

№ 3-4 (60-61)

2015

ВЛАСТЬ ПОД КОНТРОЛЕМ ИЗБИРАТЕЛЕЙ

ИзбирКом

Независимая газета избирателей в Одесской области

Итоги 100 дней работы одесских нардепов

стр. 2-6»

Читайте в номере:

Трагедия 2 мая в Одессе. Что на самом деле произошло на Куликовом поле

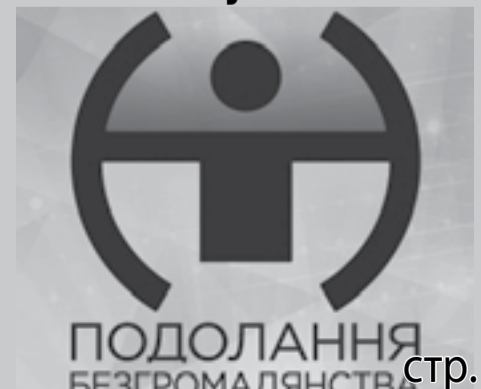
стр. 7-10»

Як оформити житлову субсидію?

стр. 21-23»

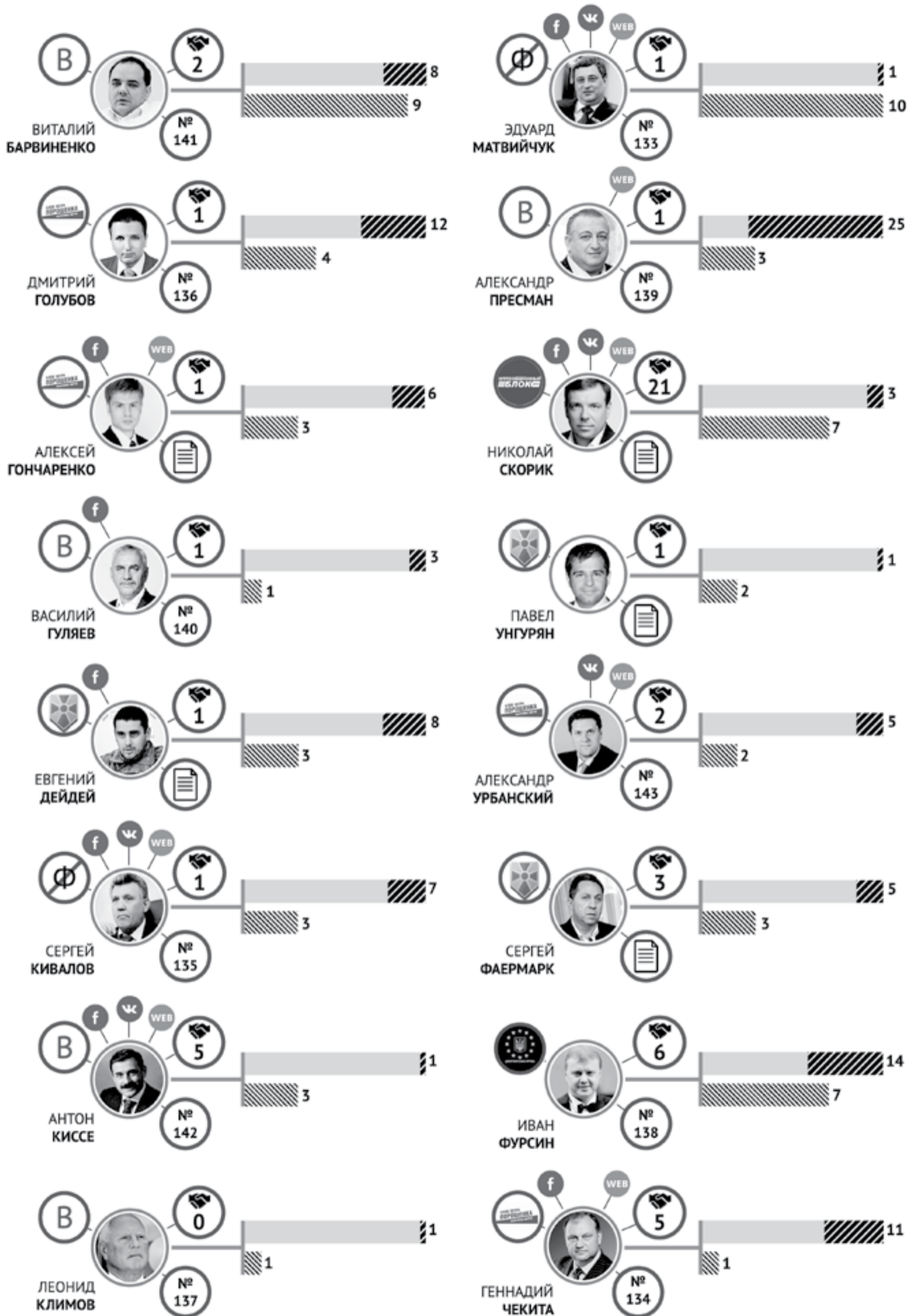
«Безвихідь» та «неповноцінність»: так особи без громадянства сприймають свій статус

стр. 30»

ОДЕССКИЕ ДЕПУТАТЫ: ИТОГИ 100 ДНЕЙ В ВЕРХОВНОЙ РАДЕ

(34 ЗАСЕДАНИЯ: 27.11.2014-06.03.2015)

УСЛОВНЫЕ ОБОЗНАЧЕНИЯ

Инфографика подготовлена изданием «МАРК» по данным Одесской областной организации ВОО «Комитет избирателей Украины». Для интернет-изданий обязательна прямая, открытая для поисковых систем, гиперссылка в первом абзаце на материал.

КАК ОТРАБОТАЛИ ОДЕССКИЕ НАРДЕПЫ ПЕРВЫЕ 100 ДНЕЙ ВЕРХОДНОЙ РАДЫ VII СОЗЫВА

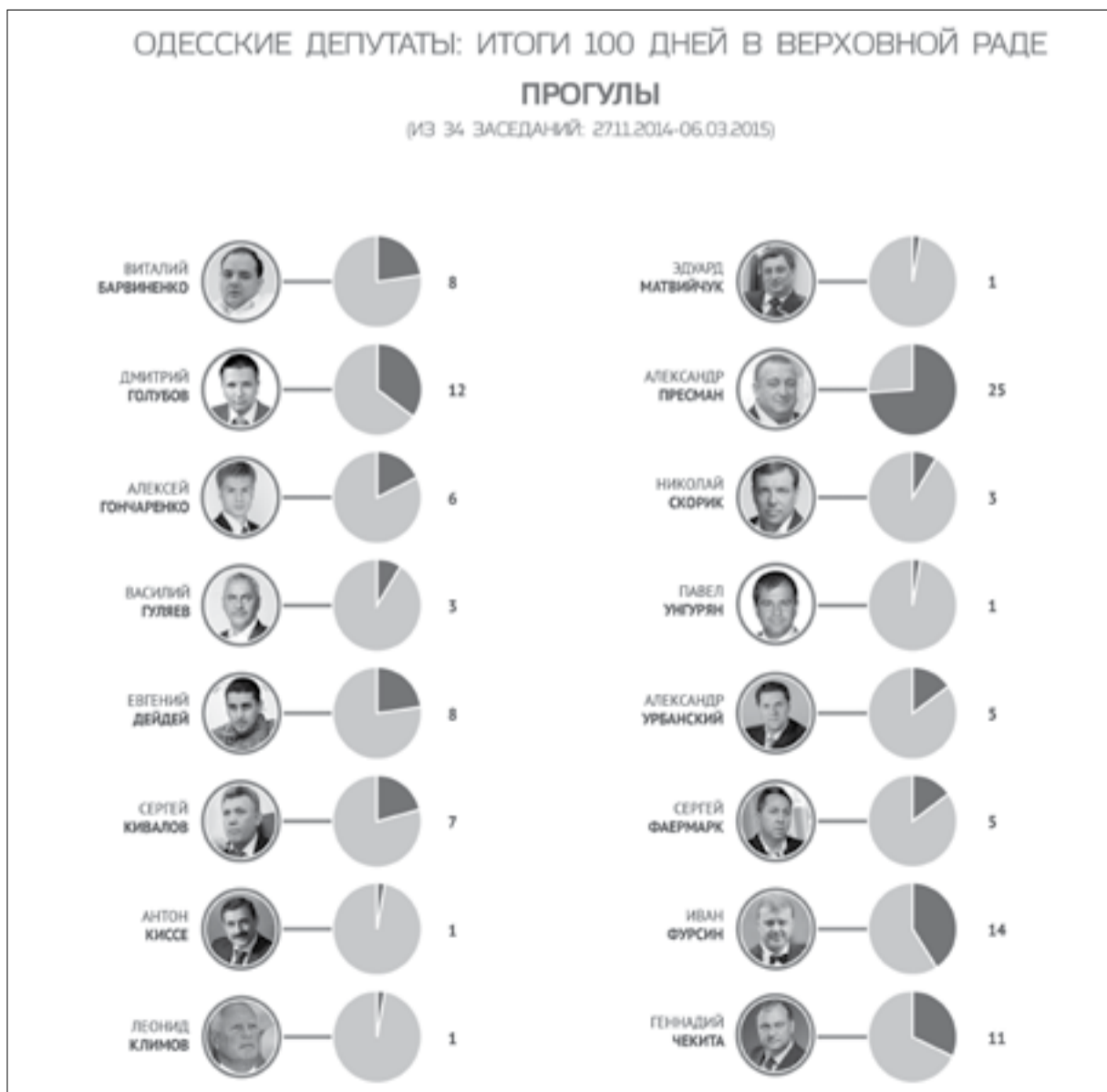
6 марта исполнилось ровно 100 дней, как депутаты Верховной Рады Украины VIII созыва приступили к своей работе. Одесская областная организация «Комитет избирателей Украины» оценила работу народных депутатов от Одесской области в парламенте и представила первые результаты. Парламентарии нового созыва, как и представители предыдущего, все также не отличились образцовой дисциплиной: многочисленные пропуски пленарных заседаний, низкий уровень коммуникации с избирателями, неперсональное голосование и т. д. Отметим, что в деятельности депутатов оценивалась посещаемость пленарных заседаний, голосование по наиболее значимым законопроектам, активность в подаче депутатских запросов, коммуникации с избирателями и прочее.

28 октября 2014 года состоялись внеочередные выборы депутатов Верховной Рады Украины VIII созыва, по итогам которых от Одесской области в парламент были избраны 16 представителей: 11 депутатов от мажоритарных округов и 5 депутатов — по партийным спискам.

Напомним, что в парламентской кампании 2014 г. преобладающее большинство кандидатов-мажоритарщиков не желало баллотироваться в ка-

честве представителей определенных политических сил, вступая в предвыборную гонку как самовыдвиженцы. Вероятно, это объясняется опасениями самих кандидатов, что сложившийся негативный имидж политических партий в период работы Рады VII созыва будет интуитивно перенесен избирателями на самих кандидатов, что, в результате, оттолкнет электорат.

Данная тенденция характерна и для Одесской области:

только 3 народных депутата были выдвинуты политическими партиями — Геннадий Чекита и Дмитрий Голубов (Блок Петра Порошенко), Александр Урбанский — (Сильная Украина Сергея Тигипко). Остальные 8 депутатов — Эдуард Матвийчук, Сергей Кивалов, Иван Фурсин, Леонид Климов, Василий Гуляев, Виталий Барвиненко, Антон Киссе, пожелали бороться за мандат как самовыдвиженцы.

По итогам голосования из «списочников» Раду пополнили выдвиженцы Народного фронта (Сергей Фаермарк, Евгений Дейдей, Павел Унгуриян), Блока Петра Порошенко (Алексей Гончаренко) и Оппозиционного Блока (Николай Скорик).

Интересно, что при формировании депутатских фракций и групп, только двое одесских нардепов не пожелали войти в состав какой-либо фракции — Сергей Кивалов и Эдуард Матвийчук. Выдвиженцы от Блока Петра Порошенко (Геннадий Чекита, Дмитрий Голубов, Алексей Гончаренко), Народного фронта (Сергей Фаермарк, Евгений Дейдей, Павел Унгуриян), и Оппозиционного Блока (Николай Скорик) вошли в соответствующие фракции в Раде. Александр Урбанский (субъект выдвижения — Сильная Украина Сергея Тигипко) также выявил желание пополнил фракцию БПП. Самовыдвиженцы Леонид Климов, Александр Пресман, Василий Гуляев, Виталий Барвиненко, Антон Киссе присо-

единились к депутатской группе «Экономическое развитие», на основе которой была создана новая — «Возрождение». Еще один самовыдвиженец Иван Фурсин стал членом группы «Воля Народа».

Как ходили на работу

Как известно, пропуски пленарных заседаний для народных депутатов — не редкость. Одесские депутаты, к сожалению, также не отличаются образцовой дисциплиной. Так, по результатам оценки посещения пленарных заседаний, нет ни одного депутата-одессита, посетившего все 34 заседания. Наибольшим прогульщиком является Александр Пресман, по неизвестным причинам пропустивший 25 заседаний.

Наиболее дисциплинированными депутатами оказались Эдуард Матвийчук, Леонид Климов, Павел Унгуриян и Антон Киссе, имеющие по 1 пропуску. Немного больше пропусков у Николая Скорика и Василия Гуляева — по 3.

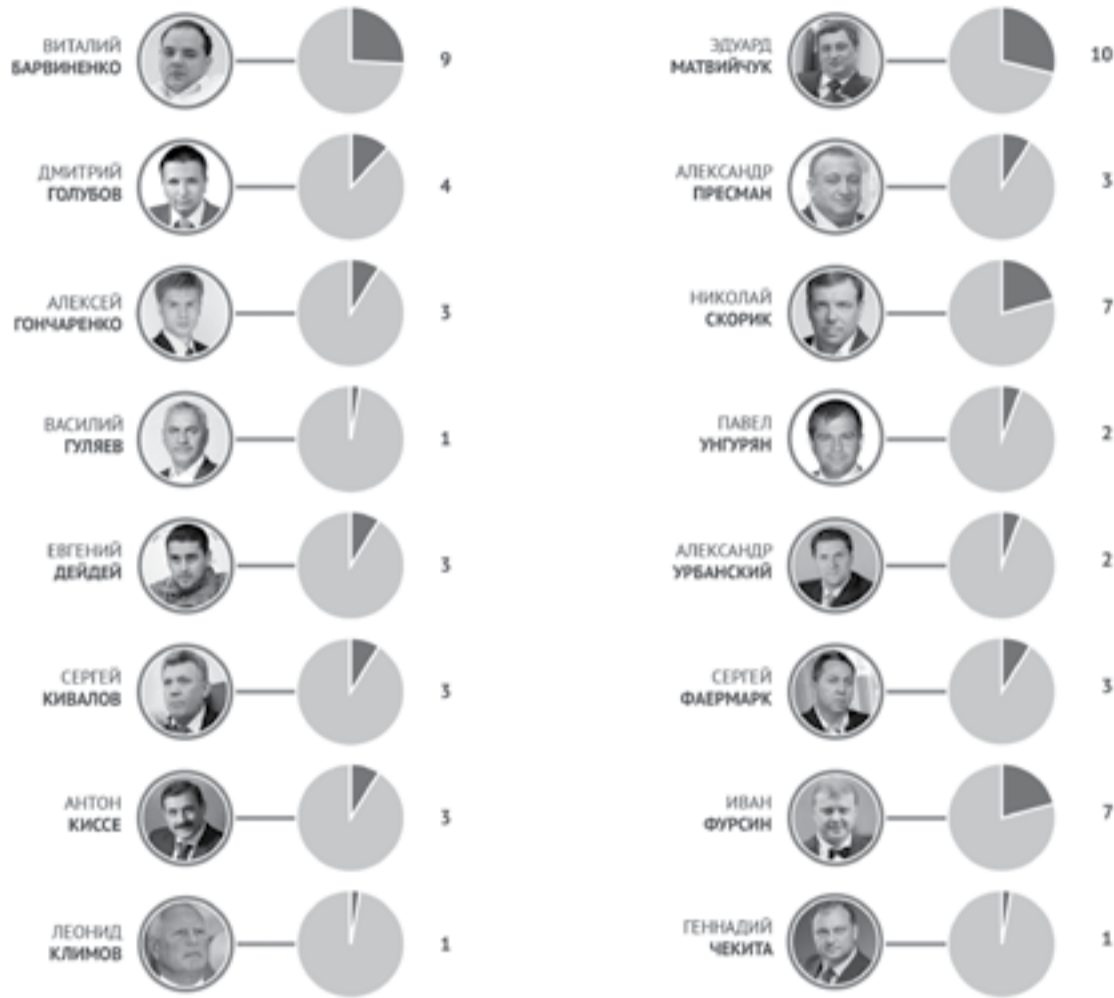
Александр Урбанский и Сергей Фаермарк пропустили по 5 заседаний, Алексей Гончаренко — 6, Сергей Кивалов — 7, Евгений Дейдей и Виталий Барвиненко — по 8, Геннадий Чекита — 11, Дмитрий Голубов — 12, Иван Фурсин — 14 заседаний.

продолжение на стр. 4-5

ОДЕССКИЕ ДЕПУТАТЫ: ИТОГИ 100 ДНЕЙ В ВЕРХОВНОЙ РАДЕ КОЛИЧЕСТВО ПОДАННЫХ ЗАКОНОПРОЕКТОВ

(ЗА 34 ЗАСЕДАНИЯ: 27.11.2014-06.03.2015)

дательных инициатив, Дмитрия Голубова – 4, Антона Киссе, Сергея Фаермарка, Евгения Дейдея, Алексея Гончаренко, Александра Пресмана, Сергея Кивалова – по 3, Павла Унгурия, Александра Урбанского – по 2, Геннадия Чекиты, Василия Гуляева, Леонида Климова – по 1.

При этом Сергей Фаермарк, Иван Фурсин, Василий Барвиненко вдобавок подали еще и разработанные в прошлом созыве Рады законопроекты.

Стоит отметить, что одесские депутаты, как правило, предлагают законопроекты, не связанные с профилем комитета, членами которого они являются.

К сожалению, рамки газетной статьи не позволяют ознакомить читателя с полной тематикой законопроектов. Поэтому заинтересованным предлагаем более детально изучить тематику предложенных законопроектов на нашем сайте izbirkom.org.ua

Какие запросы подавали

За 100 дней работы Верховной Рады только половина одесских нардепов воспользовались возможностью подать депутатские запросы. Данная ситуация не является нормальной, так как благодаря запросу депу-

тат обращает внимание на общественную значимость определенного вопроса в социально-политической, социально-экономической и культурной жизни населения округа, региона, представителем которого он является. Депутатский запрос является одним из основных инструментов, благодаря которому депутат может представлять и защищать интересы своих избирателей.

Ни одного запроса не подали: Геннадий Чекита, Леонид Климов, Василий Гуляев, Александр Пресман, Дмитрий Голубов, Иван Фурсин, Николай Скорик.

Некоторые запросы всего четырех народных депутатов касаются нужд и интересов жителей Одесской области: Сергея Кивалова, Антона Киссе, Алексея Гончаренко и Эдуарда Матвийчука.

Как правило, депутатские запросы направлялись в Кабинет Министров Украины и профильные министерства.

Более подробно о тематике запросов вы также сможете прочитать на нашем сайте.

Как и за что голосовали

Здесь будет важно отметить, что Верховная Рада VIII созыва по рассмотрению

«3

Стоит отметить, что были зафиксированы случаи, когда депутаты не были зарегистрированы письменно, но, согласно электронной регистрации, числились как присутствующие, и, более того, участвовали в голосовании. Т.е. достоверно неизвестно, присутствовали ли на заседаниях депутаты или только их карточки.

Так, к примеру, Антон Киссе, Павел Унгурия, Иван Фурсин, Александр Урбанский, Геннадий Чекита на одном заседании «голосовали» при отсутствии письменной регистрации, на двух заседаниях — Евгений Дейдей и Сергей Фаермарк, на трех — Виталий Барвиненко, на четырех — Алексей Гончаренко, на десяти — Александр Пресман.

Стоит отметить, что Александр Пресман, как и в предыдущем созыве Рады, стал рекордсменом по случаям, когда участвовал в голосовании при отсутствии письменной регистрации.

Схожие результаты с прошлой каденцией у Сергея Фаермарка, Виталия Барвиненко и Ивана Фурсина.

Какие законы инициировали

Как известно, основная функция Верховной Рады — законотворчество, выполнение которой осуществляется благодаря законодательным инициативам депутатов. Однако не все парламентарии проявляют активность в данном виде депутатской деятельности.

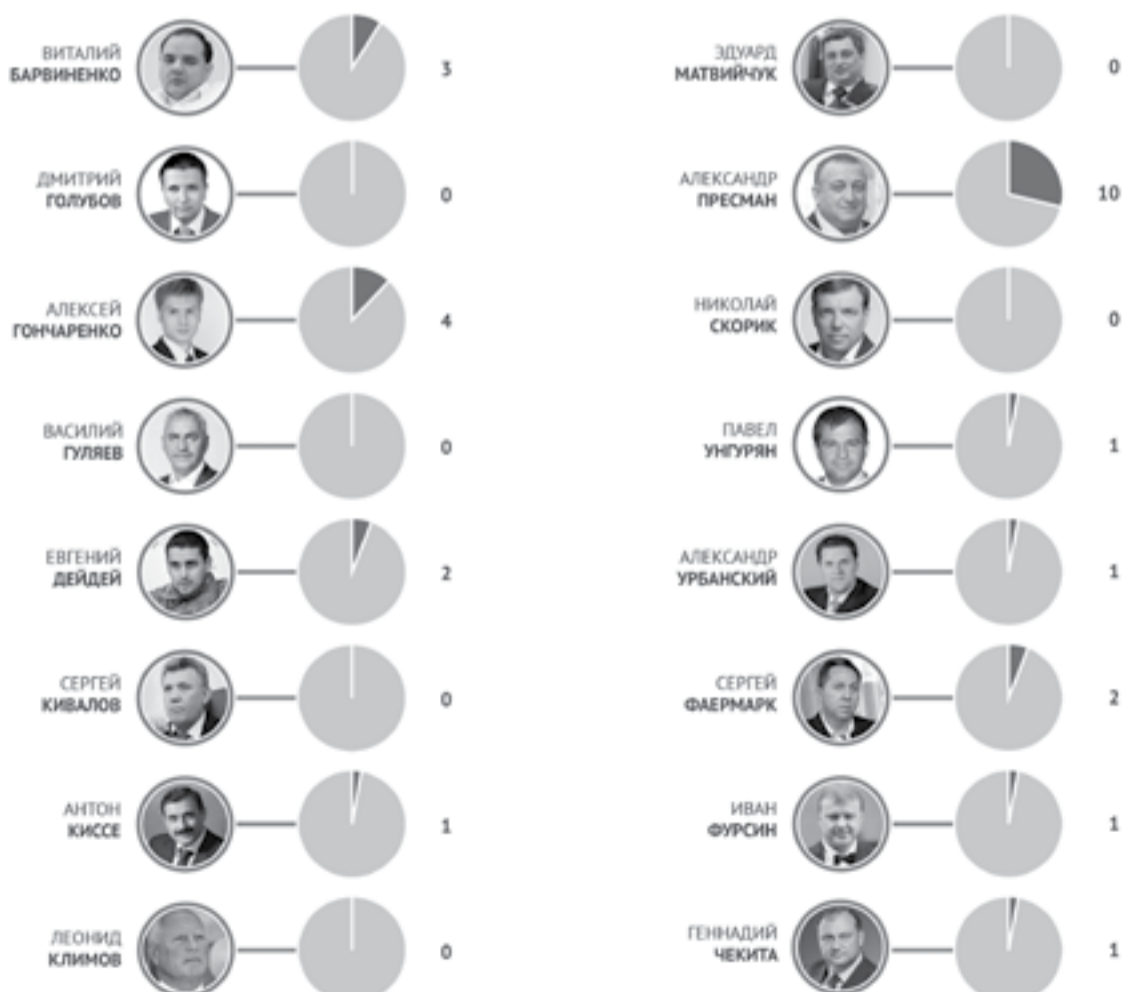
Кроме того, не исключено, что по результатам года работы депутатов, количественный показатель не станет свидетельством качества работы, поскольку разработанные народными депутатами законопроекты так не дойдут до заслушивания в сессионном зале. Однако по истечении 100 дней все же говорить о качественном критерии еще рано.

В течении первых 100 дней работы Рады правом законодательной инициативы воспользовались все одесские нардепы.

Так, самым активным в данном виде депутатской деятельности стал Эдуард Матвийчук. Под его авторством было предложено 10 законопроектов. Чуть меньше у Виталия Барвиненко — 9 законопроектов. У Ивана Фурсина и Николая Скорика по 7 законо-

ОДЕССКИЕ ДЕПУТАТЫ: ИТОГИ 100 ДНЕЙ В ВЕРХОВНОЙ РАДЕ ГОЛОСОВАНИЙ БЕЗ ПИСЬМЕННОЙ РЕГИСТРАЦИИ

(ЗА 34 ЗАСЕДАНИЯ: 27.11.2014-06.03.2015)

« 3-5

актуальными комментариями народного депутата или результатами его деятельности.

На сайтах ряда депутатов не продумана возможность обратной связи с избирателями: Геннадия Чекиты, Эдуарда Матвийчука, Алексея Гончаренко, а на сайте Александра Пресмана данный раздел есть, но не работает.

Не особо стремятся к общению народные депутаты в социальных сетях. Социальную сеть Facebook в своей депутатской деятельности используют только 8 депутатов: Эдуард Матвийчук, Геннадий Чекита, Сергей Кивалов, Василий Гуляев, Антон Киссе, Алексей Гончаренко, Николай Скорик, Евгений Дейдей.

Самостоятельными «юзерами» сети можно назвать Алексея Гончаренко и Евгения Дейдея: которые, скорее всего, не прибегают к помощи своей пресс-службы, чтобы информационно заполнить собственную страницу, что подтверждает «живой» язык публикуемых сообщений.

Персональные страницы в другой социальной сети ВКонтакте есть у 11 одесских депутатов, но только у 5 они используются по назначению: Эдуарда Матвийчука, Сергея Кивалова, Антона Киссе, Александра Урбанского, Николая Скорика. Леонид Климов предпочитает видеть на своей персональной страни-

це новости о футболе, Алексей Гончаренко и Василий Гуляев прекратили размещать какую-либо новую информацию в сети с июня и сентября прошлого года соответственно, а у Дмитрия Голубова, Александра Пресмана и Виталия Барвиненко страницы и вовсе не используются для общения с избирателями.

Нужно отметить, что 13 одесских нардепов создали страницы в соцсетях, но совершенно не используют их. Дмитрий Голубов и Алексей Урбанский прекратили размещать какую-либо информацию на своей странице по завершению избирательной кампании, а у Виталия Барвиненко и Александра Пресмана страницы используются только для персонального общения.

Что наобещали

Все предвыборные программы избранных народных представителей в Раде от Одесской области были тщательно проанализированы КИУ и оценены по содержанию и «развернутости» пунктов программ (т.е. наличие критериев в предвыборных пунктах программы, которые могли бы указывать на их выполнимость).

Согласно критерию «развернутости», все пункты программ депутатов были разделены на «развернутые» (можно понять, каким обра-

ОДЕССКИЕ ДЕПУТАТЫ: ИТОГИ 100 ДНЕЙ В ВЕРХОВНОЙ РАДЕ

ИНТЕРНЕТ-АКТИВНОСТЬ

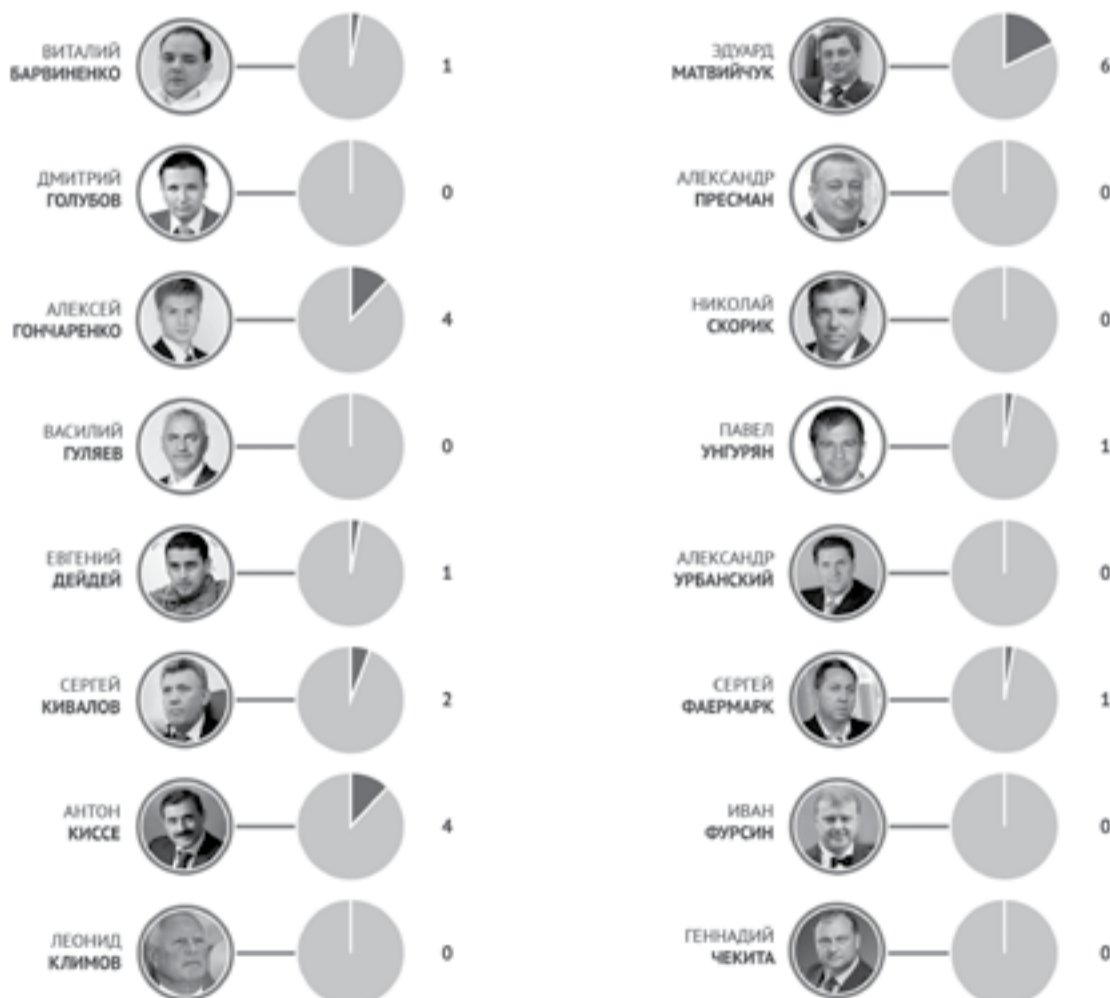
(ЗА 34 ЗАСЕДАНИЯ: 27.11.2014-06.03.2015)

ОДЕССКИЕ ДЕПУТАТЫ: ИТОГИ 100 ДНЕЙ В ВЕРХОВНОЙ РАДЕ

КОЛИЧЕСТВО ЗАПРОСОВ

(ЗА 34 ЗАСЕДАНИЯ: 27.11.2014-06.03.2015)

зом депутат может выполнить обещание) и «неразвернутые» (не ясно, по каким критериям мы сможем определить, выполнено ли обещание).

По результатам оценки наиболее качественная программа у Ивана Фурсина (2 неразвернутых пункта и 8 развернутых), а абсолютно некачественные — Эдуарда Матвийчука (7 неразвернутых и ни одного развернутого) и Леонида Климова (8 неразвернутых и ни одного развернутого).

По остальным депутатам ситуация если и отличается, то незначительно: развернутые пункты их предвыборных программ не превышают третью часть от общего объема.

Таким образом, оценивая содержание программ,

результаты, к сожалению, неутешительны. Депутаты, как и прежде, не готовы отказываться от популистских заявлений в погоне за голосами избирателей. Будущие парламентарии продолжили тенденцию к описанию картинке радужного будущего, при этом не поясняя, какие меры будут предприняты лично ими для этого, а следовательно не слишком заботясь о реалистичности своих обещаний.

Кроме того, не редко в программах уже парламентариев проскакивают обещания той работы, для которой вовсе не нужен мандат народного депутата (например, благотворительная деятельность по облагораживанию своего округа или обещание заниматься теми вопросами, обязанность за реализацию которых лежит на органах местного самоуправления). Примером последнего является благотворительная деятельность.

Подробнее о результатах 100 дней работы одесских нардепов читайте на нашем сайте и в социальных сетях:

izbirkom.org.ua

twitter.com/CVU_Odessa

www.facebook.com/CVUOdessa

Какие льготы остались у депутатов

Депутатам Верховной Рады оставили две категории льгот: касающиеся их проживания и соцгарантий, а также для выполнения депутатских обязанностей.

Об этом свидетельствуют обобщенные данные, которые приводит общественная сеть «Опора».

В конце февраля 2014 года Рада отменила значительную часть льгот депутатов, поэтому из **первой категории** у депутатов осталось только:

- зачисление времени работы депутатом в стаж госслужбы, депутату присваивается первая категория, первый ранг госслужащего;
- оплачиваемый отпуск на 45 дней;
- пенсия в размере 70 процентов суммы месячной зарплаты (но не больше 10 прожиточных минимумов);
- в случае смерти депутата нетрудоспособным членам се-

мьи назначается пенсия по потери кормильца;

— бесплатное медицинское обслуживание в спецзаведениях;

— возмещение расходов на жилье для тех, кто не зарегистрирован в Киеве или в 30-ти км зоне;

— госохрана депутата и членов его семьи;

— похорон за счет местных органов исполнительной власти;

— освобождение от призыва на срок исполнения полномочий депутата;

— оплата повышения профессионального уровня квалификации.

Из льгот, связанных с выполнением своих функций, депутатам оставили:

— право иметь до 31 помощника-консультанта, четверо из которых зачисляются на госслужбу, остальным — депутат сам распределяет зарплату из денег Рады, предусмотренных на оплату труда помощников;

— получение проездных документов (авиа, авто, железнодорожных и др.) вне очереди;

— ежемесячная компенсация стоимости проезда по территории Украины (в пределах установленного лимита);

— автотранспорт Верховной Рады Украины для осуществления депутатских полномочий в пределах Киева;

— отдельный кабинет в Раде;

— отдельное служебное помещение в округе (для мажоритарщиков) или любом городе (для списочников);

— бесплатная организация встреч с избирателями;

— бесплатное пользование правительственной и другой связью в пределах их полномочий;

— депутатская неприкосновенность на весь срок осуществления полномочий.

Экономическая правда

Трагедия 2 мая в Одессе. Что на самом деле произошло на Куликовом поле

(Журналисты ряда одесских изданий и независимые эксперты провели собственное расследование трагических событий и обнародовали его во вторник, 21 апреля)

Жертвы и пострадавшие

В течение одного дня произошло множество самых разных преступлений — начиная от организации массовых беспорядков и участия в них и заканчивая убийствами. Сами массовые беспорядки длились несколько часов. Начались они в центре города, на Дерибасовской и продолжились в доме профсоюзов и на Куликовом поле. По официальным данным, погибло 48 человек, из них шестеро были убиты из огнестрельного оружия в центре города — на Дерибасовской и прилегающих улицах.

Там же было ранено, по нашим оценкам, не менее ста человек — огнестрельные ранения, ушибы, переломы. В Доме профсоюзов погибло 42 человека, из них восемь человек выпали из окон и разбились о землю, остальные погибли в самом здании от огня, воздействия углекислого газа и газов, выделявшихся при горении. Было также множество раненых — обгоревших, избитых. Из 48 погибших один человек до сих пор не опознан.

Причины трагедии

Занятое антимайдановцами Куликово поле с его палатками, митингами, призывами к федерализации к концу апреля уже многими, а не только тогдашней властью воспринималось как нечто угрожающее безопасности города. Многие понимали — с лагерем надо что-то делать. Но просто снести его ни у кого не поднималась рука. И тогда решили поступить чисто по-одесски — с помощью «договорняка».

Ликвидация палаточного городка на Куликовом поле была

Как и почему начался пожар в Доме профсоюзов и какую роль в гибели 48 человек сыграли все участники конфликта, НВ рассказала руководитель Группы 2 мая Татьяна Герасимова

заранее спланирована представителями властных структур и согласована с отдельными лидерами противоборствующих сил — Антимайдана и Евромайдана. По первоначальному негласному плану, снос палаток должен был проводиться руками футбольных болельщиков, ультрас, после окончания футбольного матча Черноморец — Металлист поздним вечером 2 мая 2014 года. Сотрудники милиции должны были задержать и изолировать активистов Антимайдана,

не допустив чрезмерного применения силы.

Чтобы показушный разгон Куликова поля прошел как можно более бескровно, было решено удалить с поля наиболее боеспособную часть активистов. Решили и этот вопрос по-одесски — с помощью денег. Ликвидация палаточного городка подобным образом отвечала интересам всех сторон и должна была пройти без жертв. Захват Дома профсоюзов данным планом не предусматривался.

Из-за несогласия части лидеров одной из групп Куликова поля этот план был сорван. За полтора часа до матча были спровоцированы массовые беспорядки в центральной части города.

Понимаете теперь, насколько далека настоящая история 2 мая от версии «Одесская Хатынь»? Миф под названием «Одесская Хатынь» был вброшен, как установили журналисты сайта Думская, еще около полуночи со 2 на 3 мая. Появилась эта версия впервые

на электронной странице одной из одесских популярных газет и немедленно была подхвачена российскими СМИ, которые этот вирус так настойчиво внедряли в подкуру граждан, что теперь, какое бы резонансное событие ни произошло, среди комментариев вы обязательно найдете упоминание об «Одесской Хатыни» или о «фашистах», которые убивали людей в Доме профсоюзов.

продолжение на стр. 8-10

EPA/UPG

«7

На самом деле эта версия – ложь. Прежде всего, потому, что в ней нет ни слова о том, что произошло днем в центре Одессы, на Дерибасовской и прилегающих улицах, почему вообще сотни разъяренных граждан отправились на Куликово поле, начали жечь палатки, кидать в Дом профсоюзов коктейли Молотова. В этой версии не говорится о том, кто и зачем призвал заходить в Дом профсоюзов людей и кто занес внутрь большое количество горючих материалов и ГСМ.

Первая смерть

События 2 мая делятся на две части: то, что произошло в центре, и то, что произошло в Доме профсоюзов. Я убеждена, что без первой части событий не было бы ни пожара в Доме профсоюзов, ни такой страшной гибели людей. Почти никто не говорит о том, что первой жертвой 2 мая был евромайдановец, десятник одесского Правого сектора Игорь Иванов. Он был смертельно ранен в 16:10, спустя полтора-два часа умер в больнице на операционном столе. У нас, как и у следователей, есть все основания полагать, что Игорь был убит пулей из оружия Виталия Будько по кличке Боцман – руководителя так называемой мобильной группы Куликова поля, его боевого крыла. Будько с места преступления исчез в машине скорой помощи, в которой также уехал в больницу раненый Фучеджи. Ныне Будько находится в розыске.

Установлена личность еще одного стрелка, его подозревают в гибели как минимум троих людей. Это активист Правого сектора Сергей Ходяк, он тоже проходит по уголовному делу 2 мая. Ходяк не скрывается от следствия, живет в Одессе, ведет активную жизнь в социальных сетях. Многие его называют героем – дескать, своими решительными действиями спас Одессу от превращения в Одесскую народную республику.

Фактор разъяренной толпы

Так вот, именно после этих смертей на Дерибасовской и на Грече-

ской площади включился фактор стихийного гнева, когда люди, уже не разбираясь кто кого убил, пошли громить Куликово поле. У нас есть карточки всех вызовов скорой помощи в этот день, в том числе и той бригады, что вывозила убитых. На этих карточках написано: «Машина окружена разъяренной толпой с требованием госпитализировать, не воспринимая информацию работников бригады СМП о наступившей смерти».

Многие свидетели рассказывали нам о том, какая царил атмосфера на Куликовом поле, сколько ярости и гнева было у людей, пришедших громить палаточный городок. Но были среди них и

явно неадекватные, видимо, находящиеся под воздействием алкоголя и наркотиков. К сожалению, следствие не нашло ни одного из тех, кто пытался избить, добить людей, выходящих, выползающих, выпрыгивающих из пылающего здания. Был лишь один подозреваемый – евромайдановец Всеволод Гончаревский, но дело в отношении него было закрыто за неимением доказательств. И здесь, как и по поводу Ходяка, в обществе идет ожесточенный спор: кто он, герой или преступник? То, что было 2 мая в Одессе, – это война, а Ходяк и Гончаревский – герои, – говорят одни. Другие убеждены, что ничем нельзя оправдать убийства людей.

Я согласна со вторыми. Каждый должен отвечать перед судом за то, что сделал, без оглядки на политическую ситуацию. Ходяк не знал, в кого он стрелял – стрелял просто в толпу. В результате металлические шарики из его ружья попали и в Олега Константинова – главного редактора сайта Думская. А избивать пострадавших от пожара людей – это все равно что добивать раненых на войне.

При этом было немало тех, кто спасал, организовывал коридоры для эвакуации. Например, отряд одесской Самообороны, который появился на Куликовом поле, когда уже пожар пылал вовсю. Были спасатели и среди ультрас. Для эвакуации людей использовали большую металлоконструкцию, которая служила куликовцам подпоркой для сцены во время митингов. Ее приставили к зданию и использовали как лестницу. Фото-снимки, на которых добровольцы несут эту металлоконструкцию к зданию, где они на носилках выносят из опасной зоны раненых, облетели мир вместе со страшными фото горящего здания и обгоревших тел.

В этой трагедии проявились и самые низменные, и самые высокие человеческие качества. И с той, и с другой стороны противостояния есть жертвы, есть герои и есть преступники. Я повторюсь: это сложная, многослойная история, в ней нет и не может быть однозначных оценок, кто прав, а кто виноват.

Источники мифов об "Одесской Хатыни"

В создании мифов вокруг трагедии 2 мая отличились и руководители украинских правоох-

ранительных органов, которые в первые дни после трагедии делали странные заявления то о применении в Доме профсоюзов боевых отравляющих веществ, то каком-то неизвестном газе, который убил людей еще до пожара, то о хлорформе и белом фосфоре. Проводились также аналогии с печально известной провальной операцией российских спецслужб в Норд-Осте и о вероятном применении в Доме профсоюзов карфентанила или его производных. Все эти версии слились со временем в одну, прочно утвердились в умах граждан и в настоящее время уже относятся к разряду «общеизвестно, что в Доме профсоюзов применялся боевой газ».

Все эти зловещие версии были опровергнуты с помощью науки нашим экспертом, врачом-токсикологом Владимиром Саркисяном. Именно он доказал, что никаких газов, боевых отравляющих веществ, белого фосфора и прочего не было. Сейчас он заканчивает анализ актов судебно-медицинской экспертизы тел погибших в Доме профсоюзов, которые попали к нам благодаря родственникам погибших. Следователи отказались делиться с нами этой информацией под предлогом тайны следствия, и мы пока даже через суд не можем добиться обнародования этой, на наш взгляд, общественно важной информации. Ведь будь причины смерти названы, были бы сняты многие вопросы, разгаданы многие загадки. Например, есть как минимум две семьи, в которых уверены, что их родные погибли внутри Дома профсоюзов от огнестрельных ранений. Но акты судебно-медицинской экспертизы это не подтверждают.

EPA/UPG

« 7-8

Пожар в Доме профсоюзов

Очаг пожара располагался в левой части фойе – загорелась баррикада, предположительно, из-за закинутой снаружи через разбитое окно входной двери бутылки с коктейлем Молотова. Сама баррикада состояла из деревянных поддонов, мебели, которую активисты стаскивали из кабинетов на первом этаже. Также в здание накануне занесли большое количество горюче-смазочных материалов – различные масла, битумные смеси, бензин для приготовления коктейлей Молотова, бензиновый генератор. Но только этим объяснить такой серьезный пожар нельзя, поэтому и понадобилась динамическая графическая карта пожара.

Пожар начался в 19:44. Первая фаза длилась 9 минут. За это время произошел разогрев и вскипание олифы и краски на поверхностях стен и потолка в припотолочном горячем слое отдаленной части фойе, лифтовых площадок и лестничных маршей, активное выделение горючего древесного газа за счет нагрева в бескислородной среде деревянной дранки в составе штукатурки потолка. Горючие пары от кипения олифы и красок, древесный газ, продукты неполного сгорания и прочие газообразные вещества накопились в технологических балочных пазухах этих частей здания. За эти 9 минут прогорели также двери центрального входа, были разбиты окна на улице вдоль лестничного колодца, и из-за ветра и вызванного им изменения динамического равновесия тяга перестала быть лимитированной.

Увеличение тяги привело к усилению горения, что, в свою очередь, привело к ещё большему увеличению тяги и так далее. Возникла волна фронта огня, которая стремительно продвигалась по горючей поверхности трубы (стены лестничного колодца), вовлекая в процесс горения всё большие легковоспламеняющиеся поверхности. В этот момент очень сильно и очень резко

поднялась (до 600-700 градусов Цельсия) температура, и возросло количество выделявшихся продуктов горения. Так произошел переход ко второй фазе – самому катастрофическому для людей, находившихся в здании, моменту пожара.

В процесс горения была вовлечена вся поверхность стен лестничной клетки до третьего, а позже и четвертого этажа, а также металлопластиковые и деревянные двери, перегородки коридора и лифтовой площадки первого этажа.

Люди, которые сосредоточились к тому времени около окон межэтажных площадок и на маршах центрального лестничного колодца, мгновенно и неожиданно для себя оказались в самом эпицентре очага с температурой около 700 градусов Цельсия и подверглись воздействию открытого пламени, в результате чего и скончались на месте или после падения с высоты при попытках самоэвакуации. Именно этим объясняются восемь смертей от падения с высоты, а не взрывом загадочного газа или преступными намерениями каких-то неустановленных лиц, которые якобы сначала убивали, а потом выталкивали людей из окон. Островки жизни возле открытых окон во второй, катастрофической фазе пожара, превратились в островки смерти.

Всем этим объясняется и такое большое количество жертв на верхних этажах здания – больше всего, 15 человек, погибло на 5-м этаже.

Роль пожарных в трагедии

Эти выводы дают нам сегодня основания предъявить серьезные претензии к тогдашнему руководству Главного управления МЧС в Одесской области, его руководителю Владимиру Боделану. Именно действия спасательных служб во время трагедии 2 мая привели к гибели большого количества людей в Доме профсоюзов.

Мы располагаем расшифровкой стенограммы записи обращений граждан в диспетчерскую МЧС. Первые вызовы пожарных начались в 19:31, то есть задолго до воспламенения в Доме профсоюзов, когда горели палатки на Куликовом поле. Диспетчер упрямо отвечал всем звонившим, что огонь на открытой местности «ничему не угрожает». Даже после требования дежурного по городскому управлению милиции машину не выслали. А ведь пожарная часть находится всего в каких-нибудь 500 метрах от Куликова поля.

Еще на этапе первой фазы пожара трагедию можно было предотвратить. Достаточно было просто залить струей фойе здания, и не произошло бы перехода пожара во вторую фазу, когда вспыхнули стены лестничного колодца.

Но первые пожарные машины приехали на место только в 20:16, когда все, что могло сгореть, уже сгорело. И погибли люди.

К счастью, пожарным удалось вывести из здания более 300 человек, среди которых было немало женщин, пожилых людей, были также и подростки.

Мы надеемся, что экспертиза, проведенная химиком Владиславом Балинским, будет востребована Генеральной прокуратурой, которая ведет досудебное расследование уголовного дела по факту ненадлежащего исполнения своих обязанностей руководителями Главного управления МЧС Украины в Одесской области во время массовых беспорядков 2 мая 2014 года в Одессе.

Почему не сработала милиция

Отдельного разговора заслуживает и тема действий милиции 2 мая.

Мы знаем, что руководство Главного управления МВД Украины в Одесской области обладало полной и объективной информацией о готовящихся в Одессе 2 мая мероприятиях перед футбольным матчем Черноморец - Металлист. Этой информацией

были переполнены соцсети, где декларировались намерения оппонентов: с одной стороны, провести «Марш единства Украины» с четким маршрутом и – с другой стороны – помешать проведению этого марша. Одним из доказательств этой осведомленности может служить факт проведения 2 мая в областной прокуратуре совещания по предотвращению проявлений сепаратизма, на котором присутствовали руководители всех силовых структур области.

Чтобы не допустить массовых беспорядков во время проведения матча 2 мая, руководством Главного управления МВД Украины в Одесской области был сформирован резерв сил и средств. Однако по непонятным причинам этот резерв не был задействован в локализации беспорядков.

Из-за просчетов в оценке ситуации на момент первых столкновений, применения обеими сторонами холодного и огнестрельного оружия, руководство областного управления МВД не смогло противопоставить агрессивно настроенным участникам массовых беспорядков достаточных в количественном отношении сил. Экипировка и вооружение тех отрядов милиции, которые пытались сдерживать агрессивную толпу, не соответствовала требованиям, необходимым для обеспечения общественной безопасности.

Есть и просто поразительные факты, зафиксированные многочисленными фото- и видеозаписями – когда, например, Виталий Будько стреляет по евраймайдановцам из-за спин работников милиции, фактически прикрываясь их щитами.

Имеются многочисленные свидетельства того, что милиция не выполняла своих прямых обязанностей по предотвращению преступлений и по защите жизни и здоровья граждан. Зачастую милиция не сдерживала ситуацию, а была сторонним наблюдателем происходящего. Подразделения милиции бездействовали даже тогда, когда на их глазах спасались из Дома профсоюзов, выпрыгивающих из окон, пытались добывать агрессивно настроенные люди. Милиционеры объясняли свое бездействие тем, что нет приказа.

Начальник Главного управления МВД Украины в Одесской области Петр Луцюк фактически устранился от своих функциональных обязанностей. Приказ о введении оперативного плана Волна был им подписан, но не был зарегистрирован и осуществлен. Почему? Мы не знаем этого по сей день.

Думаю, что ответ на вопрос о том, кто не дал Луцюку ввести в действие оперативный план Волна и локализовать беспорядки – один из ключевых в истории трагедии. Но у нас есть большие сомнения в том, что ответ на этот вопрос даст и расследование, которое ведет ГПУ по факту ненадлежащего выполнения служебных обязанностей должностными лицами ГУМВД Украины в Одесской области.

продолжение
на стр. 10

«7-9»

Луцюка из органов внутренних дел уволили за нарушение дисциплины, его заместитель Дмитрий Фучеджи был объявлен в розыск. Кто подозреваемый по этому делу, в каком состоянии оно находится — об этом общество не информирует никто. Так же, как и по уголовному делу по бездействию одесского МЧС.

Источник: Новое время

Группа 2 мая возникла по инициативе председателя Одесской облгосадминистрации Игоря Палицы. В нее вошли журналисты Сергей Дибров, Татьяна Герасимова, Вера Запорожец, Валерия Ивашкина, Юрий Ткачев, Леонид Штекель, эксперт-токсиколог Владимир Саркисян, эксперт по баллистике, вооружению и боеприпасам, капитан МВД в отставке Юрий Мукан, видеоинженеры Юрий Весилык и Павел Паламарчук, эксперт-химик Владислав Балинский, специалист по ведению переговоров и разрешению конфликтных ситуаций Евгений

Пересыпкин, подполковник МВД в отставке Владислав Сердюк, специалист по связям с общественностью Светлана Подпалая.

Группа заявила своей целью провести независимое журналистское расследование трагических событий 2 мая 2014 года в Одессе путем совместной работы журналистов и экспертов.

Методы ее работы основаны на опросе свидетелей и анализе открытых источников (видео- и фотоматериалы, выложенные в сети интернет, свидетельства очевидцев в социальных сетях, на форумах и блогах, ответы на информационные запросы в различные государственные и негосударственные учреждения). Основа расследования — хронология событий, восстановленных с максимальной точностью, де-

таллизацией и персонализацией. Ответы на информационные запросы, факты, сообщенные свидетелями и участниками событий, родными погибших и пострадавших, инсайдерская информация, выводы экспертов дополняют и конкретизируют хронологию.

Американський бюджет: з людьми і для людей

У США всі 50 штатів формально наділені автономними правами в галузі фінансів. Вони самостійно складають, затверджують і виконують свої бюджети, які ні за доходами, ні за видатками не входять у федеральний бюджет країни.

Певною мірою вони самостійні у визначенні обсягу бюджетів, структури витрат і доходів.

Федеральна влада не уповноважена прямо контролювати бюджети штатів. Влада штатів не звітує перед федерацією про стан фінансів і бюджету.

У більшості штатів складанням бюджету керує глава виконавчої влади. Виконують цю роботу підлегли йому фінансові органи. Кошторис витрат розробляють бюджетні та фінансові бюро, а кошторис доходів — податкові та інші органи. Проект бюджету направляється в місцеві законодавчі органи.

Найбільшими видатками бюджетів штатів є витрати на освіту — 35%, соціальне забезпечення — 13%, охорону здоров'я — 9%, дорожнє господарство, охорону природи, житлове будівництво, комунальне господарство.

Основним джерелом доходів бюджетів штатів, як і федерального бюджету, є податкові надходження. У післявоєнні роки в складі податкових доходів помітно зросла роль прибуткового податку з населення і обов'язкового внеску до фондів соціального страхування. Сьогодні вони становлять більше 30%.

Іншим важливим джерелом доходів є податок на продаж — 29%. Індивідуальний прибутковий податок становить 17%. Брак власних коштів штатів покривається за рахунок фінансової підтримки з фе-

дерального бюджету - 23% від дохідної частини і надходжень з бюджетів місцевих органів влади - 1,5%.

Місцеві адміністративні одиниці та функціональні органи теж мають певні автономії із затвердження та виконання своїх бюджетів. Вони не входять ні до федерального бюджету, ні до бюджетів штатів США.

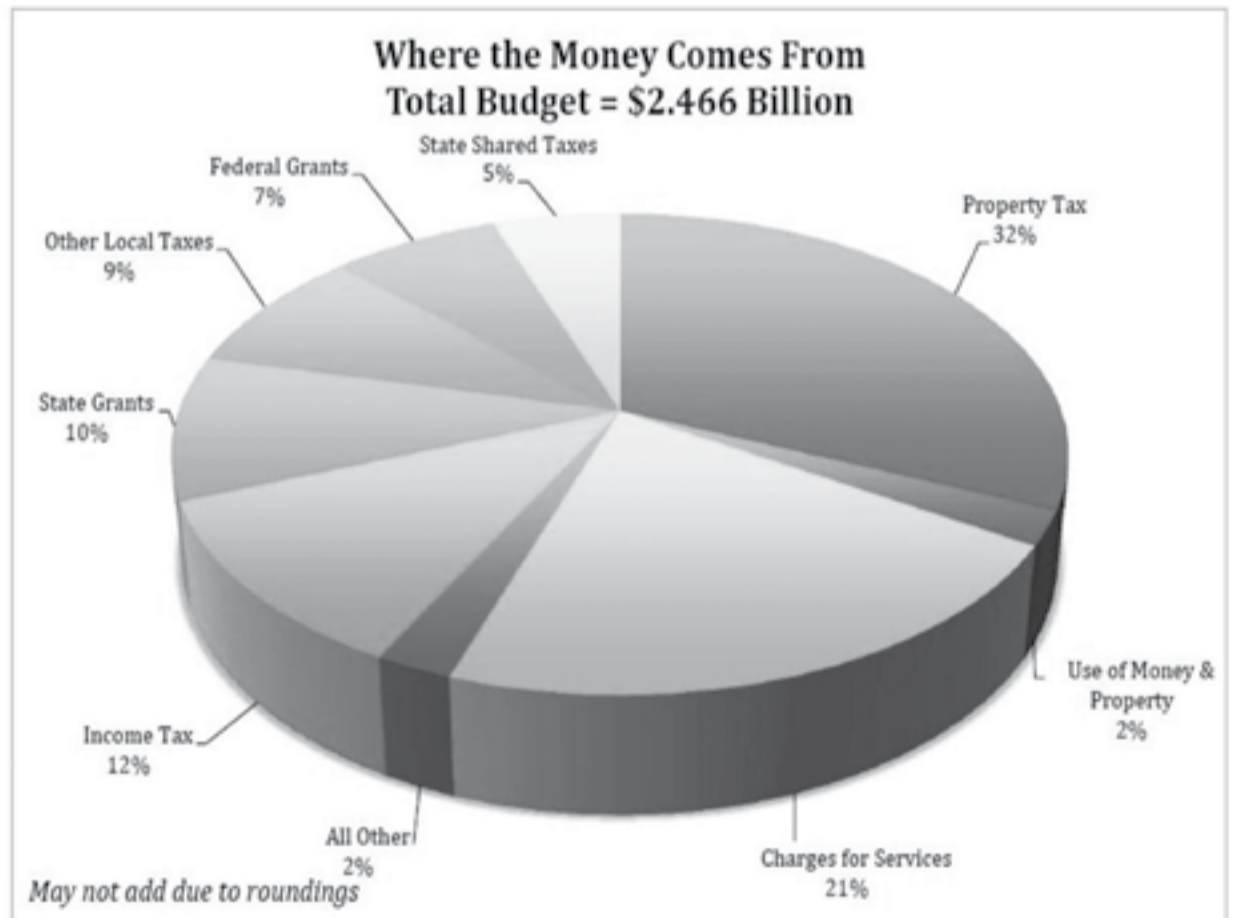
Функції із складання місцевих бюджетів покладено на голів виконавчої влади, з їх затвердження — на представників місцевої законодавчої влади.

Більше половини видатків місцевих бюджетів припадає на витрати, пов'язані з фінансуванням державної початкової школи. Крім того, значна частка коштів щорічно виділяється на утримання доріг, комунального і міського господарства, протипожежної охорони, лікувальних та інших установ.

До джерел фінансування місцевих бюджетів належать місцеві податки, доходи від послуг комунального господарства, дотації з федерального бюджету і бюджетів штатів, надходження від випуску місцевих позик і лотерей. Основне джерело доходів — місцеві майнові податки, їх частка у доходах становить близько 29%.

Наведені нижче діаграми ілюструють доходи та видатки у 2015 фінансовому році міста Балтимор, штат Меріленд.

Всі операції щодо зборів податків і здійснення витрат

кожний бажаючий може побачити на сайтах урядів штатів та муніципалітетів. Загальноприйнятною вважається норма, що в питаннях бюджету є вісім важливих документів, до яких в Америці повинен бути забезпечений доступ громадян:

1. Бюджетне послання.
2. Бюджетний законопроект та пропозиції виконавчої влади.
3. Затверджений бюджет.
4. Щомісячні або щоквартальні звіти протягом року.
5. Піврічний звіт за перші шість місяців фінансового року.
6. Річний звіт за результатами фінансової діяльності.
7. Аудиторський звіт.
8. Спрощені звіти для громадян.

Особливу увагу американці виявляють до останнього до-

кумента. Спрощені звіти не містять деталізації, але дають загальне уявлення про бюджет у зручній формі з елементами інфографіки.

У розкритті інформації про бюджет важливу роль відіграють некомерційні організації, які виконують функцію контролюючого органа. Крім International Budget Partnership — IBP, у цю групу входять такі організації, як Social Accountability International та Open Government Partnership. У 2011 року в Танзанії була прийнята Дар-ес-Саламська декларація про прозорість, підзвітність та громадську участь у бюджетному процесі.

Члени IBP ведуть цікавий блог на тему відкритих бюджетів.

Головна ідея цього руху така: «Державні бюджети формуються за рахунок виплат громадян та доходів, які приносять державні активи. Отже, основоположний принцип руху полягає у тому, що участь у процесі прийняття рішень у сфері держбюджету є фундаментальним правом та обов'язком громадян».

У цій же сфері діє створене у 2001 році відділення державних витрат і фінансової підзвітності Світового банку PEFA. Ця структура спільно з іншими організаціями розробила систему оцінки управління державними фінансами.

Інтернет-проекти в області відкритих бюджетів можна розділити на три групи.

«10

1. **Портали, що надають відкритий доступ до бюджетних даних і дата-сетів.** Часто дані про бюджет можна знайти на порталах відкритих даних у розділі Budget Data.

2. **Платформи, створені для залучення громадян до бюджетного процесу.** Це різні симулятори та опитувальники, те, що називають Citizen Budget.

3. **Портали і додатки, створені експертами, неурядовими організаціями, активістами** з аналізу бюджетних даних на основі їх вторинного використання. Цей напрям можна назвати Re-use of Budget Data.

Про ці групи детальніше.

1. Типове подання інформації про бюджет — на сторінках відповідних держструктур у вигляді документів для скачування в різних форматах. Прогресивним в цьому плані виглядає портал Арканзасу. Крім дохідної та видаткової частин бюджету, там можна знайти інформацію про зарплату чиновників та облігації.

Найкращі практики прозорості бюджету реалізовані у Вашингтоні, Айдахо, Монтані, Нью-Гемпширі, Мейні, Західній Вірджинії та Арканзасі.

У США є організація, яка займається проблемою участі законодавчої влади в бюджетному процесі — State Budget Solutions. Власний каталог федеральних і регіональних проектів в області відкритих даних веде NIC.

У всіх штатах створені портали з відновлення економіки - recovery portals — за аналогією з федеральним recovery.gov або проекти в області відкритості та підзвітності transparent portals.

2. Окремий напрямок — сервіси і платформи, створені для залучення громадян у бюджетний процес. Наприклад, за допомогою спеціальної форми населення Чикаго має можливість надіслати владі свої міркування з приводу бюджету.

У Ванкувері створений проект «Думаюче місто». З його допомогою проводилося обговорення міського бюджету, податків і зборів. Інший цікавий проект канадців — Citizen Budget. Це симулятор для всіх, хто цікавиться формуванням бюджету. На основі цього рішення створений бюджетний симулятор для Plateau Mont-Royal.

Цікаво виглядають рішення компанії Delib, мета якої — «допомагати державам згуртувати людей для прийняття спільних рішень за допомогою запаморочливих додатків». Ця компанія теж пропонує симулятор і додаток для візуалізації.

3. У 2012 році місто Пало-Альто запустило плат-

форму відкритих даних. Через два місяці на основі цих даних була запущена платформа відкритого бюджету з відмінною візуалізацією дохідної та видаткової частин бюджету.

Хороший приклад наочного відображення економічних даних демонструє інше американське місто — Redwood City. Ще один приклад — проект «На що витрачається ваш долар». Там же зібрані основні документи щодо бюджету.

За допомогою Luiseville Checkbook можна ознайомитися з витратами щодо замовників та підрядників. Інформація доступна за роками і категоріями, є деталізація. Можна подивитися зарплати чиновників, у тому числі - за прізвищами.

Є й первинні дані стосовно бюджету. NIC наводить шість основних інструментів для забезпечення прозорості бюджетів.

1. Stimulus & recovery tracking tools. Забезпечує контроль державних витрат за штатом, відомством, категорією та одержувачем.

2. State checkbooks. Інтерактивні та зручні для пошуку дата-сети.

3. Open books. Розширена інформація про бюджетний процес. Включає дані, звіти, пов'язану інформацію, документи та інформацію про доходи чиновників.

4. Campaign finance & lobbying disclosure. Забезпечує громадський контроль за бюджетами виборчих кампаній та кандидатів.

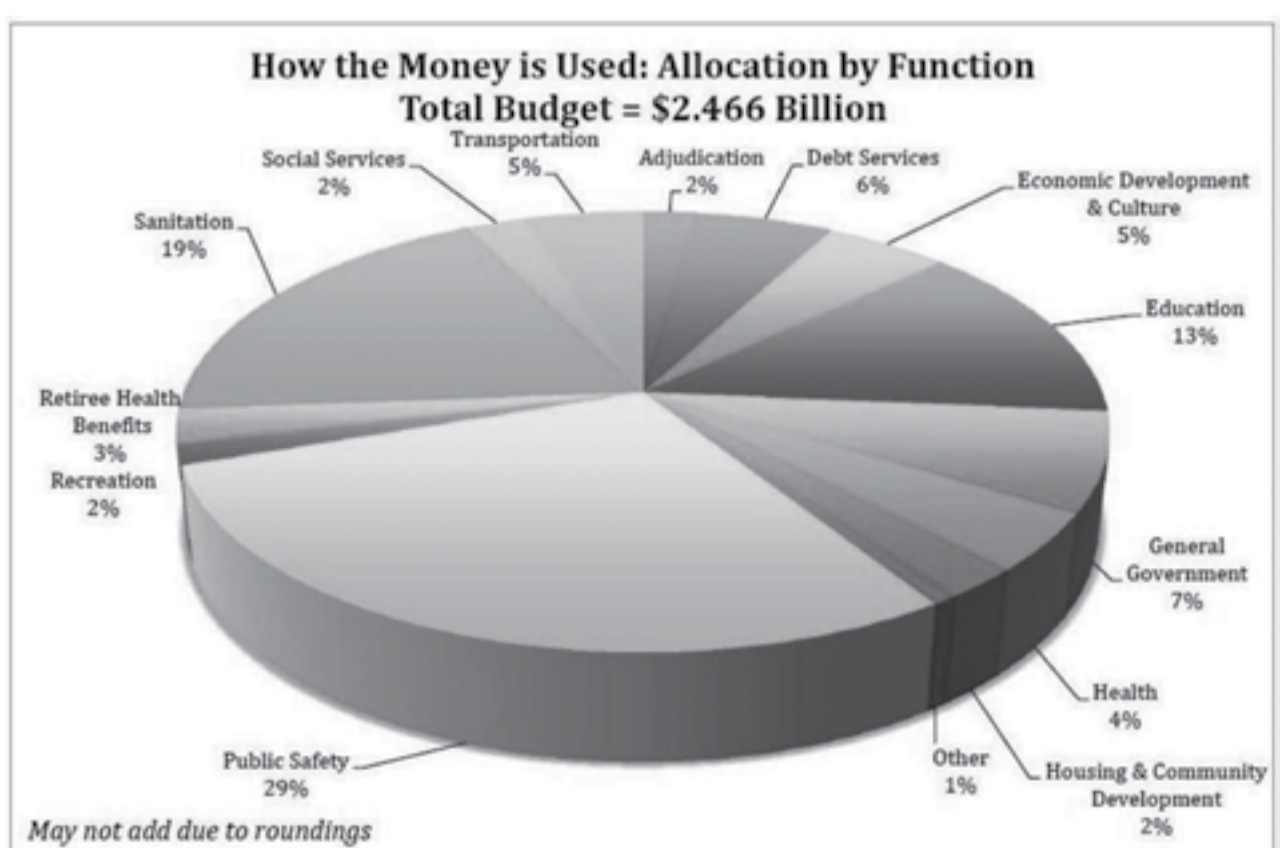
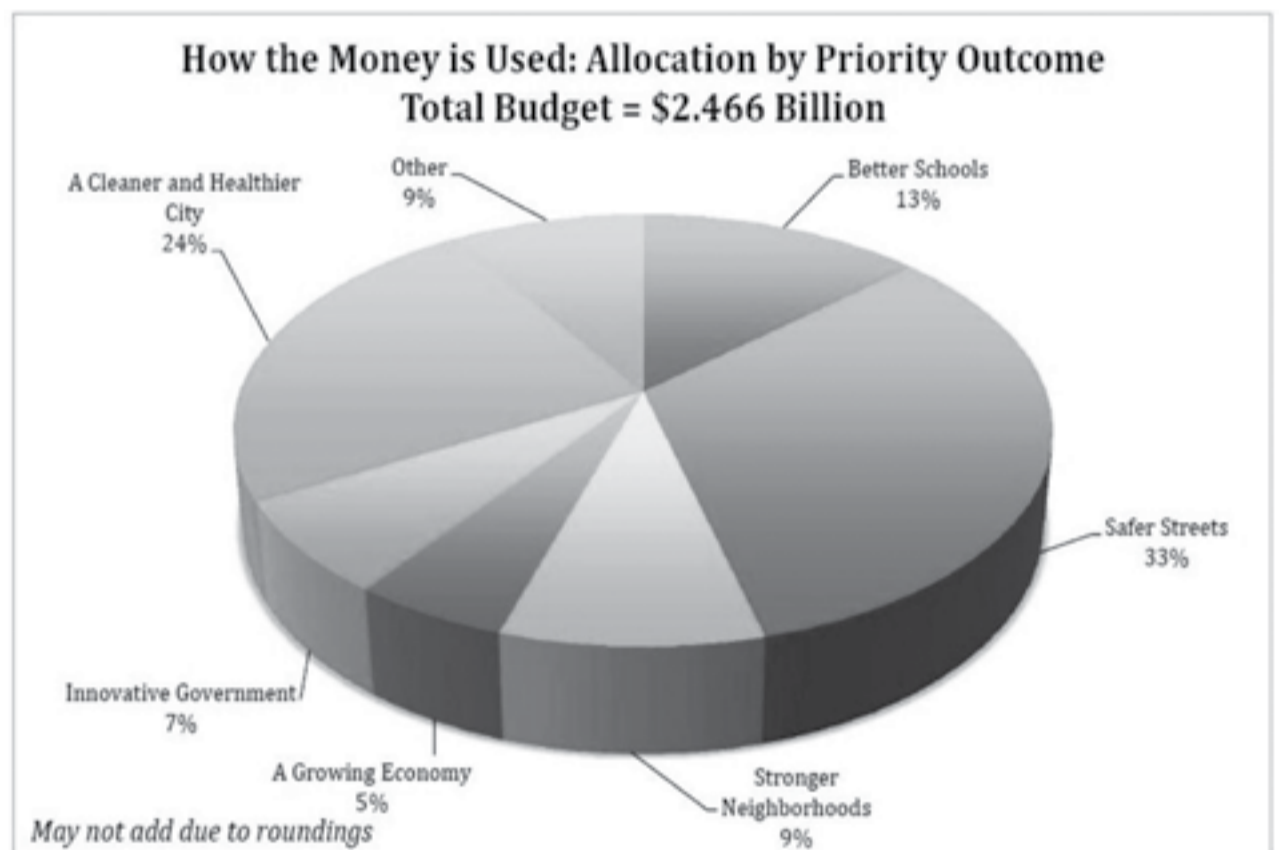
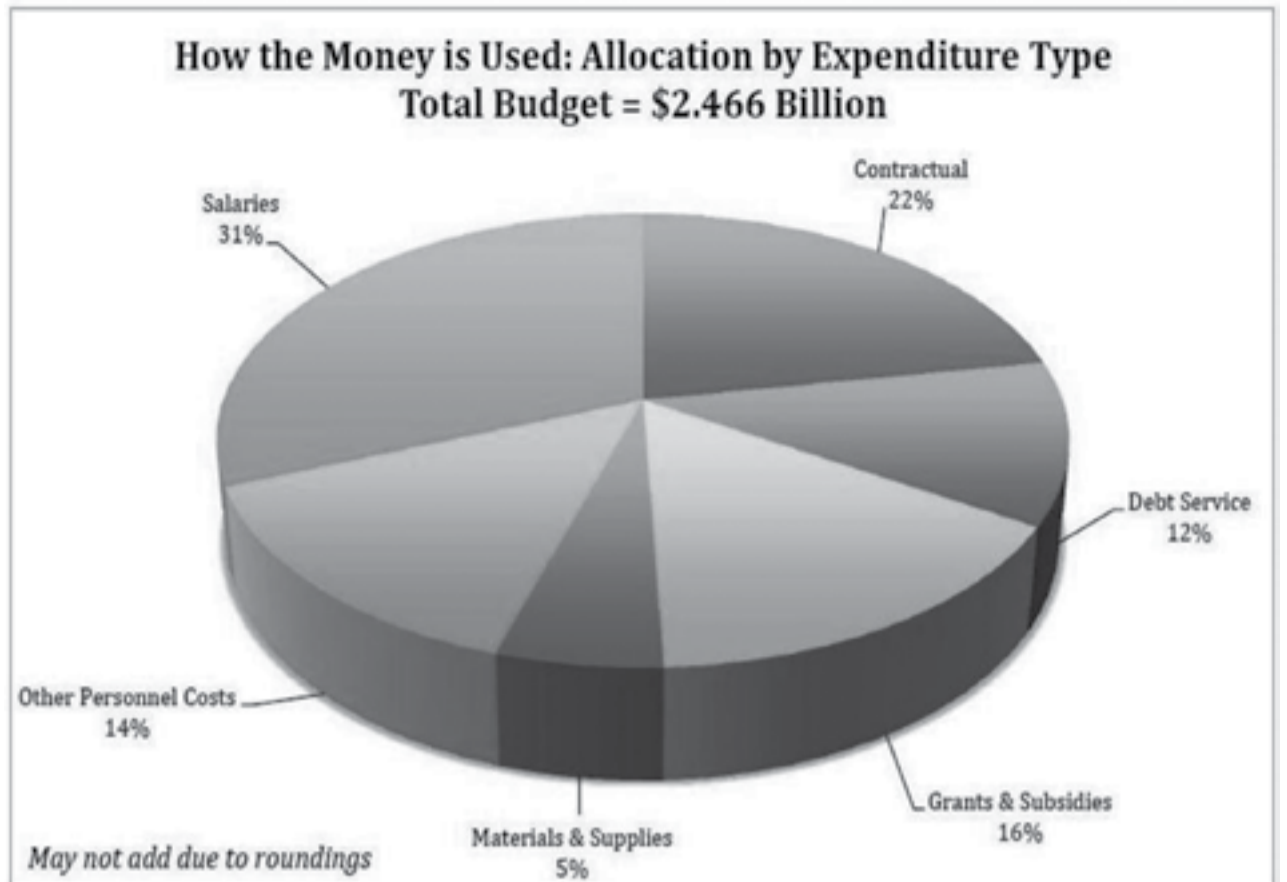
5. Budget allocation tools. Інструменти, які дозволяють громадянам брати участь у формуванні бюджету.

6. Consumer Protection Links. Сервіси, які захищають від шахрайства, зловживань і корупції.

При єдності податкової системи США кожна адміністративна одиниця вибирає свою структуру податків з урахуванням місцевих умов і рівня життя населення.

Подяка за допомогу у проведенні цього дослідження магістру кримінальної справедливості з міста Балтимор Юлії Зубак. Інформація підготовлена в рамках проекту "Створення і впровадження державної системи контролю за коштами "Відкритий бюджет". Виконавець проекту — ГО "Філософія серця", медіа-партнер — ВОГО "Громадська студія". За зміст публікації відповідає Юлія Грига. Зміст публікації не відображає офіційну позицію ЄС.

Юлія Грига, Анатолій Тобілко
Економічна правда

Эка Згуладзе: Реформа полиции продлится пять лет. А может, и десять

В начале апреля правительство одобрило пакет законопроектов, которые начнут реформировать Министерство внутренних дел. Три из четырех рассмотренных законопроектов были написаны командой заместителя министра МВД Эки Згуладзе.

Згуладзе — член реформаторской команды бывшего президента Грузии Михаила Саакашвили. Она начала работать в министерстве на старте реформы МВД Грузии. И на протяжении 10 лет была одним из тех, кто координировал процесс превращения коррупционной постсоветской структуры — в прозрачный сервис с человеческим лицом.

Сегодня Эка — часть «грузинского десанта» в украинском правительстве. Летом прошлого года Згуладзе участвовала в тренингах для чиновников структуры МВД Украины, а в октябре 2014 посетила Украину как глава миссии OECD, международной организации, осуществляющей мониторинг антикоррупционных процессов.

Предложение поработать в Украине Эке сделали представители президента после нескольких интервью для украинской прессы, в которых она рассказывала об опыте грузинских реформ.

По этой причине Згуладзе считают человеком Порошенко. Говорят, что Арсен Аваков был против этого назначения, а еще — что отношения со Згуладзе у главмилиционера «не сложились».

Эка Згуладзе опровергает это мнение. Она утверждает, что у них с министром — общее видение будущего МВД.

Эка — один из главных драйверов изменений в МВД Украины. И она прекрасно понимает, что если реформа не будет отвечать запросу общества, то вся критика достанется ей.

Почему Згуладзе согласилась реформировать «авгиевы конюшни» МВД?

«У нас была своя пятидневная война с Россией, но ее мир не понял, — поясняет она. — Сейчас мы, здесь, готовы вместе с вами очень тяжело работать в очень тяжелых обстоятельствах, чтобы у вас получилось отстоять свою страну».

В Париже Эка Згуладзе оставила годовалого сына и мужа Рафаэля Глюксмана, известного журналиста, освещавшего в 2008 году войну России с Грузией, а в 2014-м — начало войны на востоке Украины.

Мы встречаемся со Згуладзе в 9-30 утра. К этому времени она уже успела поработать, ответить на почту и дать задание помощникам. Замминистра работоспособна и дисциплинирована как оловянный солдатик.

ОДНА ИЗ ГЛАВНЕЙШИХ ЗАДАЧ ДЛЯ НАС — ПОДНЯТЬ УРОВЕНЬ ДОВЕРИЯ К ПОЛИЦИИ

В.: В ваш адрес звучит критика, суть которой сводится к тому, что украинские законопроекты примерно на треть переписаны с грузинских законов. Об этом говорит, например, главный эксперт РПР по реформе МВД Александр Банчук.

О.: Я очень осторожно отношусь к международному опыту. Мы хотим европейские стандарты, но даже в Европе нет единого видения ни структуры полиции, ни законов о полиции.

И я не люблю, когда бросаются такими фразами. Структура

законопроекта о Национальной полиции Украины будет похожа на грузинскую, так же как и грузинская похожа на литовскую, а литовская похожа на чешскую, а чешская похожа на французскую.

Эка Згуладзе на фоне здания МВД Грузии. После реформы правоохранительной системы все здания, которые находятся в ведении МВД Грузии, стали прозрачными в буквальном смысле слова, символизируя прозрачность органов внутренних дел.

Они все структурно друг на друга похожи, это так, исходя из того, что основная функция у полиции схожа.

Единственные страны, на которые они не будут похожи — это федеральные страны и Великобритания, например, которая очень специфична, исходя из своей истории.

Но если кто-то не поленится и почитает наш законопроект и грузинский закон, то он поймет, что они очень разные.

В.: В чем именно?

О.: В законопроекте много новшеств, которые таковыми являются не только для украинского правового пространства, но и для многих европейских стран.

Когда мы писали законопроект о национальной полиции, фокус внимания был на том, чтобы максимально упростить сложный юридический язык. Чтобы каждый гражданин мог понять из этого закона, — какие полномочия у полицейского, за что его могут арестовать, как проходит задержание и так далее.

Мы максимально подключили этим законом общественность. Мы прописали, как общественность может мониторить полицию, как полиция должна отчитываться перед населением.

Главное — новая форма общения будет включать не только официальные отчеты от полиции, а и разбор проблем. Одним из основных направлений работы полиции будет community policing подход, «полиция и громада».

Отсюда начинается реальное содействие полиции и общественности в том или ином городе.

Это не отменяет того, что у полиции будет и должна быть вертикаль. Что в данном случае значит вертикаль? Это стандарты. Будет существовать единый стандарт для национальной полиции. Но ситуация на местах будет зависеть и от способностей местной полиции, и от активности населения, местного самоуправления. Может быть лучше, но хуже — точно нет.

Плюс, мы пошли чуть-чуть дальше, чем большинство европейских стран, допуская общественность в процесс приема полицейских на работу.

Это скользкий вопрос. Большинство практиков-полицейских по всей стране скажут: «Это плохая идея». Но одна из главных задач для нас — это поднять уровень доверия к полиции.

Мы понимаем, что для этого необходима открытая система.

В.: Тем не менее, критика звучит так, что общественность должна принимать окончательное решение, кто принимается на работу и как они продвигаются по службе...

О.: Очень важно, чтобы общественность имела возможность не только наблюдать, как работает система, но и принимала участие в работе. Исходя из этого, в законопроекте целая глава посвящена сотрудничеству между полицией и общественностью.

Хотя максимализм в этом направлении не всегда оправдан и не всегда будет работать. Я объясню, почему.

Мы приняли полицейских на работу на основании открытого конкурса с участием общественности. Но если мы на каждую вакансию будем объявлять открытый конкурс, а не двигать по службе хороших полицейских, то система замкнется.

Главный вопрос — как сделать процесс прохождения службы и карьерного роста объективным, как оценивать работу полицейских, чтобы они продвигались по службе благодаря своим личным качествам и своим личным заслугам, а не за выслугу лет. И мы решили, что это все же будет конкурс — но внутренний, между хорошими сотрудниками.

Есть открытые конкурсы, и есть внутренние организационные конкурсы, и это нормально.

В.: Сейчас идет создание патрульно-постовой службы, к которой применяются новые требования, конкурсный отбор. Когда такой отбор заработает в отношении следователей — тех, кто в итоге будет работать в новой полиции?

О.: В результате реформы вся система уголовного блока должна измениться.

Это очень многослойный процесс. Выстраивается система, которая даст возможность выявлять порядочных и профессиональных работников.

Например, когда полицейский будет попадать в систему не через какие-то взятки или договоренности, а путем прохождения стандартных процедур отбора — электронные тесты, комиссия с участием общественности. В этом случае мы получаем качественно другого человека.

Почему это важно? Потому что, например, в 18 лет ты платишь за поступление в академию МВД, потом — чтобы трудоустроиться... Все, такой человек уже испорчен.

В.: То есть, надо всех увольнять, а студентов отправлять на переэкзаменовку?

О.: Я сейчас говорю не о наказании, а о втором шансе. Потому что это не только их вина, но и вина их родителей и системы.

Это не только проблема милиции. Такая же ситуация и в здравоохранении, и в других профессиях. Так что, без осуждения — просто давайте признаем, что это плохая практика. И это то, что не помогает нам развиваться.

Мы не должны забывать, что полиция — это очень большая структура, более 100 тысяч человек. И это зеркало общества, там работают такие же люди, как и мы. Просто некоторые потом портятся, некоторых бьет система, некоторые, более смысленные, понимают, как использовать систему в свою пользу, а некоторые просто плохие и жесткие люди.

Набор — это одно. Продвижение по службе — это второе.

Третье — внутренний мониторинг, мониторинг качества. Чтобы мы смогли мониторить качество, у нас должен появиться этот минимальный стандарт качества.

В.: Он уже появился, он прописан в законе о национальной полиции.

О.: И в других подзаконных актах он будет еще более детализирован.

Законопроект устанавливает ключевые параметры, дает

новое видение системы. После этого начнется новый, не менее сложный этап – детализировать и прописать эти параметры в подзаконных актах, а потом внедрять их в практику.

К моему большому сожалению, мы не смогли изменить пока существенно социальный пакет. Но это тоже реальность. Финансовая ситуация в Украине сегодня не дает возможности прогнозировать, что мы можем иметь через 5 лет.

ПОВЕРЬТЕ, САМОЕ ИНТЕРЕСНОЕ ПРОИСХОДИТ ПОСЛЕ РАБОЧЕГО ДНЯ

В.: Насколько рассчитана сама реформа – от старта до окончания? Когда будет открыт набор в эту новую полицию?

О.: Базовые вещи мы сделаем в течение этого года – нормы, стандарты, функционал. Но реформа полиции продлится, наверное, 5 лет. А может, и 10. А может, через 10 лет еще скажут, что что-то еще надо делать, и она будет продлеваться.

Вот это и плюс и минус реформы. Она никогда не заканчивается.

Когда ее начинаешь, только тогда понимаешь, сколько еще надо сделать. Например, британская полиция реформируется последние десять лет.

Сроки зависят от того, что мы называем реформой. Если мы сейчас, на первом этапе, главным, центральным фокусом берем для себя изменение принципа работы милиции на полицию – на это необходим год.

Через два года у нас будет качественно иная правоохранительная структура – полиция.

В.: Меняется сама структура МВД. Теперь в нее входит Национальная гвардия, будут входить МЧС и пограничники, миграционная служба. Структура будет становиться все влиятельнее. Законопроект про органы внутренних дел оставляет за министром возможности прямого управления.

О.: Не согласна с таким выводом. МВД становится политическим лобби структур, которые в нее входят.

Почему? Опять же, это один из уроков, которым история научила Украину.

Правоохранительные структуры не должны быть продолжением политической ветви. И мы должны это разделить – и законом, и на практике.

С законом – это просто, напишем, и он пройдет. В этом политический консенсус. Но на практике, я честно говорю, нам еще нужно до этого дожить.

Почему? Нам понадобится целое новое поколение и политиков, и полицейских, чтобы они реально делали это так. Все наши центрально- и восточноевропейские страны до сих пор с этим борются. У некоторых получилось, и у них уже 20 лет как эта

реформа произошла, а некоторые еще в процессе...

В.: В коалиционном соглашении заданы очень четкие параметры реформ, в том числе реформа МВД. Например, там предполагается единый сервисный центр, а один из ваших законопроектов создает сервисный центр МВД. Почему?

О.: Это я тоже очень честно объясняю. Не надо на это смотреть как на что-то пожизненное. Давайте объективно оценивать ситуацию.

Украина должна выбрать для себя направление – децентрализовать часть госуслуг, отдать их на аутсорсинг и оставить все за государством.

Модели бывают разные. Но сейчас мы столкнулись с тем, что базы данных в очень плохом состоянии. Они не синхронизированы, там много дубликатов, нет механизмов контроля подачи информации, удаления или редактирования этой информации и так далее. Там, где нет проце-

дур, всегда возникает коррупция.

О.: Это я тоже очень честно объясняю. Не надо на это смотреть как на что-то пожизненное. Давайте объективно оценивать ситуацию.

В.: Вы делали аудит работы многих подразделений министерства. К какому выводу пришли? Все намного хуже, чем вы подозревали?

О.: У нас есть ситуация де-юре, и ситуация де-факто. Они очень отличаются друг от друга. Мы анализируем де-юре, но больше де-факто, потому что тут есть причины. Де-факто нам рассказывает историю, почему это происходит.

Существуют запросы населения, для удовлетворения которых нет легальной формы предоставления услуги – так появляются нелегальные.

Например, регистрация машин на месте. Почему кто-то должен платить взятку тысячу дол-

ларов сотруднику МРЭО, чтобы это сделать? Мы можем это сделать легально. Мы можем поставить ту же самую цену, например, легально. И эти деньги пойдут в бюджет.

В.: То есть, конкретно в столкновении человека с системой, эта система перестает быть обезличенной, а становится персонализированной.

О.: Да. Вторая задача, которую мы ставим – конкретные сроки исполнения и цены, а также четкость процедур. А потом, наладив эти процессы, можно через полтора года делегировать часть функций хоть Укрпочте. То есть, любой организации, у которой есть большая сеть по стране, и которая может предоставлять часть этих услуг.

Но часть услуг останется при МВД. Например, регистрация оружия.

ОНИ ЗНАЮТ, ЧТО ДОЛЖНЫ МЕНЯТЬСЯ. ОНИ НЕ ЗНАЮТ, КАК МЫ ЭТОМУ УЧИМСЯ ЗАНОВО, ШАГ ЗА ШАГОМ

В.: Если вернуться к человеческому фактору в МВД. Когда и как будут набираться следователи?

О.: Патруль – это ранее не существующая структура, поэтому мы набираем новых людей.

У работающих структур, которые будут реформироваться, задача будет поставлена по-другому.

Кого-то будем переаттестовывать, проверять, кому необходимо сдать квалификационные тесты и задачи. Как только мы пропишем должностные инструкции – чего до этого не было – выяснится, что часть кадров нам не подходит. Думаю, будет много новых вакансий.

Для всех вакансий будут разные требования и процедуры. Отбор будет такой же качественный, как и для патрульных.

Проект патрульной полиции – это ориентир. Он дал нам возможность разработать, апробировать и институционализировать процессы отбора, обучения, назначения.

В.: У новых патрульных, которые выйдут на службу в

июне, зарплата будет от 8-10 тысяч гривен. В то время как у следователей – примерно вдвое меньше.

О.: Мы решили повышать зарплату в реформированных структурах. Говоря всем честно: "Завтра дойдет и твоя очередь, послезавтра – твоя".

Почему дополнительно важно было повысить базовую зарплату базовых полицейских? Потому что у них она самая низкая.

Я думаю, следователь в полиции будет зарабатывать минимум вдвое больше патрульного.

В.: Общественные активисты обвиняют МВД в том, что когда писались законопроекты, их не допустили до дискуссии, и их участие минимально. Почему?

О.: У нас стояла задача написать законопроекты в краткие сроки. Второе – активистам всегда хочется большего, это их роль. Мы считаем, что мы предоставили максимально возможное.

На рабочем уровне не было никаких лимитов сотрудничества. Мы с самого начала сказали им: «Ребята, у нас нет ожидания, что мы все со всеми согласимся. Нам будет сложно сводить свои подходы к идеальному». Но у нас в большинстве случаев это получилось.

Мы взяли очень много идей из законопроекта Александра Банчука. Так же, как я благодарна и другим отдельным экспертам, которые принесли очень свежие взгляды. Но это – наш закон, мы должны им руководствоваться, мы должны с ним работать. Поэтому мы и должны их писать, чтобы понимать их лучше.

В.: Вы заминистра с каким сроком работы? Вы подписывали контракт?

О.: У меня нет контракта.

В.: У нас часто бывает, что ответственные люди меняются в процессе реформирования.

О.: Я не меняла и не нанимала специальную группу, как раз исходя из этого.

Реформа не должна быть привязана к индивидуальным личностям, и не к индивидуальным организациям, даже если они очень хорошие общественные организации. Мы должны сделать все, чтобы максимально большая группа в самой структуре, которая реформируется, понимала эту реформу. А это сложный процесс.

Чтобы настоящая система милиции и МВД восприняла эту реформу как свою – с ними надо работать. Их не надо пугать – нужно объяснять и объяснять. Невозможно будет это сделать насильственным способом. Потому что одновременно вы не выгоните 150 тысяч человек на улицу и не наберете новых.

продолжение на стр. 14

«12-13»

Они знают, что они должны меняться. Они не знают, как. Мы этому учимся заново, шаг за шагом.

И нам надо увидеть, как эти изменения на нас отражаются. Это тоже нормально.

Поэтому у меня столько надежд на патрульную полицию. Потому что она визуально покажет, что это новые стандарты, которые служат лучше общественности, но и защищают права полицейских лучше.

В.: Есть такой момент, что патрульный штрафует на месте. А как же презумпция невиновности? Как оспорить?

О.: Остаются права гражданина обжаловать это решение в самой патрульной полиции или в суде. То есть, две инстанции уже появляется. Академик ты, бедный тракторист или богатый студент, патрульному все равно. Эта система не уникальна, она практикуется в большинстве европейских стран.

Второе новшество, которое мы предлагаем, если это пройдет – это электронный протокол.

Почему он делается? Одна из больших претензий сейчас к ГАИ – что на заполнение протокола уходит уж слишком много времени. Они могут растянуть это время, пока ты им не предложишь денег.

Мы нашли выход из ситуации – упростить этот процесс. Электронные протоколы могут заполняться в течение 5-10 минут, в зависимости от того, какое правонарушение. Это комфортно и для гражданина, быстрее для полицейского.

И, самое главное, это дает нам возможность контролировать действия полицейского. Потому что каждый раз, когда он заходит в планшет, система регистрирует. Если он заходит и выходит – то возникают вопросы.

В.: В законопроекте об органах внутренних дел за министром МВД по-прежнему со-

храняются большие полномочия...

О.: Это те полномочия, которые у него должны быть. Министр – политическое лобби для структур, которые входят в систему МВД. Но он у него нет права влиять на конкретные расследования, давать прямые указания полиции. И это то, что появляется в этом законе и также отображается в законопроекте о национальной полиции.

В.: Эти четыре закона, принятые Радой – и есть реформа МВД, или это только старт «перезагрузки» системы? Какие еще законы предполагаются?

О.: В перспективе должно появиться много законов по всем направлениям – про миграционную службу, про пограничную

службу, про МЧС и т.д. И еще больше работы будет на уровне подзаконных актов, где будет все детально расписываться.

В.: Вы над этим сейчас работаете?

О.: Руки не дошли, если честно. Давайте сделаем один большой блок. Потому что менять

пограничников сейчас, в состоянии войны – невозможно и не нужно.

Но если смотреть в перспективе и говорить четко о европейских структурах, то реформа будет отражена на всех уровнях.

**Анастасія Рінгіс,
Українська правда**

Гроші партій: як залишити олігархів без "політичного таксі"

Найбагатші партії парламенту – "Опозиційний блок" та "Народний фронт" – взагалі не мають майна, а Радикальна партія не оприлюднила інформацію про своє фінансування. І це при тому, що за діючим законодавством всі ці партії зобов'язані публікувати у будь-якому загальнодержавному ЗМІ інформацію про доходи і видатки, а також надавати звіт про своє майно.

Ось як виглядає інформація про партійне фінансування провідних політичних сил парламенту за минулий рік (див. графіку на стор. 13).

Відзначимо, що першими на запит відповіли «Батьківщина» та «Самопоміч».

Блок Петра Порошенка повідомив, що інформацію оприлюднено в «Урядовому кур'єрі». В «Україні молодій» надрукували дані про фінансування «Опозиційного блоку».

В останній момент звітність на своєму сайті опублікував «Народний фронт».

«Опозиціонери» виявилися найбагатшими. Їхня партія отримала понад 110 мільйонів гривень пожертв від невідомих донорів.

БПП опинився на 2 місці й поступився «Опозиційному блоку» на 10 мільйонів. На третьому – «Батьківщина», офіційна передвиборча кампанія якої виявилась найдорожчою.

Радикальна партія відповіді на наш запит не надала, проте Олег Ляшко повідомив, що «декларація про доходи та витрати партії вивішена відповідно до закону». На жаль, на сайті ВРУ, як і на сайті Радикальної партії, на які посилався Ляшко, знайти звітність не вдалося.

«Проблема в тому, що законотворці – представники партій у парламенті, не передбачили чітку форму звітності й не надто зацікавлені у тому, щоб це робити. Тому досі невідомо, хто

саме фінансує партії та на що витрачаються кошти. Попередній моніторинг фінансової звітності за 2013 рік робив журналіст Сергій Андрушко», – додає керівник проекту «ЧЕСНО» Андрій Круглашов.

Правила фінансової підзвітності для партій діють у 125 країнах світу. Україна – не виняток. За більшістю показників України нібито наслідує світову практику, але є декілька нюансів.

Скажімо, в Україні немає обмеження максимальної суми внеску. Це один з критеріїв, який дозволяє позбутися залежності від олігархів, що через законодавчий орган лобіюють свої інтереси.

Втім, як ми вже бачили з партійної звітності, навіть ті законодавчі механізми, що вже існують, діють радше формально або є надто недосконалими.

Норма про докладніше звітування вже була закладена у законопроекті № 4846, який депутати ВР минулого скликання успішно відкликали. Відмову підтримати цей акт депутати обґрунтували просто: законопроект, на їхню думку, «не дуже вдало виписаний».

Зробити процес звітування принаймні формально прозорим, доволі легко. У багатьох країнах, як і в Україні, порядок надання звітів коротко визначається у загальному законі про політичні партії.

Достатньо лише кількома реченнями прописати необхідність вказувати у звітах імена або назви донорів, роблячи ці дані публічними, і громадськість

отримує певну можливість контролю за відповідним фінансуванням.

Нові ж законопроекти – лише на стадії обговорення. «Очевидно, що від прозорого і детального фінансового звіту про спонсорів партій виграють звичайні українці, які голосують за ті чи інші партії і сподіваються, що їхні депутати будуть відстоювати і дбати про їхні інтереси, а не донорів – великих грошових мішків», – зазначає журналіст Сергій Андрушко, автор попереднього моніторингу фінансової звітності за 2013 рік.

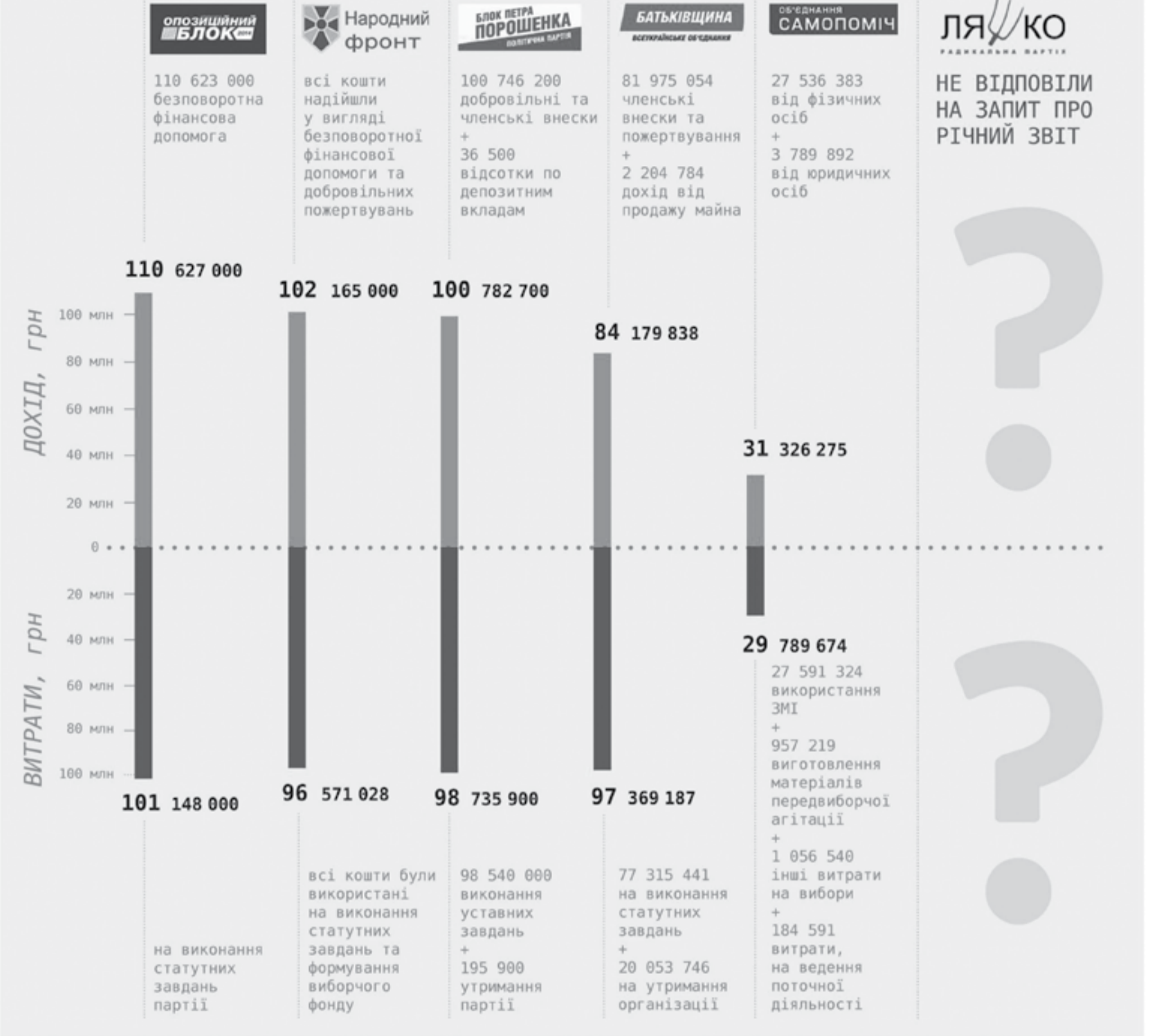
У Чехії, законодавство якої лише на півкроку попереду України в питаннях прозорості політичного фінансування, активісти створили сайт. Там розміщується інформація про донорів усіх партій.

Виявити надмірно зацікавлених у політиці олігархів тут можна за 30 секунд. Більше того, є інформація і про компанії, які надають гроші партіям, а потім отримують кошти через процедури державних закупівель.

Всі індивідуальні пожертви розміром від 5 мільйонів чеських крон є на сайту <http://www.politickefinance.cz/>.

Якщо втілити чеський досвід, ми б могли перевірити, і прізвища переможців тендерів пов'язані зі спонсорством політичних партій.

Також став би очевидним вплив іноземного капіталу. За умов війни з Росією є стратегічно важливим не лише для безпеки держави, а й для усвідомленого вибору громадян під час голосування.

Річні звіти партій

Графіка: Надя Кельм

Загалом заборону іноземного фінансування нескладно обійти. Кошти можна провести через дочірні підприємства чи місцевих топ-менеджерів – але такий шлях є більш небезпечним для партій і може мати широкий суспільний розголос.

Іноколи в потугах залучення додаткового фінансування з-за кордону партії вдаються до особливо оригінальних рішень. Не так давно у Чилі розгорівся скандал за участі найвищого політичного керівництва.

ЗМІ стало відомо, що під час виборчої кампанії 2013 року чин-

ний міністр закордонних справ Еральдо Муньюс організував вечерю на розкішній яхті, куди були запрошені не лише місцеві багатії, але й кілька латиноамериканських дипломатів.

Вхід на захід коштував \$1000, а гроші пішли на підтримку майбутнього президента – кандидати від Соціалістичної партії Мішель Башеле.

Найпоширенішим засобом зменшення впливу великого бізнесу є обмеження максимальних річних або передвиборчих внесків. Але без адекватної системи контролю та ефективної

діяльності контролюючих органів цей захід не має сенсу.

Ніщо не заважає розбити суму внеску на кілька дрібних та провести їх через підставних осіб.

З цієї ж причини не варто обмежувати корпоративні внески на користь партій, хоча ця норма і діє у 40 країнах.

Аналогічна проблема із анонімними внесками. Зробити їх відкритими можна лише проводячи гроші через спеціальний банківський рахунок.

Але як бути з дрібними жертвами, які партія збирає на своїх передвиборчих заходах?

Зазвичай проблему вирішують встановленням певного бар'єру, нижче якого анонімність донора зберігається.

В обох випадках важливо не прорахуватися із межею, аби маніпуляції зі штучним подібненням внесків стали не вигідними. Із цим стикаються по всьому світу, в тому числі і в розвинутих країнах.

Наприклад, у Новій Зеландії суд встановив, що колишній

кандидат у мери Джон Бенкс анонімно отримав \$40 000 від скандального підприємця, засновника сайту Megaupload, Кіма Доткома.

У банку Доткому порадили розбити рахунок на дві частини, аби приховати дані про донора. Зрештою, через фактичну підробку фінансової звітності Бенкс, на той час депутат, змушений був покинути парламентське крісло.

Наразі законодавство Нової Зеландії в цьому аспекті змінилося, хоча такі великі

продолжение на стр. 16

«14-15

анонімні внески все ще можна проводити через ЦВК.

Остання, але водночас найважливіша проблема – тіньові внески. Навіть якщо у партії є прозорий банківський рахунок і бар'єр для анонімних внесків достатньо низький, далеко не факт, що через нього проходять всі зареєстровані кошти.

Скажімо, якщо під час передвиборчої кампанії будуть дозволені знижки на послуги партіям, відкривається прецедентний простір для тіньових розрахунків: від партії тіньові гроші, а від компанії – «безкоштовна» послуга. Втім, це можна обмежити законодавчими нормами, коли послуги можуть надаватися лише за середньо ринковою вартістю.

Існує ще один варіант – створити тіньовий банківський рахунок. Ця тактика використовується повсюдно, але вловити партії вдається досить рідко.

Один із найвідоміших випадків трапився 15 років тому.

У 1999 році під час розслідування щодо ухиляння від сплати податків одного із колишніх скарбників партії виявилось, що в ХДС (німецька консервативна партія Християнсь-

кий демократичний союз – УП) існувала ціла система тіньових розрахунків, які проводилися через неофіційні банківські рахунки та не відображалися у партійній звітності. У результаті партію оштрафували на рекордну суму – 41 мільйон німецьких марок, а тодішній очільник ХДС Вольфганг Шойбле поступився своїм кріслом Ангелі Меркель.

Як показують численні приклади, жодна система прозорості не може позбавити партії та продажних політиків спокуси отримати додаткові фінансові впливання, незалежно від того, наскільки це легально.

«Я чимось схожий на таксі по найму» – зізнався депутат британського парламенту Стівен Байерс журналістам, які видавали себе за лобістів вигаданої міжнародної компанії у відповідь на пропозицію просувати їхні комерційні інтереси.

Нагадаємо, Британія – це країна, де з політичною корупцією почали боротися ще у 19 столітті.

Вочевидь, повністю викоринити політичну корупцію навряд чи вдасться. Проте, коли ми дізнаємося тарифи на вітчизняні політичні таксомотори, то зрозуміємо, що інколи краще користуватися громадським транспортом, утримуючи партії за власний кошт.

Search - donations

Political party: All parties

Year: 2006 - 2013

Donation magnitude (CZK): 4950000 - 25000000

Name of the donor: [input field]

Identification number: [input field]

Companies Persons

Donor	Size	Region	Political party	Year
Bakala Zdeněk	15 000 000 Kč		ODS	2010
Benda Petr	12 000 000 Kč		LEV 21	2012
Novotný Dušan, MUDr.	11 000 000 Kč		TOP 09	2009
Bakala Zdeněk	8 000 000 Kč		TOP 09	2010
Jágr Jaromír	8 000 000 Kč		ODS	2012
Ing. Andrej Babiš	8 000 000 Kč		ANO 2011	2012
Kapalín Libor	8 000 000 Kč		LEV 21	2012
Tomáš Melich	6 408 250 Kč		ČSSD	2010
Tomáš Melich	6 351 750 Kč		ČSSD	2009
Jágr Jaromír	5 585 677 Kč		ODS	2010
Sova Miroslav	5 000 000 Kč		ODS	2006

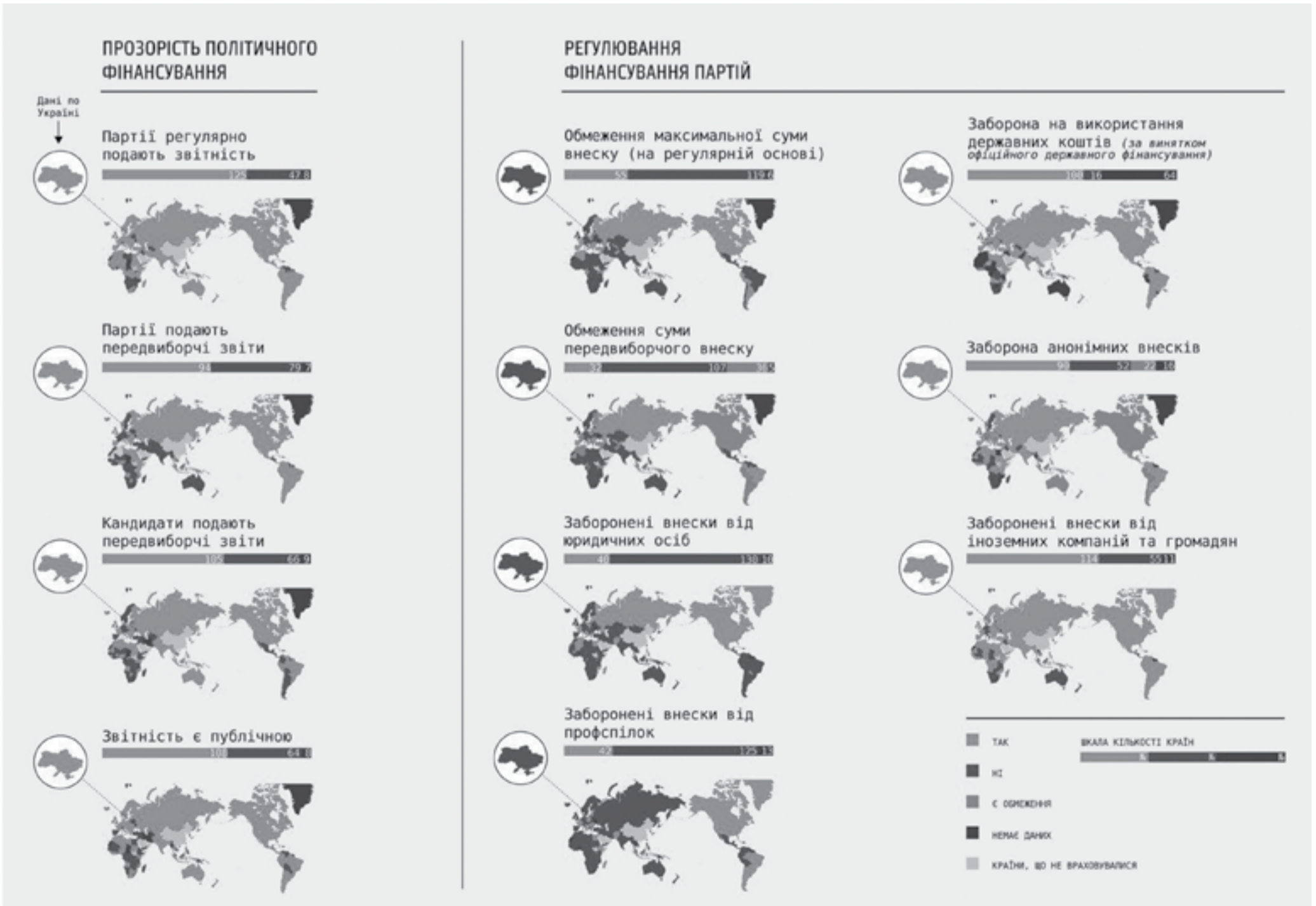
Лише тоді українське суспільство матиме змогу робити більш усвідомлений вибір серед плеяди настільки гарних на телеекрані, наскільки й «про-

гнилих» зсередини, політичних проектів.

Наразі робоча група у Верховній Раді розробляє но-

вий законопроект про політичні фінанси. Але ухвалювати остаточне рішення знову ж таки будуть нардепи, яких фінансує невідомо хто.

Олександр Лемєнов, юрист ЦПСА, Остап Кучма, експерт «ЧЕСНО», для УП. Надія Кельм (інфографіка), Жора Ключник (карикатура)

КРЕМЛЕВСКИЕ ЗАЗЕРКАЛЬНЫЕ ВОЙНЫ

Фальшивые новости. Отфотошопленные фотографии. Постановочные выступления по телевидению. Отряды платных троллей. Удалось ли России изобрести новый вид информационной войны, которая ведётся в «психосфере» — или всё это не более чем гигантский блеф?

Проще всего Марго Гонтар было работать с фотографиями мёртвых детей. Эти фотографии занимали все экраны ее компьютера — в новостях и сообщениях из соцсетей. Заголовки новостей винили в гибели этих детей украинские банды фашистов, которых готовили в НАТО. На дворе было начало 2014 года, Крым только что был оккупирован отрядами солдат, которые выглядели как русские и говорили по-русски. Однако они не носили никаких знаков различия, а Владимир Путин, ухмыляясь, на весь мир говорил, что они никакие не русские. А потом сепаратисты начали захватывать восток Украины. Марго пыталась сопротивляться.

Оригинал фотографии было найти достаточно несложно, простым поиском в Google. Какие-то были сняты на других войнах, значительно раньше этой. Какие-то — на месте преступления, которое к Украине не имело никакого отношения. Другие вообще были кадрами из художественных фильмов. Гонтар публиковала результаты своих исследований на сайте StopFake («Нет подделкам»), который в марте запустили энтузиасты вроде неё самой, студенты школы

журналистики Киево-Могилянской академии. Ей нравилось отделять истину от лжи, чувствовать хоть какую-то ясность среди полной неразберихи.

Но дальше стало сложнее. По российскому телевидению все чаще начали выступать пухлые рыдающие женщины и пожилые мужчины, которые рассказывали ужасы про украинских националистов, избивавших всех, кто говорит по-русски. Вроде бы они говорили вполне искренне. Но потом Гонтар стала замечать, что те же самые пухлые женщины и раненые старики появляются в других передачах — уже с другими подписями. В одном выпуске новостей одна и та же женщина выступала как «жительница Одессы», в другом — как «мать солдата», в третьем — как «жительница Харькова», и, наконец, как «активист «Антимайдана»».

В июле, после того, как на территории восточной Украины был сбит «Боинг» компании Malaysian Airlines, следовавший рейсом MH17, Гонтар начала искать, что пишут в интернете пророссийски настроенные конспирологи. Она нашла твиттер авиадиспетчера, который видел, как вслед за лай-

нером вылетели истребители украинских ВВС — хотя никаких доказательств реального существования этого диспетчера ей обнаружить не удалось. Она обнаружила десятки сайтов на русском и английском, которые все одновременно, будто по команде, опубликовали статью, где утверждалось, что рейс MH17 сбили США, но по ошибке, а целились на самом деле в самолет Путина. Российские сепаратисты на Украине даже запустили версию, что самолет еще до взлета был под завязку набит трупами — это сюжет, целиком позаимствованный из одной из серий «Шерлока». Все эти истории были вызывающе нелепыми, как будто их авторы совсем не беспокоились о разоблачении, а просто хотели отвлечь всех от доказательств того, что самолет был на самом деле сбит боевиками, которым поставляла оружие Россия. Гонтар начала сомневаться — не попала ли она сама в кремлевскую западню, потратив столько времени и сил на опровержение заведомо ложных вбросов.

Вскоре и она сама, и сайт StopFake, стали частью истории. Российские СМИ стали активно цитировать StopFake в своих статьях и репортажах — но подавали они

это так, будто сама Гондар пыталась выдать фальшивку за правду, а не наоборот. Она как будто посмотрела в зеркало, перевернутое вверх ногами. Ей стало дурно.

В подобные моменты она всегда обращалась к западным СМИ, чтобы почувствовать хоть какую-то почву под ногами, но и та стала предательски скользкой. Каждый раз, когда «Бибииси» или «Тагесшпигель» делали репортаж, их собственные стандарты взвешенной подачи информации вынуждали давать слово и другой стороне — даже когда та кричала о фашистах, кознях Запада и т. д. Гонтар начала задумываться, не впустую ли она тратит силы, пытаясь выяснить правду: если правда каждый раз на её глазах менялась, а в любой статье должно быть как минимум два мнения, осталась ли хоть где-то вообще хоть одна непреложная истина?

Потратив несколько месяцев на сайт StopFake, Марго начала сомневаться во всем подряд. А что если «оригинал» фотографии с убитым ребёнком на самом деле никакой не оригинал? Что если эту фотографию тоже нарочно загрузили заранее, чтобы сбить ее с

толку? Реальность начала терять очертания, становиться вязкой. Чем бы русские ни занимались, это не была просто пропаганда. Ведь цель пропаганды — убеждение, её можно разоблачить. Нет, это было нечто совершенно иное: это не только не поддавалось опровержению — оно обращало в пар само понятие доказательства.

В прошлом году мне попала в руки выпущенная в России книга «Операции информационно-психологической войны: краткий энциклопедический словарь-справочник» (издание 2011 года под авторством В.Б.Вепринцева и других авторов можно приобрести в интернете за 348 рублей). Книга предназначена для «студентов, политологов и политтехнологов, государственных служащих и сотрудников специальных служб» — что-то вроде учебного пособия для младшего состава информационной армии. Информационное оружие, говорится в книге, «оказывает невидимое воздействие, подобное радиации» на свои цели: «Население даже не ощущает, что оно подвергается воздействию. В результате государство не приводит в действие имеющиеся в его распоряжении защитные механизмы». Если в обычной войне все сводится к пушкам и ракетам, продолжает энциклопедия, арсенал воздействия в информационной войне «характеризуется достаточной долей гибкости и непредсказуемости». В большинстве случаев в информационной войне отсутствует возможность предугадать направление и инструментальный возможной атаки.

На 495 страницах энциклопедии уместились введение в принципы информационно-психологической войны, словарь основных понятий и подробные схемы, описывающие методы и тактики оборонительных и наступательных операций: «оперативная маскировка», «программно-математическое воздействие», «дезинформация», «имитация», а также «теле- и радиовещание». «В рамках войны обыкновенной», продолжают авторы, «действует логика «да-нет», в случае информационной войны имеется вариант нечеткой логики. Более того, одновременно на человека могут действовать разные «противники», по сути, захватывая разные «тематические зоны» его сознания».

Мне всегда казалось, что словосочетание «информационная война» относится к неким геополитическим дебатам, где с одной

продолжение на стр. 18-20

Что общего у Кремля и Белого движения

Я часто слышу о том, что в Крыму любят не Россию, а только российские деньги. И что люди поддержали аннексию в погоне за длинным рублем, должностями и статусом.

Это очень удобно — думать о том, что ты Д'Артаньян, а все вокруг — невесты кто. Избавляет от рефлексий. Потому что принято считать, что убеждения и идеалы могут иметь одни только Д'Артаньяны, а все остальные обязательно сражаются за бабло.

На самом деле этот мир намного сложнее. И чаще всего по обе стороны баррикад примерно в одинаковом соотношении стоят те, кто «за бабло» и те, кто «за идеалы».

Многие мои знакомые в Крыму искренне рады смене гражданства полуострова. А многие мои знакомые крымчане уехали в Украину именно потому, что этой самой смене искренне не приемлют.

И сводить все только лишь к «печенькам» Кремля и Банковой было бы наивно. Майдан и «крымская весна» запустили новый виток противостояния. И это противостояние двух

продолжение на стр. 18-19

«17

ценностных систем. Одна из которых — просоветская, а другая — постсоветская.

На стороне каждой из них могут быть подонки и герои, труссы и аскеты, приспособленцы и романтики. И именно поэтому сравнивать надо не людей по обе стороны баррикад, а сами баррикады.

Кем я стану, когда вырасту

Украинская мечта выглядит приземлено. А именно — вписаться в западный мир. Получить свое место в международном разделении труда. Если возобладаст инерционный путь, то постараться стать очередной Румынией. Если победит амбициозный план, то попытаться стать вровень с Польшей. Попутно речь идет о том, чтобы сформировать в стране внятные правила игры. Очертить полномочия государства и следить, чтобы оно не выходило за рамки дозволенного. Получить безвизовый режим от ЕС и бороться с коррупцией. Сделать жизнь безопасной, а чиновника — эффективным. Закрепить сменяемость власти и работоспособность институтов, чтобы нельзя было систему монополизировать. В общем — довольно скучный перечень, который выглядит вполне себе по-бюргерски. Но в этой приземленности проекта кроется залог его осуществимости.

Российская мечта выглядит куда амбициознее. Это попытка возродить страну как один из альтернативных западу центров влияния. Это попытка стать сувереном — в том виде, в котором был сувереном Советский Союз, чтобы принимать решения исходя из собственного понимания закона и целесообразности. Это идея о создании антизападной коалиции, в которой роль идеологической платформы выполняли бы традиционные ценности. Но проблема в том, что добиться всего этого в нынешней ситуации невозможно.

Советский Союз мог позволить себе быть центром влияния именно потому, что был промышленным и технологическим сувереном. Потому что производил львиную долю товаров, необходимых для внутренних нужд, внутри страны. Его ресурсная независимость была лишь основанием его промышленной независимости. Именно это отличает его от России, которая продает западу нефть и газ, закупая на вырученные деньги все остальное.

Шашечки или ехать

В годы Второй мировой во время войны на Тихом океане американцы строили аэродромы на необжитых островах. Для местных племен американские солдаты были богами, которые не просто спустились с небес, но еще и делились с ними густым молоком, тушенкой и одеялами.

И когда война закончилась, а солдаты улетели — островитяне стали сооружать из веток и листьев копии самолетов и аэровышек. И каждое утро они прибегали к своим «самолетам» в надежде обнаружить внутри консервы и вернувшихся «богов».

В историю эта модель поведения вошла под названием «карго-культ».

Все, что происходит сегодня с Россией — это тоже своего рода карго-культ: попытка добиться результата без понимания того, как устроен мир на самом деле.

Если десять лет вы продаете на запад углеводороды, привозите оттуда все остальное, а часть денег при этом тратите на армию, то в результате вы получите хорошие вооруженные силы и абсолютно зависимую экономику.

Да, эти самые вооруженные силы могут затем аннексировать часть территории соседнего государства. Но эта схема является одноразовой. Потому что после нее вы перестанете быть частью западного мира, и воспроизводить модель уже не получится.

«17

сторона российские пропагандисты, с другой — западные, и обе стороны пытаются убедить всех, кто оказался посередине, в своей правоте. Но энциклопедия утверждает, что задача такой войны на самом деле гораздо шире: информационная война ведется не столько ради убеждения, сколько ради «влияния на социальные отношения» и «установления контроля над источниками стратегических ресурсов». Невидимое оружие, действующее подобно радиации, которое способно пересилить биологическую реакцию жертвы и помочь установить контроль над стратегическими ресурсами? Звучит как корявая написанная научная фантастика, а не пособие для студентов и госслужащих.

Но потом я стал изучать последние российские публикации по теории военного дела — в исторических книгах и научных журналах — и написанные этим странным языком статьи из энциклопедии начали становиться понятнее. С самого конца Холодной войны Россия не оставляла мысль сравняться по возможностям с США и их союзниками. В 1999 маршал Игорь Сергеев, тогдашний министр обороны, признался, что в военном отношении Россия не может соревноваться с Западом. Вместо этого он предложил искать «революционные направления» и «асимметричные меры». Все прошедшее десятилетие теоретики в российских войсках и спецслужбах разрабатывали практические методы ведения нефизической войны — утверждая, что против России такая война уже ведется, силами западных правозащитных организаций и СМИ.

В 2014 году глава Генштаба ВС РФ Валерий Герасимов заявил, что теперь у России есть возможность одержать победу над противником при помощи комбинации «политической, экономической, информационной, технологической и экологической кампаний». Это укладывалось в рамки общего видения войны, которая ведется не в физическом мире, а в пространстве, которое российские теоретики называли «психосферой». Войны будущего, утверждали они, будут вестись не на полях битвы, но в головах людей.

Дезинформация и психологические войны стары как сам Троянский конь. Но новый подход Кремля отличался от стратегии его западных противников именно упором на «психосферу» как основной театр военных действий. Информационная война перестала быть лишь приложением к физическому противостоянию или военному вторжению: она стала самостоятельным явлением. Ведь, как уверяет российская энциклопедия своих читателей, «Информационная война... во многом придет на смену стандартной войне».

Идея понятна. Но какова цель этого «невидимого воздействия, подобного радиации»? Попытка ли это придать более очерченные контуры тому, что американцы называют «мягкой силой» — воздействию на умы через культурные программы и публичную дипломатию? Или это какая-то принципиально новая форма войны — та, в которой Россия может перехитрить своих врагов, не сделав ни одного выстрела?

В конце прошлого года я поехал в Эстонию, крошечную прибалтийскую страну — ее население составляет всего 1,3 миллиона — которая находится в 150 километрах к западу от Санкт-Петербурга. После аннексии Крыма Росси-

ей в марте 2014 года много говорили о том, что следующая на очереди именно Эстония. («Сегодня Крым, завтра Эстония?», спрашивал заголовком в журнале The Spectator). За несколько месяцев до моей поездки в Таллин прилетел президент Барак Обама и громко заявил о готовности Америки охранять покой страны. «Оборона Таллина, Риги и Вильнюса не менее важна, чем оборона Берлина, Парижа и Лондона», заявил Обама. «Итак, если настанет момент, когда вам придется спросить — кто же придет к нам на помощь, то вы уже знаете ответ: союз НАТО, в том числе вооруженные силы Соединенных Штатов Америки, прямо здесь, прямо сейчас».

Тоомас Ильвес, президент Эстонии, провел меня по длинному коридору его таллинской резиденции, показывая портреты руководителей страны в короткий период независимости между распадом Российской империи в 1917 году и оккупацией советскими войсками и во время Второй мировой войны. Судьба у всех была печальная: «Этого расстреляли, этот пропал без вести — и наверняка был убит — а

этого сослани», говорил Ильвес, останавливаясь у каждого портрета.

Ильвес был одет в своем фирменном стиле — твидовый костюм и галстук-бабочка, которые удачно контрастировали с его программой по превращению Эстонии в самую прогрессивную в информационном плане страну Европы. Правительство объявило доступ к интернету основным правом человека: через интернет граждане могут голосовать, получать рецепты на лекарства и платить налоги, а за парковку платить при помощи мобильного телефона. Программирование включено в обязательную школьную программу начиная с первого класса. Ильвес, который, кажется, пишет в твиттер чаще,

шинство из них приехали из СССР после Второй мировой — а многих эстонцев, в свою очередь, отправили в лагерь ГУЛАГа, разбросанные по всему Союзу. Между 1945 и 1991 годами количество русских в Эстонии выросло с 23 до 475 тысяч. Но после распада СССР по новым законам о гражданстве русским, прибывшим в страну после оккупации, пришлось сдавать экзамен по эстонскому языку. В стране усилилась напряженность. Многие русские, как и их родители, не считают себя оккупантами. Согласно официальной кремлевской версии, Эстония «добровольно» отказалась от независимости в 1941 году.

Когда русские националисты начали собираться у Бронзового солдата на 9 мая, пять советские песни и украшать памятник флагами, националистически настроенные эстонцы стали проводить собственные марши на том же месте. В 2006 году один эстонский националист угрожал взорвать статую. В 2007 году эстонский парламент постановил перенести монумент на военное кладбище — по официальной версии, ради сохранения общественного порядка. Но российские политики и СМИ пришли в ярость. «Руководство Эстонии — пособники фашизма!» — заявил мэр Москвы. «Это отвратительно», вторил ему министр иностранных дел. В российских СМИ страну стали называть не иначе как «эСстония». Активисты, назвавшиеся «Ночным дозором», устроили вокруг Бронзового солдата палаточный лагерь, не давая снести памятник.

Ночью 26 апреля, когда городские власти начали снос памятника, толпы русских принялись забрасывать эстонских полицейских бутылками и камнями. Это переросло в массовые беспорядки. Были случаи мародерства. Один человек погиб. В российских СМИ, популярных в Эстонии, писали, что его убили полицейские (не убили), что русских до смерти избивали на пристани паромов (не избивали), что русских пытали и накачивали наркотиками во время допросов (этого тоже не было).

На следующий день эстонские госслужащие, сотрудники газет и банков прибыли на свои рабочие места и обнаружили, что их компьютеры не работают: их вывели из строя одна из крупнейших на сегодняшний день кибер-атак. «э-Сстония» ушла в оффлайн.

Сегодня многие в Эстонии уверены, что все происшедшее было скоординировано из Москвы. Но доказать ничего нельзя. После кибер-атаки российский депутат-националист и политтехнолог Сергей Марков заявил журналистам, что его помощник руководил атакой при поддержке «хакеров-патриотов» — но уточнил, что он действовал независимо от Кремля. Эстонские спецслужбы заявляли, что видели, как члены «Ночного дозора» встречались с работниками российского посольства. Но

«17-18

И все разговоры о том, что кризис в российско-западных отношениях лишь подстегнет модернизацию и индустриализацию в стране — это тоже иллюзия. Потому что индустриализация в СССР была возможна лишь в тесном сотрудничестве с западным миром, который в тридцатые годы поставлял фабрики и заводы в обмен на пшеницу.

Условно говоря, утром поставки, а вечером — суверенитет. А в обратном порядке никак не получится, как бы кому этого не хотелось.

Можно, конечно, попытаться построить Советский Союз из громких заявлений и военных интервенций. Но только в долгосрочной перспективе эффективность у этого примерно равна полинезийскому карго-культу.

Крым в обмен на все

Год назад Россия совершила еще одну тектоническую вещь — она дискредитировала саму идею политической борьбы русских за свои права на постсоветском пространстве.

Еще недавно риторика об учебниках истории, русском языке, георгиевские ленты, красные знамена выглядели как часть политического пейзажа тех стран, в которых ими размахивали. А теперь это все воспринимается как часть политики по подготовке вторжения. Еще год назад можно было вести разговор о том, чтобы создавать русскую политическую идентичность в бывших республиках СССР. А после аннексии Крыма все это выглядит как ирредентизм.

Фактически, Москва получила Крым — и потеряла любую возможность для того, чтобы использовать пророссийские настроения в своих политических целях. Потому что любому русскому движению отныне придется дистанцироваться от пророссийскости.

И знак равенства между "русскими" и "Россией" оказался утрачен в первую очередь из-за действий Кремля. И поэтому вновь повторюсь: я охотно верю в то, что в том же Крыму многие искренне поддерживают Россию. Что дело не в щедрости Кремля и не в жажде конъюнктурной наживы.

Проблема лишь в том, что они хотят ту Россию, которая ресурсно невозможна. Они хотят реинкарнации прошлого, которое кануло в небытие.

Белая армия могла желать для России светлого будущего. Ее солдаты и офицеры не имитировали преданность идее. Но это никак не изменило судьбы Белого движения, потому что в Гражданской войне оно было системно обречено. Такая же история и тут.

Более того — крымская история сломала тот шаткий баланс, благодаря которому нынешняя Россия могла позволить себе притворяться Советским Союзом. Просто потому, что до недавнего времени она притворялась им на внутреннем рынке — до которого все остальному миру не было особого дела. А после Крыма и Донбасса все изменилось.

Потому что одно дело, если вы решили подражать Брюсу Ли, купили нунчаки и горделиво крутите их перед домочадцами возле зеркала. И совсем другое — если вы вышли на улицу и дали этими нунчаками соседу по голове.

Первая история не привлечет к вам никакого внимания. Вторая — заставит остальных соседей объединиться против вас. И ресурсно все эти соседи превосходят вас в разы, до всех нунчаками не дотянешься.

Поэтому проблема пророссийски настроенных людей не в том, что они выглядят неискренними. Проблема в том, что они хотят несбыточного. Как говорит один наш современник, если бы у бабушки были вторичные половые признаки дедушки, она была бы дедушкой. Но их у нее нет.

Павел Казарин, для УП

«17-18

доказать, что массовыми беспорядками руководили из Кремля — это совсем другое дело. Единственное, что можно было утверждать наверняка — кто-то хотел дать правительству Эстонии понять, что их положение совсем не так надежно, как они привыкли думать. Но в каком именно смысле положение ненадежно? «Иногда нам казалось, что смысл этих атак — заставить нас казаться параноиками и неважными партнерами для НАТО», говорит Ильвес. «Таким образом, подрывается авторитет альянса в целом».

Основной тактический принцип российской информационной войны — понятие «рефлексивного управления». Как пишет Тимоти Томас (Timothy L. Thomas), аналитик Центра по изучению зарубежных вооруженных сил при армии США и эксперт по новейшей российской военной истории и теории, рефлексивное управление включает в себя «передачу противнику специально подготовленной информации с тем, чтобы убедить его по собственной воле принять решение, выгодное инициатору передачи». Другими словами, настолько хорошо знать поведение вашего противника, чтобы спровоцировать его на любое нужное вам действие.

Известный пример подобной тактики — ежегодные военные парады на Красной площади во время холодной войны, когда СССР предъявлял миру свои ядерные баллистические ракеты. В Союзе знали, что это был единственный момент, когда западные аналитики могли своими глазами увидеть их

арсенал, поэтому они выкатывали на площадь макеты ракет с боеголовками невероятного размера. Расчет был на то, при виде могущества последних новинок советского вооружения на Западе начнется паника. Цель, пишет Томас, «состояла в том, чтобы послать зарубежных ученых, желавших скопировать последние образцы мощнейшего оружия, по ложному пути, потратив впустую время и средства».

В советские времена концепция «рефлексивного управления» подвергалась тщательнейшему научному изучению. Возглавлял научную группу Владимир Лефевр, который, по словам Томаса, «описывал рефлексивное управление в контексте и в рамках логики рефлексивной игры». На заре двухтысячных Институт психологии РАН два раза в год издавал журнал, посвященный этому феномену. Там публиковались статьи об «калгебре совести» и «рефлексивных играх между людьми и роботами».

Применительно к ландшафту информационной войны «рефлексивное управление» означает, что эстонцам оставалось лишь гадать об истинных намерениях Кремля. Их охватил паралич от неспособности адекватно ответить на провокации, цели и задачи которых определить невозможно — ведь цель провокации может быть только в том, чтобы вызвать у жертвы чрезмерную реакцию. «Когда российские политики заявляют, что Россия способна захватить Эстонию, значит ли это, что они действительно собираются вторгнуться в нашу страну?» — к нашей экскурсии по президентской резиденции присоединилась Ииви Массо,

советник Ильвеса по вопросам безопасности. «Или они просто пытаются нас деморализовать? Или они хотят, чтобы их цитировали западные журналисты, чтобы послать сигнал рынку о том, что наше положение нестабильно, и подорвать таким образом наш инвестиционный климат?»

Спустя несколько месяцев после моего визита в Эстонию я попал на семинар по политике НАТО в Киеве, на котором должны были изучить новые проблемы, стоящие перед Западом. Семинар проходил в помещении, который был похож на бальную залу шикарного отеля, с пышной лепниной и зеркальными потолками. Председательствовал на семинаре уроженец Корнуолла, человек небольшого роста, который покачивался на стуле перед экраном со слайдами презентации в PowerPoint. Это был Марк Лейти (Mark Laity), бывший корреспондент «Бибииси», освещавший оборонную промышленность, а сегодня глава отдела стратегической связи в НАТО.

На большом экране за спиной Лейти показывали схему основных элементов повествования: как конфликт ведет к желанию его разрешения, которое, в свою очередь, реализуется через «действия, участников и события». Примерно то же самое рассказывают студентам первого курса киношколы или на семинарах по литературоведению. Авторы презентации подчёркивали, что мир нужно рассматривать как «систему историй» внутри «нарративного ландшафта». Для присутствующих, в основном военных и госслужащих, этот взгляд на

мир был в новинку. Они прилежно конспектировали.

НАТО до сих пор никому не удавалось победить на поле боя, но Лейти ясно давал понять, что «нарративный ландшафт» — совершенно новая, неизведанная территория, на которой у НАТО больше нет явного преимущества. Наиболее очевидно это стало в последние несколько лет, когда Кремль начал активно испытывать альянс времен Холодной войны на прочность, иногда исподтишка, а иногда в лоб. Семантическая ловушка, в которую попал альянс, содержится в статье 5 Североатлантического договора. В ней говорится, что нападение на одну из стран альянса расценивается как нападение на весь альянс в целом. Именно к 5 статье обращался в своей Таллинской речи Обама, описывая ее положения как «кристально ясные». Но можно ли свести этот принцип на нет, не сделав ни одного выстрела? Подпадает ли под действие 5 статьи кибер-атака на Болгарию, совершенная некими хакерами, симпатизирующими России? А что если в пограничном городе одного из прибалтийских государств произойдет восстание, устроенное местными жителями, но с подозрительными связями с российскими спецслужбами? Готовы ли все страны НАТО начать войну, чтобы жители Эстонии могли проверить свой банковский счет через интернет?

С самого начала конфликта в Украине Кремль непрерывно провоцировал своих западных соседей и более привычными средствами (Россия, разумеется, утверждает обратное). В 2010 году в латвийских водах было замечено военное судно под российским флагом. В 2014 году таких случаев уже было 40. В 2010 году латвийские истребители пять раз поднимались в воздух по тревоге. В 2014 году — больше сотни раз. В феврале российские бомбардировщики были замечены у побережья Корнуолла.

Все эти маневры поставили НАТО в тупик. Никак не отреагировать — значит, продемонстрировать бессмысленность этой организации. Поэтому Обаме и пришлось ехать в Таллин, а британскому министру обороны Филиппу Хэммонду в марте выпустить жесткое заявление о том, что «Россия представляет величайшую угрозу нашей безопасности». Но, с другой стороны, Кремль отлично знал, что НАТО не может не ответить на провокации. А вдруг только это и нужно, чтобы показать бессилие альянса?

Если битва перейдет в «психосферу», военное могущество НАТО окажется бесполезным. Более того, оно может стать ахиллесовой пятой — сама мощь альянса делает его неповоротливым, а демонстрацию ее бесполезности — такой заметной. Прошлой зимой я встречался с Риком Стенгелем (Rick Stengel), заместителем госсекретаря США по вопросам публичной дипломатии

продолжение на стр. 20

«17-19»

— именно он должен сформулировать американский ответ на загадочные информационные операции России. Стенгель, в прошлом редактор журнала Time, работает в том самом кабинете в Вашингтоне, в котором когда-то Джордж Маршалл разрабатывал планы по послевоенному восстановлению Европы. По выходным он ездит домой в Нью-Йорк, где я с ним и встретился в кафе на Верхнем Вест-Сайде.

«Когда я работал в Time, моим девизом было "мы объясняем мир Америке, а Америку миру"», сказал мне Стенгель. Свою новую должность он рассматривает как применение той же философии, но в более глобальном масштабе: любой цели можно достичь, если терпеливо объяснять свою точку зрения, используя только точные, проверяемые факты. После аннексии Крыма команда Стенгеля выпустила сборник фактов, который она распространяет в социальных сетях, пытаясь противостоять российской кампании по дезинформации — что-то вроде американской правительственной версии украинского сайта StopFake. По словам Стенгеля, это «трезвая оценка официальной линии Кремля».

Его активность не ограничена Россией: Госдепартамент США запустил в твиттере кампанию против «Исламского государства» под лозунгом «Подумай еще раз и отвернись». Цель этой кампании — «открыть глаза на правду о терроризме» и отвести потенциальных новобранцев от отрядов ИГИЛ (если учесть, с какой скоростью «Исламское государство» набирает новых членов в свои ряды, сложно сказать, насколько успешна именно эта кампания). Этот подход явно имеет свои корни в ценностях либеральной журналистики: Стенгель считает, что если его аргументы и доказательства убедительнее, то в споре он выйдет победителем.

В ноябре, когда я встречался со Стенгелем, по всему Манхэттену были развешаны рекламные плакаты RT — международного телеканала, принадлежащего российскому правительству. Телеканал только запустил масштабную рекламную кампанию, в которой обещал американским зрителям альтернативный взгляд на мировые проблемы, который не увидишь в обычных американских СМИ. Работу телеканала оплачивает Кремль, его годовой бюджет — порядка 230 миллионов долларов, а вещание ведется на английском, немецком, испанском и арабском. RT утверждает, что аудитория канала по всему миру — 700 миллионов человек, а клипы телеканала на YouTube набрали 2 миллиарда просмотров, что делает его «главным поставщиком новостей на YouTube».

Мантра Маргариты Симоньян, главного редактора RT — «Никакой объективной журналистики не существует». Возможно, так и есть, но миссия RT состоит в том, чтобы довести этот триумф до логического предела. В момент, когда многие на Западе утратили веру в честность и авторитет традиционной журналистики, RT последовательно отстаивает свой принцип: если самого понятия объективности больше не существует, значит, все истории одинаково правдивы. В Америке, где, согласно всем опро-

сам общественного мнения, СМИ так и не удалось вернуться на уровень доверия образца 2003 года до вторжения в Ирак, RT вешает рекламные портреты с портретом Джорджа Буша и подписью «Миссия выполнена» — и внизу шрифтом помельче: «Вот что бывает, когда некому высказать другое мнение». Трудно не кивнуть, соглашаясь с этим утверждением.

На плакатах, однако, не указано ни одной причины верить именно путинскому телеканалу. Их главный меседж — «не верь западным СМИ». Не надо быть семи пядей во лбу, чтобы доказать, что репортажи RT шиты белыми нитками, доверху набиты теориями заговора и явными фальсификациями: в одной передаче показывали фальшивые документы, в которых якобы содержались планы по истреблению русскоязычного населения Украины под руководством США. В другом было расследование: ЦРУ изобрело Эболу в качестве оружия против развивающихся наций. Ведущие редко оспаривают точку зрения «экспертов» во время дискуссий на темы вроде конфликта в Сирии — в котором Москва поддерживает президента Башара аль-Ассада. Один частый гость в студии как-то заявил, что гражданскую войну в Сирии «спланировал еще в 1997 году Пол Вулфовиц», а другой описал многочисленных жертв этой войны как «совместное производство ЦРУ, МИ-6 и Моссада».

Грешки RT хорошо известны и тщательно задокументированы, в том числе сайтом StopFake, но достоверность репортажей явно не в числе приоритетов этого канала. Если изо дня в день повторять, что никакой объективной журналистики не существует, а любая точка зрения, даже самая дикая, ничем не хуже и не лучше любой другой, то в конце концов мы приходим к тому — собственно, именно к этому RT нас и ведет — что все СМИ в равной степени не заслуживают доверия. Таким образом, любая ошибка, допущенная «Бибиси» или «Нью-Йорк Таймс», становится неопровержимым доказательством того, что они не более чем пешки в играх собственных правительств.

Это растекание мыслью по конспирологическому древу напоминает те самые «активные меры», тактику КГБ по ведению психологической войны, которая, по словам Олега Калугина, советского перебежчика, занимала «все фибры души разведслужб». Отделы, чьей обязанностью были «активные меры», не занимались сбором разведанных. Их целью, говорит Калугин, была «диверсия: вбить клин между членами западных сообществ, особенно НАТО, и ослабить Соединённые Штаты». Любимым приемом было размещение фальсифицированных статей в прессе, «дезинформация»: на заре 80-х вышла статья, в которой с массой научных доказательств утверждалось, что СПИД изобрело ЦРУ, чтобы истребить афроамериканцев.

Но если раньше КГБ приходилось тратить месяцы или даже годы, тщательно разрабатывая фальшивки и вбрасывая их через своих агентов на Западе, то новая дезинформация гораздо дешевле в производстве, груба и мгновенна: за пару секунд слепил и запустил в интернет. Цель не в том, чтобы запустить иные версии правды, а в том, чтобы размыть понятие правды как таковой.

В подобном же духе действуют профессиональные пропутинские тролли, которые заполняют комментарии на новостных сайтах, делая любую конструктивную дискуссию невозможной. Как докладывал корреспондент газеты, где вы читаете эти строки, Шон Уокер (Shawn Walker), на одной «фабрике троллей» в Санкт-Петербурге сотрудники получают по 500 фунтов в месяц за то, что притворяются обычными пользователями интернета, которые любят Путина, постят оскорбительные карикатуры на лидеров других стран и множат всякую конспирологию. Например, эти тролли любят писать, что украинских демонстрантов на Майдане поили чаем с наркотиками, и что именно в этом наркотическом угаре они свергли (пророссийское) правительство.

Из разнородных элементов складывается единая картина: это языковой саботаж инфраструктуры здравого смысла. Если сама возможность рационального обсуждения вязнет в тумане неопределенности, спорить становится не о чем — и слушатели закономерно решают, что нет смысла решать, кто одержал верх в этом споре, да и слушать-то спорщиков незачем.

Образ мыслей, который Кремль посредством своей информационной войны старается внушить европейскому зрителю, именно сегодня падает на весьма благодатную почву. Недавно вышел доклад под названием «Восприятие теорий заговора в переходный период», в котором авторы разбирают феномен популярности конспирологии во Франции, Венгрии и Словакии. Группа исследователей из разных европейских исследовательских институтов приходит к выводу, что «нынешний переходный период в Европе привёл к всплеску неопределенности относительно коллективных идентичностей и ощущению утраты контроля. Это идеальные условия для распространения теорий заговора». Особенно популярна конспирология среди сторонников праворадикальных националистических и популистских партий типа «Национальный фронт» во Франции или «Йоббик» в Венгрии — которые поддерживают Москву и, в свою очередь, пользуются её поддержкой (Марин ле Пен в ноябре призналась, что «Национальный фронт» получил кредит в 9 миллионов евро от московского банка, принадлежащего близкому к Кремлю предпринимателю; она уверяет, что эта сделка не имеет никакого отношения к её поддержке российской аннексии Крыма). Где-то 20 процентов мест в Европарламенте сегодня занимают члены партий — в основном крайне правых — симпатизирующих Москве.

Значение этих партий росло одновременно с падением авторитета национальных правительств. Когда растёт финансовая и геополитическая неопределенность, люди в поисках ответа на вопрос «Почему случился кризис?» обращаются к самым фантастическим теориям. Размыто само понятие рационального дискурса — и остается лишь спектакль. Тот, кто рассказывает более увлекательные истории, и делает это агрессивнее — то есть без оглядки на их правдивость — всегда перекричит того, кто пытается методично «доказывать» факты.

Что бы ни говорили об информационной стратегии Кремля, она безусловно соответствует духу времени: этот же дух ощущается в Британии и в Америке, где подход, который комик Стивен Колберт назвал «правдогогией», на два корпуса обойдет любую попытку оперировать фактами.

«Имеющиеся сегодня подходы к информационным войнам можно представить как основывающиеся на двух возможностях», говорится в энциклопедии. Первый подход «признает первичность объекта реального мира» и пытается выставить их в нужном свете: выгодном или невыгодном. Второй, «стратегический» подход, продолжает энциклопедия, «делает первичной информацию, признавая объект вторичным». Другими словами, авторы энциклопедии утверждают, что реальность можно лепить по своему усмотрению.

Россия едва ли одинока в исследовании подобных методов. Например, в Азии Китай для обоснования своих претензий на воды Южно-Китайского моря пользуется мощной смесью методов психологической и обычной войн. В 2013 году вышел доклад под названием «Китай: тройственная война», подготовленный в Пентагоне. Группа ученых под руководством кембриджского профессора Стефана Хальпера (Stefan Halper) описывает китайский ответ на стычку с Филиппинами из-за спорной отмели, на которую претендуют обе страны: экономические санкции, акции устрашения (корабли китайского флота заходят в филиппинские воды) и кампания в СМИ, которая выставляет руководство Филиппин «опасными радикалами». «Война 21 века приобрела новое, доселе неизвестное измерение», пишет Хальпер. «Теперь важно не то, чья армия победила, а чья история звучит убедительнее».

«Журналистов учат давать слово всем сторонам конфликта», говорил мне Стенгель с явным раздражением в голосе. «Когда Кремль утверждает, что российских солдат в Крыму нет, журналисты вынуждены это повторять. И как бороться с тем, кто попо-

сту выдумывает всякий бред на ходу?»

Может быть, я просто не выспался после самолета, а, может, зимой на Манхэттен так внезапно падает тьма, но когда я шел со встречи со Стенгелем, я не мог отделаться от видения будущего, в котором невозможно выиграть ни один спор и ни одна точка зрения не более правдива, чем любая другая. Но тут же себя осадил: а вдруг страхи, подобные моим, тоже часть этого плана? В информационно-психологической войне нет явных побед, некому поставить свой флаг на завоеванной территории, и нет границ, которые нужно перекраивать. А есть только бесконечные интеллектуальные игры в «психосфере», в которых победа может оказаться полной противоположностью тому, чего ты ожидал добиться в начале. Например, какова задача канала RT — только ли передавать новости, конспирологию и мнения? Или на самом деле они проецируют имидж сильной и уверенной в себе России — из чего следует, что сами разговоры о наглости подобного подхода лишь подчеркивают убедительность этого имиджа?

Я задумался, а не является ли сама идея информационно-психологической войны — и сопутствующая мысль о том, что Россия изобрела некое таинственное оружие, на которое у Запада нет ответа — подвидом той же информационной войны. Возможно, энциклопедия с её рассуждениями о «невидимом воздействии, подобном радиации», которое способно преодолеть «механизмы биологической защиты» — тоже блеф, как макеты ядерных ракет на Красной площади, которые должны были отправить перевозбужденных западных аналитиков плутать по лабиринту из зеркал. А если это просто обновлённая до реалий 21 века версия классического примера «рефлексивного управления», то есть способ заставить врага делать то, что нужно вам — то вдруг, подумал я, та самая статья, которую вы сейчас читаете, тоже часть плана?

Питер Померанцев для The Guardian. Перевод Алексея Ковалева

ПРАВОВЫЕ КОНСУЛЬТАЦИИ
И РАЗЪЯСНЕНИЯПорядок призначення житлових субсидій
в 2015 році

3 1 травня 2015 року Кабінет Міністрів України змінює процедуру оформлення житлових субсидій. Внаслідок реформи системи скасовано майже всі обмеження щодо майнового статусу отримувача, крім здійснення одноразової покупки на суму понад 58 тисяч гривень.

ЯК ВИЗНАЧИТИ ПРИБЛИЗНУ СУМУ СУБСИДІЇ
НА СІМ'Ю ІЗ 4 ЧОЛОВІК (БАТЬКИ І 2 ДІТЕЙ)?

- $\times 6 / 6 =$
мама тато Міс. (середньомісячний дохід)
визначається середньомісячний дохід – розмір доходу сім'ї за попередні 6 місяців ділиться на 6
- $/ 4 =$
визначається дохід на одну людину – середньомісячний дохід ділиться на кількість членів сім'ї
- $/ 1176 \text{ грн}$ $= \Sigma$
(розмір прожиткового мінімуму)
визначається співвідношення доходу сім'ї до розміру прожиткового мінімуму (1176 грн) – дохід на одну людину ділиться на 1176 грн
- $\Sigma / 2 \times 15\% =$
(базова норма плати за ЖКП)
отриманий вище результат ділиться на 2 і множиться на 15% (базова норма плати за ЖКП). Отриманий таким чином результат становить відсоток обов'язкової плати за ЖКП
- \times $=$
визначається розмір обов'язкового платежу сім'ї – відсоток обов'язкової плати за ЖКП множиться на середньомісячний сукупний дохід сім'ї.
- $-$ $=$ СУМА СУБСИДІЇ

ДОВІДКОВО

Дохід – це всі грошові надходження без урахування сплачених податків, крім виплат на відрядження, одноразової допомоги при народженні дитини, допомоги на поховання.

Тимчасово непрацюючі для розрахунку субсидії включають місячний дохід на рівні прожиткового мінімуму. Довідку в центрі зайнятості брати не потрібно.

СОЦІАЛЬНА НОРМА ЖИТЛА НА ОДНУ ЛЮДИНУ:

$$13,65 \text{ м}^2 + 35,22 \text{ м}^2 = 48,87 \text{ м}^2$$

на домогосподарство

Рішення про надання субсидій при перевищенні норм приймаються виконавчими органами ради.

Детальна інструкція про порядок оформлення субсидії, бланки документів, калькулятор для обрахунку субсидії на сайті www.volya.ua/subsydia

Інфографіка виготовлена Національним секретаріатом партії «ВОЛЯ»

ВОЛЯ

В умовах сьогоднішнього дня, коли зарплати та пенсії не підвищують, багатьом сім'ям оплачувати комунальні послуги стає не під силу, і вони потребують допомоги від держави. Саме ця допомога і має назву — субсидія. Згідно з програмою житлових субсидій, держава відшкодовує витрати на оплату користування житлом або його утримання та комунальних послуг: водо-, тепло-, газопостачання, водовідведення, електроенергії, вивезення побутового сміття та рідких нечистот. Крім цього, для сімей, які використовують для опалення тверде паливо, а для приготування їжі скрапленний газ, передбачено надання субсидії для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива.

Право на отримання житлових субсидій мають сім'ї, які платять за житлово-комунальні послуги більше визначеного для них обов'язкового відсотка платежу (розраховується індивідуально для кожної сім'ї з урахуванням сукупного доходу кожного члена) та за умови, що жоден з членів сім'ї протягом року не робив одноразової покупки на суму, що перевищує 50 розмірів прожиткового мінімуму (58000 грн). При цьому, під такою покупкою розуміється як річ, куплена в кредит або розстрочку, так і оплата послуг на таку суму. Субсидія призначається одному із членів домогосподарства, який зареєстрований у житловому приміщенні і на якого відкрито особовий рахунок на оплату житлово-комунальних послуг.

Також на субсидію можуть претендувати і ті, хто орендує житло. У цьому випадку необхідно мати договір оренди житла і відкритий орендарем рахунок на оплату комунальних послуг (для цього треба отримати згоду господаря квартири).

Для оформлення житлової субсидії потрібно звертатися в управління праці та соціального захисту населення за місцем реєстрації, у сільській місцевості приймання заяв з відповідними документами для призначення субсидій здійснюють уповноважені особи, визначені виконавчими органами сільських і селищних рад.

Ще донедавна, щоб мати зазначену державну допомогу, треба було побігати, беручи довідки, вистояти у чергах, але з 1 травня 2015 року оформити субсидію можна на підставі лише двох документів — заяви та декларації про доходи та видатки людей, які зареєстровані на одній житловій площі. Безробітні тепер (без довідки з центру зайнятості) зможуть також отримати субсидію, надавши вказані документи. Причому форми заяви та декларації також істотно спростили — до однієї сторінки замість трьох та п'яти відповідно.

Документи для призначення субсидії на оплату комунальних послуг можуть бути надані особисто або відправлені в місцеве управління праці та соціального захисту поштою. Щоб уникнути непорозуміння, бажано надіслати документи рекомендованим листом, з повідомленням про вручення.

Субсидія для придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива буде призначатися на календарний рік за особистим зверненням громадян. При цьому субсидія на оплату житлово-комунальних послуг розраховується з місяця звернення за її призначенням до кінця поточного року. У разі, коли оплата послуг з централізованого опалення проводиться лише в опалювальний період чи за двоставковим тарифом або для індивідуального опалення використовують природний газ (електроенергія), розмір субсидії розраховується окремо на опалювальний і неопалювальний періоди. При цьому подати документи на оформлення потрібно лише

далі на стор. 22-23

ПОСЛУГА	НОРМА ДО 01.10.14	НОРМА З 01.10.14
НОРМА ЖИТЛА		
пільги субсидії	21 м ² на особу + 10,5 м ² на сім'ю	не змінюється 13,65 м ² на особу + 35,22 м ² на сім'ю
СПОЖИВАННЯ ПРИРОДНОГО ГАЗУ		
на опалення	11 м ³ на 1 м ² площі в опалювальний період	7 м ³ на 1 м ² площі * кориг. коеф. (в опалювальний період)
на газову плиту (приготування їжі)	9,8 м ³ на особу	6 м ³ на особу
на газову плиту за відсутності гарячого водопостачання і газового водонагрівача (приготування їжі і підігрів води)	18,3 м ³ на особу	9 м ³ на особу
на газову плиту і водонагрівач	23,6 м ³ на особу	18 м ³ на особу
ЦЕНТРАЛІЗОВАНЕ ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ:		
постачання холодної води	встановлюються органами місцевого самоврядування (у м. Києві - 5,5 м ³ на особу)	2,4 м ³ на особу (за наявності централіз. постачання гарячої води), 4,0 м ³ на особу (за відсутності централіз. постачання гарячої води)
постачання гарячої води	встановлюються органами місцевого самоврядування (у м. Києві - 3,5 м ³ на особу)	1,6 м ³ на особу
водовідведення	встановлюються органами місцевого самоврядування (у м. Києві - 9,0 м ³ на особу)	4,0 м ³ на особу
СПОЖИВАННЯ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ:		
на опалення	28 кВт.год на 1 м ² площі в опалювальний період	65 кВт.год на 1 м ² площі * кориг. коеф. (в опалювальний період)
у будинках, обладнаних стаціонарними електроплитами	100 кВт.год на сім'ю з однієї - двох осіб + 25 кВт.год на іншого члена сім'ї	особи + 30 кВт. год на іншого члена сім'ї (за наявності централізованого постачання гарячої води) 150 кВт. год на сім'ю з однієї особи + 30 кВт. год на іншого члена сім'ї (за відсутності централізованого постачання гарячої води)
у будинках, не обладнаних стаціонарними електроплитами	75 кВт.год на сім'ю з однієї - двох осіб + 15 кВт.год на іншого члена сім'ї	90 кВт. год на сім'ю з однієї особи + 30 кВт. год на іншого члена сім'ї (за наявності централізованого постачання гарячої води) 120 кВт. год на сім'ю з однієї особи + 30 кВт. год на іншого члена сім'ї (за відсутності централізованого постачання гарячої води)

(найменування структурного підрозділу)
з питань соціального захисту населення)

ДЕКЛАРАЦІЯ
про доходи і витрати осіб, які звернулися за призначенням житлової субсидії

Розділ I. Загальні відомості

1. Прізвище, ім'я, по батькові _____

2. Характеристика житлового приміщення/будинку: загальна площа _____ кв. метрів; будинок індивідуальний чи багатоквартирний (необхідно підкреслити); кількість поверхів у будинку _____

3. Особи, які зареєстровані (для орендарів — особи, які фактично проживають) у житловому приміщенні/будинку

Прізвище, ім'я, по батькові	Дата народження	Регістраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для осіб, які мають відмітку у паспорті про право здійснювати платежі за його серією та номером)	Примітки

Розділ II. Всі види доходів осіб, які зареєстровані (фактично проживають) у житловому приміщенні/будинку, у тому числі від розміщення депозитів, здачі майна в оренду за період з 20 р. до 20 року

Прізвище, ініціали	Відомості про доходи		
	Вид доходу	Сума доходу без урахування податку з доходів фізичних осіб, гривень	Джерело доходу

Розділ III. Інформація про витрати на придбання майна, товарів або оплати послуг на суму, що перевищує 50 тис. гривень, які здійснені протягом 12 місяців перед зверненням за призначенням житлової субсидії.

Прізвище, ініціали	Вид придбаного майна або оплати послуг	Вартість, гривень	Дата здійснення купівлі або оплати послуг

Я усвідомлюю, що в разі подання мною у незовному обсязі або недостовірних відомостей про осіб, які зареєстровані (фактично проживають) у житловому приміщенні/будинку, їх доходи і витрати мені може бути відмовлено у призначенні житлової субсидії або припинено її надання. У такому разі зобов'язуюся повернути надміру перераховану (виплачену) суму житлової субсидії у подвійному розмірі.

_____ 20__ р.
(підпис заявника)

Примітка. Ця декларація заповнюється особою, на яку відкрито особовий рахунок із оплати житлово-комунальних послуг (особою, яка фактично сплачує вартість одержуваних послуг).

(найменування структурного підрозділу)
з питань соціального захисту населення)

ЗАЯВА
про призначення житлової субсидії

Від _____
(прізвище, ім'я, по батькові)
зареєстроване (для орендарів — фактичне) місце проживання: _____
контактний телефон _____ паспорт: серія _____ № _____ Р- _____
(сім і коли виданий)
реєстраційний номер облікової картки платника податків _____
(для осіб, які мають відмітку у паспорті про право здійснювати платежі за серією та номером паспорта)

Прошу призначити субсидію для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, на придбання скарпленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива (необхідно підкреслити).

Відомості про житлово-комунальні послуги, якими користуються особи, які зареєстровані (фактично проживають) у житловому приміщенні/будинку

Вид послуги	Номер особового рахунка	Найменування організації, що надає послуги	Примітки
Утримання будинків і споруд та придбання територій			
Газопостачання			
Централізоване постачання холодної води			
Централізоване постачання гарячої води			
Водовідведення			
Централізоване опалення			
Електропостачання			
Вивезення побутових відходів			

У разі коли прийняття рішення щодо моєї заяви потребує окремого рішення місцевих органів виконавчої влади/місцевого самоврядування або утвореної ними комісії, прошу розглянути/не розглядати мою заяву відповідними органами або утвореною ними комісією (необхідно підкреслити).

Я та особи, які зареєстровані (фактично проживають) у житловому приміщенні/будинку, даємо згоду на обробку персональних даних про сім'ю, доходи, майно, що необхідні для призначення житлової субсидії, та оприлюднення відомостей щодо її призначення.

У разі зміни обставин, які можуть вплинути на отримання житлової субсидії (зміни складу осіб, які зареєстровані (фактично проживають), джерел доходу, переліку отримуваних житлово-комунальних послуг, придбання майна, товарів або оплати послуг на суму, що перевищує 50 тис. гривень), зобов'язуюся протягом місяця повідомити про це структурний підрозділ з питань соціального захисту населення.

_____ 20__ р.
(підпис)

Примітка. Ця заява заповнюється особою, на яку відкрито особовий рахунок із оплати житлово-комунальних послуг (особою, яка фактично сплачує вартість одержуваних послуг).

ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ З ПИТАНЬ ОФОРМЛЕННЯ СУБСИДІЙ ЗА ТЕЛЕФОНОМ УРЯДОВОЇ «ГАРЯЧОЇ ЛІНІЇ»: 0-800-507-309

«21-22

один раз — надалі, після закінчення строку отримання субсидії органи соціального захисту населення будуть проводити розрахунок субсидії на період автоматично письмово повідомляючи громадян про продовження дії житлової субсидії на наступний період.

При призначенні субсидії враховуються доходи, які особа отримала у грошовій формі без урахування сплачених податків, а також розміри державної соціальної допомоги, що виплачують органи соцзахисту (крім частини допомоги при народженні дитини, виплата якої здійснюється одноразово, та частини допомоги при усиновленні дитини). Якщо серед зареєстрованих у житловому приміщенні (будинку) осіб є працездатні особи, середньомісячний дохід яких протягом періоду, за який визначається сукупний дохід, менший від прожиткового мінімуму, у розрахунок субсидії включають місячний дохід на рівні прожиткового мінімуму. Тобто, якщо у складі сім'ї, яка претендує на субсидію, є безробітні, то їм вже не треба буде брати довідку із центру зайнятості. Але якщо серед осіб, зареєстрованих у житловому приміщенні (будинку), є громадяни, які одержують (одержували) стипендію, соціальні виплати, то враховуються фактичні розміри стипендій та соціальних виплат.

Перевірка достовірності задекларованих даних буде проводитися органами соціального захисту вже після призначення субсидії на оплату комунальних послуг, шляхом подання запитів в відповідні органи та організації. Інформацію про доходи надаватимуть ДФС України, територіальні органи Пенсійного фонду, фонди соціального страхування, вищі навчальні заклади I - IV рівнів акредитації.

Громадянин нестиме відповідальність за надані відомості про доходи, майно, що вплинули або могли вплинути на встановлення права на призначення субсидії та на визначення її розміру.

Порядок розрахунку розміру субсидії:

Порядок розрахунку розміру субсидії передбачає новий механізм визначення обов'язкового відсотка платежу сім'ї за житлово-комунальні послуги, який розраховується індивідуально для кожної сім'ї та залежить від доходів сім'ї:

- 1) визначається середньомісячний дохід сім'ї.
- 2) визначається дохід на одну людину — середньомісячний дохід ділиться на кількість членів сім'ї.
- 3) визначається співвідношення доходу сім'ї до розміру прожиткового мінімуму (1176 грн) — дохід на одну людину ділиться на 1176 грн.
- 4) отриманий вище результат ділиться на 2 і множиться на 15% (базова норма плати за ЖКП). Отриманий таким чином результат становить відсоток обов'язкової плати за ЖКП.
- 5) визначається розмір обов'язкового платежу сім'ї — відсоток обов'язкової плати за ЖКП множиться на середньомісячний сукупний дохід сім'ї.

ПРИКЛАД: Припустимо, що середньомісячний сукупний дохід сім'ї з двох осіб, становить 5000 грн (місячна заробітна плата членів сім'ї 2000 грн. + 3000 грн.). Дохід на одну людину дорівнює 2500 грн. (5000 грн./2 особи). Відсоток обов'язкового платежу буде дорівнювати 15,94 % (2500 грн./ 1176 грн./ 2 * 15%). Розмір обов'язкового платежу дорівнює 797 грн. (15,94 % * 5000 грн.). Отже, 797 грн. — це та сума, яку родина має платити за комунальні послуги в будь-якому випадку. Якщо вартість комунального платежу перевищує цю суму, то інше заплатить держава.

Слід пам'ятати, що держава повністю покриває субсидією тільки тій сім'ї, в яких не перевищуються соціальні норми споживання послуг ЖКГ. Все, що перевищує ці норми, оплачується людиною самостійно. На ці витрати субсидія нарахована не буде.

Органи соціального захисту мають право припинити надання раніше призначеної субсидії, якщо громадянин, якому призначено субсидію, не оплачує відповідну частку житлово-комунальних послуг, за винятком випадків, пов'язаних із затримкою виплати заробітної плати, пенсії, що підтверджується відповідними документами.

ВАЖЛИВО! У разі зміни обставин, які можуть вплинути на отримання житлової субсидії,

НОВА СИСТЕМА ЖИТЛОВИХ СУБСИДІЙ З 1 ТРАВНЯ 2015 РОКУ

ВИ МАЄТЕ ПРАВО НА СУБСИДІЮ!

Якщо обов'язковий платіж за послуги ЖКГ перевищує відсоток середньомісячного доходу.

Якщо Ви тимчасово не працюєте або орендуєте житло (переміщена особа).

Якщо Ви власник квартири чи домогосподарства і не зробили за 12 звітних місяців придбання на суму понад 50 прожиткових мінімумів (1176 грн.)

ЯК ОФОРМИТИ СУБСИДІЮ?

1 КРОК	Обчислити приблизний розмір Вашої субсидії	Скористайтеся наведеним зразком на звороті або калькулятором на сайті www.volya.ua/subsydia
	Заповнити документи на отримання субсидії	Заява та декларація про доходи кожного, хто проживає в помешканні
3 КРОК	Надіслати документи в Управління соцзахисту (в сільській місцевості – уповноважена особа в органі виконавчої влади)	Рекомендований лист з повідомленням про вручення за місцем реєстрації заявника.
4 КРОК	Отримати рішення від Управління соцзахисту протягом 10 днів	Субсидія призначається автоматично відповідно до даних, поданих в заяві.
5 КРОК	Пройти перевірку даних декларації в фіскальних органах та Пенсійному фонді.	

УВАГА! Про зміни у складі зареєстрованих у житловому приміщенні (будинку) осіб, їх соціальному статусі, переліку отриманих житлово-комунальних послуг, умов їх надання та виконавців отримувач субсидії має поінформувати органи соцзахисту, подавши уточнюючі документи.

заявник зобов'язаний в місячний строк повідомити управління соціального захисту населення, подавши відповідні документи.

Якщо були подані неповні або неправдиві дані про доходи та видатки зареєстрованих в житловому приміщенні (будинку чи квартирі) осіб, можлива відмова в призначенні житлової субсидії чи припинення її надання, а заявник буде зобов'язаний по-

вернути надмірно перераховану суму субсидії в двократному розмірі.

За розширеною правовою консультацією та безоплатною правовою допомогою звертайтеся до громадської приймальні Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України» за адресою м. Одеса, вул. Садикивська, буд. 25, попередній запис за телефоном (048)716-46-83.

Консультація підготовлена та розміщена в рамках ініціативи Української Гельсінської спілки з прав людини, за фінансової підтримки Шведського агентства міжнародного розвитку SIDA.

У зв'язку із проведенням часткової мобілізації у 2015 році передбачається звільнення у запас (демобілізація) військовослужбовців, які були призвані на військову службу під час мобілізації на особливий період у 2014 році, з метою забезпечення їх ротації, повернення до цивільного життя.

Задля планомірної ротації особового складу військових частин та підрозділів Збройних Сил України звільнення в запас військовослужбовців здійснюється тільки після прибуття військовослужбовців на доукомплектування військової частини (підрозділу) після закінчення курсів перепідготовки та навчальних центрів Збройних Сил України, призваних на військову службу під час четвертої черги мобілізації.

У зв'язку з демобілізацією посадова особа, у підпорядкуванні якої є військовослужбовці, що підлягають звільненню з військової служби, зобов'язана:

— забезпечити складання плану звільнення військовослужбовців, призваних на військову служ-

бу під час мобілізації, на особливий період, який під особливий підпис доводиться до військовослужбовців, які до нього включені;

— організувати проведення бесід з військовослужбовцями, під час яких, серед іншого, їм роз'яснюються права та обов'язки після звільнення, а також повідомляється про порядок та розміри грошового та інших видів забезпечення;

— забезпечити своєчасну підготовку документів, які видаються військовослужбовцям при звільненні. Накази про звільнення військовослужбовців з військової служби доводяться до них особисто.

Після надходження до військової частини письмового повідомлення про звільнення військовослужбовця з військової служби або після видання наказу командира (начальника) військової частини про звільнення, військовослужбовець:

1) повинен здати посаду, про що видається наказ по стройовій частині;

Демобілізація-2015

Відповідно до Указу Президента від 14 січня 2015 року «Про часткову мобілізацію», під час демобілізації у період з 18 березня по 1 травня 2015 року підлягають звільненню 35 тисяч 300 військовослужбовців. Це захисники Батьківщини, які були призвані на військову службу під час мобілізації на особливий період, відповідно до Указу Президента України від 17 березня 2014 року №303 «Про часткову мобілізацію».

2) підлягає розрахунку та виключенню зі списків особового складу військової частини наказом по стройовій частині. Військовослужбовці у разі неможливості їх виключення зі списків особового складу військової частини через об'єктивні причини: перебування військовослужбовця на лікуванні у закладах охорони здоров'я, у полоні, тощо – виключаються після повернення з лікування, полону тощо;

3) отримує службову характеристику в якій командир (начальник) в обов'язковому порядку надає висновок щодо доцільності проходження служби у військовому резерві Збройних Сил України на визначених ним посадах;

4) після звільнення з військової служби зобов'язан у п'ятиденний строк прибути до районного (міського) військового комісаріату за вибраним місцем проживання для взяття на військовий облік;

5) має право повернутися на попереднє місце роботи (посаду), яке повинно було бути закріплене за ними на весь час проходження військової служби за призовом під час мобілізації, на особливий період.

Військовослужбовцям, які брали безпосередню участь у антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах проведення антитерористичної

операції і яким на день виключення зі списків особового складу військової частини не наданий статус учасника бойових дій видається комплект документів, необхідних для надання цього статусу через військові комісаріати, де вони будуть перебувати на військовому обліку, для їх надання до комісії обласних військових комісаріатів або Київського міського військового комісаріату.

У разі надання військовослужбовцю статусу учасника бойових дій після його звільнення з військової служби командування військової частини надсилає відповідні документи (витяг з протоколу про встановлення статусу учасника бойових дій, посвідчення учасника бойових дій) до військового комісаріату, де військовослужбовець перебуває на військовому обліку.

Військовослужбовці, які звільнені з військової служби у запас забезпечуються комплектом польової форми одягу за сезоном та харчуванням під час переміщення до місць проживання (перебування).

Військовослужбовцям, які мають вислугу 20 і більше років, у тому числі у пільговому обчисленні, та позитивно характеризуються по службі, а також тим, які мають особливі заслуги перед Україною,

незалежно від вислуги років у разі звільнення в запас за рішенням посадових осіб, які здійснюють звільнення, може бути надано право носіння військової форми одягу.

Після прийняття рішення про демобілізацію військовослужбовцям, які були призвані на військову службу за призовом у зв'язку з мобілізацією (крім військовослужбовців строкової військової служби) виплачується одноразова грошова допомога в розмірі 4 відсотків місячного грошового забезпечення за кожний повний календарний місяць служби, але не менш як 25 відсотків місячного грошового забезпечення. Допомога виплачується з розрахунку місячного грошового забезпечення (без урахування винагород), на яке має право військовослужбовець на день звільнення.

Консультація підготовлена та розміщена в рамках ініціативи Української Гельсінської спілки з прав людини, за фінансової підтримки Шведського агентства міжнародного розвитку SIDA.

Як повернути гроші з депозитного рахунку

В останній час велика кількість користувачів фінансових послуг схвилювана ситуацією з приводу повернення своїх депозитів, багато з таких людей не можуть повернути свої гроші чи відчують в цьому процесі значні труднощі.

За загальним порядком повернути гроші, які винен банк, можна у два способи: у добровільному або у примусовому порядку. У добровільному порядку банк повертає кошти за зверненням вкладника, коли банк є платоспроможним, а між банком та вкладником відсутній спір. Якщо ж виник спір (наприклад, щодо обов'язку банку здійснити оплату або ж щодо розміру грошової суми, яку має сплатити банк), треба звертатися до суду із відповідним позовом до банку. На підставі судового рішення отримати виконавчий документ та звертатися до відділу державної виконавчої служби (ДВС) за місцем знаходження банківської установи для примусового стягнення боргу. Державний виконавець відкриває виконавче провадження та надсилає банку відповідну постанову, в якій вказує на семиденний строк для

добровільного виконання судового рішення. Якщо ж у встановлений строк банк не виконує свої зобов'язання за судовим рішенням, відділ ДВС приступає до примусового стягнення боргу. Такий варіант розвитку подій можливий лише у тому випадку, якщо банк є платоспроможним і має фінансову можливість сплатити кошти.

Інша ситуація, коли кошти для розрахунку за своїми зобов'язаннями у банку відсутні. У такому випадку компенсація вкладу здійснюється Фондом гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО). Кожному вкладнику банку Фонд гарантує відшкодування коштів за його вкладом та відшкодовує кошти в його розмірі, включаючи відсотки, нараховані на день прийняття рішення НБУ про віднесення банку до категорії неплатоспроможних, у розмірі

загальної суми вкладів, але не більше 200 тис. грн. У разі розміщення декількох вкладів в одному банку гарантується сума всіх вкладів, але не більше визначеного законодавством розміру.

ФГВФО здійснює виплату гарантованих сум відшкодування через банки-агенти на підставі укладених з ними договорів не пізніше семи днів з дня прийняття НБУ рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку. У свою чергу строк виплати банком-агентом відшкодувань вкладникам становить 30 робочих днів з дня отримання від Фонду коштів.

Виплата сум відшкодування вкладникам, які внаслідок їх неявки або з інших причин не одержали кошти протягом 30 робочих днів з дня отримання банком-агентом коштів Фонду, здійснюється шляхом переказу відшкодувань за результатами розгляду індивідуальних звернень вкладників до Фонду.

Для отримання коштів вкладник або інша особа (представник, спадкоємець тощо) звертається до Фонду із заявою

про виплату гарантованої суми відшкодування. До заяви додаються:

— копія паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу) — сторінки, що містять прізвище, ім'я, по батькові, інформацію про серію, номер, найменування або код органу, що видав документ, дату видачі, місце проживання або місце перебування;

— копія документа про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків або копія сторінки паспорта, у якому податковими органами зроблено відмітку про наявність права здійснювати будь-які платежі за серією та номером паспорта.

Виплата відшкодування здійснюється з урахуванням сум, сплачених вкладнику протягом дії тимчасової адміністрації у банку. У тому випадку, якщо вклад перевищує гарантовану суму (тобто 200 тисяч гривень) у вкладника залишається право, у разі ліквідації банку, на отримання коштів понад таку суму. Задоволення таких кредиторських вимог здійснюватиметься у черговості, визначеній у статті 52 Закону «Про систему гарантування вкладів фізичних

осіб» (а саме, в четверту чергу) за рахунок коштів, одержаних в результаті ліквідації та реалізації майна банку.

Відповіді на найбільш поширені питання вкладників, інформацію стосовно проблемних банків та виплат по ним можна знайти на офіційному сайті Фонду гарантування вкладів фізичних осіб <http://www.fg.gov.ua/>.

Для отримання більш детальної інформації про систему гарантування вкладів фізичних осіб в Україні звертайтеся за телефоном: 0-800-308-108 (дзвінки по Україні безкоштовні).

Консультація підготовлена та розміщена в рамках ініціативи Української Гельсінської спілки з прав людини, за фінансової підтримки Шведського агентства міжнародного розвитку SIDA.

ИНФОРМАЦИЯ ГЛАВНОГО УПРАВЛЕНИЯ ЮСТИЦИИ В ОДЕССКОЙ ОБЛАСТИ

Міністерство юстиції запроваджує нові стандарти надання реєстраційних послуг

Міністерство юстиції є найбільш соціальним органом державної влади. Щороку органи юстиції надають більше 4,7 млн послуг у сферах реєстрації бізнесу та речових прав.

Протягом минулого року за результатами розгляду заяв у сфері державної реєстрації прав видано 3,5 млн документів. Із цих документів понад 1,3 млн припадало на різного роду довідки, виписки та витяги. Міністерство юстиції запроваджує нові стандарти надання реєстраційних послуг.

Віднині отримати усі необхідні дані у вигляді витягів, довідок чи виписок можна буде в електронній формі не виходячи з дому, через Інтернет.

Переваги нової системи:

- відсутність потреби у отриманні ЄЦП;
- можливість оплати в режимі on-line при подачі запиту;
- отримання відомостей в режимі on-line;
- надання електронному документу статусу офіційного.

Із запровадженням нових електронних сервісів, громадянам не потрібно буде витрачати час в чергах, знаходити посередників серед державних

службовців, щоб отримати ту чи іншу довідку. Всі послуги можна буде отримати через Інтернет, оплативши їх платіжною картою на сайті Міністерства юстиції.

Усі отримані документи в електронному вигляді матимуть такий самий офіційний статус, як і їх паперові аналоги з підписом і печаткою реєстратора. Кожному електронному документу буде присвоєно унікальний номер. За цим номером в електронній системі можна буде віднайти оригінал документу, якщо цього буде вимагати банк чи якась інша установа.

Строк дії сформованого документа і його унікального номера буде визначений Мін'юстом. Нині триває дискусія з цього приводу – пропонуються варіанти від 3 місяців до півроку.

В квітні стартують одразу 2 проекти он-лайн послуг.

Послуга «ОНЛАЙН-ВИТЯГ» дає можливість громадянам че-

рез мережу Інтернет отримати електронний витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

При цьому:

- для отримання витягу не потрібна реєстрація або використання ЄЦП;
- витяг формується автоматично в режимі «онлайн» без участі реєстратора;
- «Онлайн-витяг» надається без підпису реєстратора, але має юридичну силу;
- сплата за послугу проводиться онлайн за допомогою платіжної картки, яка також виступає ідентифікатором особи;
- отримати «Онлайн-витяг» можна одразу після сплати.

Типи «Онлайн-витягів» аналогічні «паперовим», що надаються держреєстраторами. Кожен «Онлайн-витяг» має унікальні реквізити, за допомогою яких його можна перевірити та завантажити повторно. Так само буде реалізована послуга «ОНЛАЙН-ДОВІДКА»

— електронна довідка з ЄДР. Її відмінність – довідка міститиме інформацію лише про наявність або відсутність в ЄДР суб'єкта господарювання.

Найближчим часом такий самий механізм онлайн сервісів буде запроваджено у сфері державної реєстрації майнових прав:

— з квітня заплановано запровадження послуги отримання в електронному вигляді витягу за результатом реєстрації, або рішення про відмову чи зупинення розгляду заяви.

Також у квітні громадяни отримають можливість зареєструвати права на нерухомість у скорочені строки за додаткову оплату. Надбавка за терміновість буде спрямована на виплату винагороди державним реєстраторам. Ефектом від запровадження стане: ліквідація черг та побутової корупції. Ці реформи мають відобразитися на позиції України в рейтингу легкості ведення бізнесу DoingBusiness.

По 4 позиціям, які веде Міністерство юстиції ми маємо отримати наступні результати:

- реєстрація бізнесу: з 76 місяця ми маємо шанси піднятися до 12;
- реєстрація власності: з 59 до 35 місяця;
- вирішення питань із неплатоспроможності: з 142 на 108 місця;
- забезпечення виконання контрактів: з 43 на 27 місця.

Покращивши лише ці 4 показники Україна має шанс піднятися в загальному рейтингу DoingBusiness з 96 на 79 місце.

Інформує Головне територіальне управління юстиції в Одеській області

5 простих кроків

для отримання документів онлайн

Зайдіть на сайт Міністерства юстиції
new.minjust.gov.ua та оберіть розділ «Онлайн-сервіси»

Введіть пошукові дані
це може бути назва компанії, код єдиного реєстру, прізвище засновника чи директора

Зачекайте 20-30 секунд
поки сформується документ

Миттєво сплатіть за послугу картою
вартість послуги – не більше 50 гривень за бізнес-довідку та 21 гривень – за довідку із реєстру нерухомості

Роздрукуйте документ
роздрукований витяг, довідка чи виписка мають таку ж юридичну силу, як документ із печаткою

10 запитань і відповідей щодо онлайн-сервісів Мін'юсту

1. Які послуги можна отримати онлайн?

На сайті Мін'юсту new.minjust.gov.ua можна отримати розширену інформацію (довідку, витяг, виписку) про підприємство, нерухоме майно фізичних осіб (свідоцтво про право власності, витяг про державну реєстрацію, рішення про зупинення розгляду заяви, рішення про відмову в реєстрації прав) та зареєструвати бізнес. Документи із реєстрів можна просто роздрукувати на принтері, додаткові печатки чи інші види підтвердження їх достовірності не потрібні. Електронні виписки, витяги та довідки мають таку саму юридичну силу як і паперові. Незабаром через систему можна буде також отримати он-лайн-доступ до Єдиного реєстру підприємств, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство, а також Системи електронної звітності арбітражних керуючих.

2. За якими параметрами можна отримати виписку з Єдиного реєстру?

3. Скільки коштує інформація з реєстру?

Пошук можливий за кодом ЄДРПОУ, повною назвою, директором, засновником компанії. Пошук у реєстрі нерухомого майна можливий за власником та адресою майна.

4. Чи потрібно ідентифікувати себе при отриманні послуги?

Виписки, довідки та витяги надаються анонімно. Єдиними ідентифікаторами можуть бути банківська картка та IP-адреса. Інформація про історію пошуків компаніям, щодо яких ведеться пошук, не надається. Під час реєстрації бізнесу потрібен електронний цифровий підпис.

5. Як довго формується документ у системі?

Якщо під час формування паперового документа, реєстратору доводиться витратити від 20 до 40 хвилин, то підготовка електронної виписки, довідки чи витягу відбувається автоматично в режимі он-лайн. Середній час підготовки документу – 15-30 секунд.

6. Чи існує обмеження на кількість одночасних доступів до системи?

Якщо під час формування паперового документа, реєстратору доводиться витратити від 20 до 40 хвилин, то підготовка електронної виписки, довідки чи витягу відбувається автоматично в режимі он-лайн. Середній час підготовки документу – 15-30 секунд.

7. Як можна сплатити за послугу і кому перераховуються ці гроші?

Оплатити отримані документи можна картою Visa/MasterCard. Мито перераховується на рахунок у Держказначействі, комісію у розмірі 3 грн. за обслуговування платежу отримує державний Ощадбанк.

8. Якщо потрібно подавати документ у кілька установ, чи потрібно щоразу платити за кожен нову копію?

Ні, запитувач, один раз сплативши за формування електронного документу, отримує його номер, за яким він або будь-хто (в тому числі державні та банківські установи) може безкоштовно завантажити сформований витяг, виписку або довідку з будь-якої точки світу у режимі он-лайн через Інтернет. При

9. Чи можна отримати довідку про наявність/відсутність суб'єкта в ЄДР?

Так, це буде електронна довідка з ЄДР. Її відмінність – довідка міститиме інформацію лише про наявність або відсутність в ЄДР суб'єкта господарювання.

10. Чи можна отримати витяг з реєстру?

Так, це буде електронний витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. При отриманні витягу не потрібна реєстрація або використання ЄЦП.

продолжение на стр. 26

«25

цьому якщо двоє людей незалежно один від одного замовили виписки одного й того ж документа, результати записів матимуть відмінні номери. А вже час фактичного формування документа буде різнитися. Такий документ зберігатиметься у базі даних реєстру протягом 1 року.

9. Як документ без печатки захищений від підробки?

Достовірність виписки, довідки чи витягу легко перевірити, увівши в системі унікальний номер документа. Оскільки цей номер – у разі справжності – дає можливість завантажити весь оплачений раніше документ без обмежень, то перевірка реальності даних займе кілька секунд. Утім, слід зважати на те, що унікальний код підтверджує достовірність даних виключно на момент оплати документа.

10. Чи можна отримати довідку у неробочий час?

На відміну від реєстраційних офісів, які переважно працюють лише в будні дні та у визначені години, он-лайн сервіси функціонують 24 години на добу, 7 днів на тиждень. При цьому забезпечується також цілодобова технічна підтримка за телефоном 0-800-50-70-70.

Інформує Головне територіальне управління юстиції в Одеській області

Послуги, які можна отримати онлайн:

Реєстрація бізнесу (за модельним статутом)

Довідка, виписка, витяг про компанію, в тому числі для надання державним органам, банкам, контрагентам, а також для участі у державних закупівлях тощо

Інформація про нерухомість:

- свідоцтво про право власності
- витяг про державну реєстрацію
- рішення про зупинення розгляду заяви / відмову у реєстрації прав

Прості параметри пошуку

Код ЄДРПОУ

Повна назва

ПІБ директора чи засновника компанії

ПІБ власника або адреса майна

new.minjust.gov.ua

Достовірність та гарантована захищеність документів онлайн

Є обов'язковими для прийому в органах влади та інших організаціях

Додаткові печатки чи інші види підтвердження достовірності не потрібні

Мають таку саму юридичну силу, як і паперові документи

Мають власний унікальний номер. Копія сформованого на запит документу зберігатиметься в архіві протягом 1 року

Швидкість

15-30 секунд

Максимальний час підготовки електронної виписки, довідки чи витягу за умови великого обсягу інформації – до 5 хвилин

new.minjust.gov.ua

Зручний спосіб оплати

Visa/MasterCard

Доступність та відкритість вартості послуг

Скорочена інформація про компанію – безкоштовно

Реєстрація бізнесу – безкоштовно

Повний витяг з переліком засновників, керівників, видів діяльності компанії – до 50 грн. з урахуванням комісії банку

Повний витяг з реєстру нерухомості – до 21 грн.

За додаткову копію платити не потрібно

Режим роботи

24 години на добу
7 днів на тиждень

Ця публікація здійснена за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Проєкту «Справедливе правосуддя».

Нотаріуси отримали право проводити реєстрацію договорів оренди земельних ділянок сільгосппризначення

В рамках реформи реєстраційної служби, а також децентралізації відбувається передача частини державних функцій з реєстрації майна та бізнесу на місця.

В майбутньому за державою планується залишити лише функції:

- власника і адміністратора реєстрів;
- надання суб'єктам реєстрації допуску до даних реєстрів;
- визначення стандартів надання послуг з реєстрації.

Всі інші функції з реєстрації, по мірі готовності приймаючих суб'єктів, мають бути передані місцевим органам влади, нотаріусам, а з часом – банкам.

З 01 КВІТНЯ НОТАРІУСИ ОТРИМАЛИ ПРАВО ПРОВОДИТИ РЕЄСТРАЦІЮ ДОГОВОРІВ ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК СІЛЬГОСППРИЗНАЧЕННЯ.

В Україні працює понад 7000 державних та приватних нотаріусів. Нотаріальна спільнота має своїх представників навіть у невеликих населених пунктах.

Реєстрація договорів оренди земельних ділянок сільгосппризначення завжди була однією з найгостріших проблем аграрних регіонів.

2014 року було зареєстровано понад 860 тис. прав оренди земель сільськогосподарського призначення.

З початку 2015 року зареєстровано понад 175 тис. договорів.

До запровадження змін селяни повинні були вистояти в безкінечних чергах і шукаючи можливості пришвидшити цей процес за «додаткову плату».

Переваги нової системи реєстрації договорів оренди сільгоспземель:

- розширення за рахунок 7000 нотаріусів кількості пунктів, де можна провести реєстрацію;
- громадяни зможуть самостійно обирати звернутися їм до державного реєстратора чи до нотаріуса;
- ліквідація черг при реєстрації договорів оренди сільгоспземель;
- збільшення оперативності реєстрації і якості послуг за рахунок збільшення конкуренції;
- ліквідація корупційної складової за «пришвидшення процесу».

«МОДЕЛЬНИЙ ОФІС»

У жовтні 2014 року розпочато пілотний проєкт у

сфері реєстрації речових прав на нерухоме майно у міських реєстраційних службах Вінниці, Дніпропетровська, Львова, Харкова, Черкаса, Чернігова та Києва.

Головною ціллю проєкту є розділення функцій з прийому/ видачі документів та прийняття рішень за результатами їх розгляду між різними особами.

Особливістю проєкту є те, що реєстратор власноруч заповнює відповідні електронні заяви. Громадянину залишається лише перевірити правильність введених даних.

Розподіл роботи між фронта бек- офісами скоротив час необхідний для оформлення паперів з 40 до 15-20 хвилин та

унеможливило корупційні дії в сфері реєстрації прав.

З 02 квітня 2015 року у Чернівцях, Івано-Франківську та Калуші Івано-Франківської області також запроваджується реалізація пілотного проєкту у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень.

З 06 квітня 2015 року пілотний проєкт щодо розподілу функціональних обов'язків між особами, які приймають заяви у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно, та особами, які приймають рішення за результатами розгляду таких заяв запроваджується в територіальних управліннях юстиції Київської області.

«ЕКСТЕРИТОРІАЛЬНІСТЬ»

Також пілотним проєктом у Київській області передбачається екстериторіальність подання заяв у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно.

Заяви щодо майна, яке розташоване у межах Київської області, можуть подаватися до будь-якого районного, міського, міськрайонного, міжрайонного управління юстиції Київської області, а також до Головного територіального управління юстиції у Київській області.

Інформує Головне територіальне управління юстиції в Одеській області

ЦЕНТР ПРАВА ИНФОРМИРУЕТ

В м. Одесі налагоджують координацію задля підвищення доступності правової допомоги

З початку 2015 року в м. Одесі започатковано ініціативу під назвою “Єдиний правовий сервіс для одеситів”, завданнями якої є посилення спроможності, координація та налагодження співпраці між усіма надавачами первинної правової допомоги в місті. Здійснення такої ініціативи сприятиме підвищенню доступності та ефективності безоплатної правової допомоги та наблизить її до інших міжнародних стандартів в цій сфері. Впроваджує таку пілотну ініціативу Одеська обласна організація Комітету виборців України, за активної участі всіх інших державних та недержавних організацій з надання правової допомоги, та за фінансування Міжнародного фонду “Відродження” і Посольства Королівства Нідерландів в Україні.

Проблему здійснення системної ефективної комунікації та взаємодії в сфері безоплатної правової допомоги відчувають всі великі міста, де вже сформувалося відповідне певне середовище. Можна сміливо стверджувати, що ідея об'єднання суціль всіх гравців в сфері правової допомоги в конкретній громаді останнім часом стає трендом.

Територіальна громада, котра буде спроможна на постійній основі налагодити ефективну координацію між всіма організаціями, котрі надають правову допомогу, може розраховувати на повагу та довіру своїх жителів.

В місті Одесі однією з перших в Україні була створена Комуніальна установа «Правова допомога». Окрім муніципальної правової допомоги, в сфері надання первинної правової допомоги працюють органи юстиції, юридичні клініки, громадські організації національного та регіонального рівня.

З наданням вторинної правової допомоги більш складно, фактично її надають лише залучені державою адвокати Центрів надання вторинної правової допомоги. Також вторинну правову допомогу надають деякі громадські організації, проте лише по певних категоріях справ чи несистемно, оскільки залежні від наявності фінансування.

Крім того, можна назвати також юридичну та адвокатську спільноту, котра надає допомогу на принципах pro bono, міжнародні організації. За попередніми підрахунками, в м. Одесі безоплатну право-

ву допомогу надають близько 20 організацій, з різним рівнем спроможності та публічності.

Тобто, сформувалося певне середовище, яке нагально потребує організації ефективної координації та співпраці. Як показала практика останніх декількох років, діяльність всіх цих організацій на горизонтальному рівні (рівні територіальної громади) абсолютно не скоординована. Часто їх керівники та співробітники навіть не знайомі, незважаючи на тривалу працю в одній сфері в одному місті. В той же час, на вертикальному рівні процеси координації йдуть набагато активніше.

Наприклад, це співпраця та згуртування на рівні Центрів правової інформації та консультацій, правозахисних організацій, юридичних клінік тощо (в площині діяльності мереж та коаліцій, реалізації спільних ініціатив, розробки стандартів та інше). Безперечно, відсутність координації на горизонтальному рівні чи її низький рівень, суттєво знижує ефект наданої правової допомоги та негативно позначається на загальному розвитку та становленні системи надання безоплатної правової допомоги.

В основі підходу ініціативи до об'єднання, в першу чергу знаходиться принцип самоорганізації та добровільності. Координацію планується здійснювати на 4-х рівнях: взаємодія між надавачами первинної правової допомоги; між організаціями, що надають безоплатну правову допомогу та тими, що надають інші її види (наприклад, психологічну); між надава-

чачи первинної та вторинної правової допомоги; між надавачами правової допомоги та правозахисними організаціями різних рівнів, в тому числі міжнародного.

Кінцевим результатом впровадження такої ініціативи має стати створення чіткої та зрозумілої моделі надання безоплатної правової допомоги, де кожен елемент такої системи (відповідні державні та муніципальні установи, громадські та правозахисні організації, юридичні клініки, адвокати на принципах pro bono тощо) буде виконувати свою особливу роль та складати елемент загального правового сервісу.

В результаті цього громадяни будуть забезпечені реальною можливістю отримати доступну, оперативну, кваліфіковану та вичерпну правову допомогу, яка попередить порушення прав людини, захистить їх або поновить.

До розуміння цих речей учасники ініціативи прийшли поступово, в результаті обговорень та узгодження позицій, врахування всіх думок та пропозицій. Ідею координації вперше обговорили на круглому столі, котрий відбувся 22 квітня 2014 року в місті Одесі (були присутні представники 11 організацій, що надають правову допомогу). В більш широкому колі колег з різних регіонів України ініціативу обговорили 15 серпня 2014 року (круглий стіл щодо перспектив

надання правової допомоги он-лайн, більше 50 учасників). Нарешті, 14 березня 2015 року відбувся знаковий захід, котрий продемонстрував практичну готовність до співпраці та координації зусиль. Це був семінар-тренінг з питань розвитку pro bono та стратегічного судового захисту, котрий був організований Одеською обласною організацією Комітету виборців України спільно з Представництвом Моніторингової місії ООН з прав людини.

Справа тут навіть не в тематиці заходу, а в активності правників. Організатори отримали більше 40 заявок на 20 навчальних місць як від адвокатів, так і від представників правозахисних організацій та установ з надання безоплатної правової допомоги. Також і активність учасників на семінарі продемонструвала готовність юридичної спільноти до об'єднання в сфері надання правової допомоги.

Наразі із числа представників організацій з надання правової допомоги формується робоча група, яка буде на постійній основі координувати впровадження та розвиток ініціативи.

За узгодженою схемою, планується зібрати необхідну інформацію про всіх активних суб'єктів надання безоплатної правової допомоги. В травні таку інформацію буде акумульовано в спеціальному довіднику, котрий буде надруковано та поширено серед гро-

мадян. Крім того, електронний варіант такого довідника буде розміщено на офіційних сайтах Одеської міської ради та Одеської обласної державної адміністрації.

На червень 2015 року заплановано проведення круглого столу, на якому буде презентовано та обговорено концепцію єдиного правового сервісу, що буде становити найвищий рівень координації та взаємодії в цій сфері. Також заплановано заходи щодо посилення спроможності суб'єктів надання правової допомоги в м. Одесі, зокрема проведення організаційного планування, навчання стандартам та їх впровадження в роботу, підвищення професійного рівня консультантів.

Ігор Бринош, Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України».

Ініціатива впроваджується за фінансової підтримки Міжнародного фонду “Відродження” та Посольства Королівства Нідерландів в Україні (Human Rights Fund Programme).

Первинна правова допомога сільським жителям виявилася надзвичайно затребуваною

Протягом 2014 – початку 2015 року Центр з надання первинної правової допомоги сільським жителям в с. Траповка Татарбунарського району Одеської області допоміг більше 850 клієнтам та наразі продовжує свою діяльність. Завдяки поширенню правової просвітницької літератури та проведення просвітницьких заходів, більше 3000 громадян підвищили свою правову культуру. Незважаючи на складну економічну ситуацію в країні, Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» спільно з місцевою владою Татарбунарського району продовжують здійснюватися заходи для пошуку варіантів ефективного залучення коштів місцевих бюджетів до фінансування такого центру.

Основним напрямом діяльності Центру є надання безоплатної первинної правової допомоги, в результаті якої громадяни можуть отримати правову інформацію, консультації та роз'яснення з правових питань, доступ до вторинної правової допомоги та медіації. Надання правових консультацій та інформації здійснюється в першу чергу для жителів трьох сільських громад Татарбунарського району — Трапівської, Лиманської та Білоліської сільських рад. Хоча, як показала практика, багато звернень було як з районного центру Татарбунари та інших сіл району, так навіть і з сусідніх районів. Юрист для надання правової допомоги в цей період залучений Одеською обласною організацією Комітету виборців України та наразі продовжує свою діяльність. Після формалізації ситуації з Центром планується його залучення вже за кошти місцевих громад. До роботи центру також залучаються адвокати, нотаріуси, працівники управління юстиції та місцеві депутати.

Дещо ускладнили та відтермінували процес запровадження безоплатної правової допомоги з боку органів місцевого самоврядування Татарбунарського району складна економічна ситуація та вимушені дії української влади щодо відповідного коригування бюджетів всіх рівнів. Такі обмеження торкнулися в першу чергу безоплатної правової допомоги, тому наразі всі зацікавлені сторони узгоджують подальші дії з мінімізації

таких викликів та віднайдення можливостей місцевого бюджетного фінансування для потреб надання правових консультацій в громадах. З цією метою на початку травня 2015 року в м. Татарбунари буде проведений широкий круглий стіл з усіма зацікавленими органами державної влади та місцевого самоврядування і недержавними організаціями.

Прес-служба Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України».

Ініціатива зі створення ефективної моделі надання первинної правової допомоги в сільських громадах впроваджується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України», в рамках проекту «Демократизація, права людини і розвиток громадянського суспільства», який виконується Програмою розвитку ООН в Україні та фінансується Міністерством закордонних справ Данії протягом 2013-2016 рр.

Правовая помощь для лиц без гражданства в Одесской области

В Одесской области активно продолжают предоставлять бесплатную правовую помощь лицам без гражданства, чей статус вызван распадом Советского Союза. Такая работа осуществляется в рамках инициативы Одесской областной организации Комитета избирателей Украины совместно с территориальными подразделениями органов юстиции. Основной целью такой деятельности является помочь лицам без гражданства получить официальный статус и легализоваться в Украине.

Правовая помощь предоставляется всем категориям лиц без гражданства (в т. ч. с незадокументированным статусом) на любой стадии проблемы.

В первую очередь, в фокусе работы юристов лица без гражданства молдавской национальности, которые находятся в пограничных районах Одесской области.

По вопросам безгражданства предоставляется правовая информация, правовые консультации и разъяснения; дается правовая оценка ин-

дивидуальным проблемам с предоставлением возможных вариантов решения; осуществляется подготовка заявлений и обращений как в органы Миграционной службы, Министерства юстиции, другие органы государственной власти и местного самоуправления, предприятия и организации Украины, так и в органы и учреждения иностранных государств и международных организаций; осуществляется подготовка судебных процессуальных документов, а также защита и представительство интересов в судах (в исключительных случаях).

Правовую помощь по вопросам безгражданства в Одесской области можно получить в 3-х стационарных приемных. Кроме того, для оказания правовой помощи по месту пребывания, юристы выезжают в населенные пункты приграничных районов.

Все виды правовой помощи предоставляются бесплатно, единственное условие — желание и готовность клиента к активным действиям для оформления своего статуса и легализации в Украине.

КОНТАКТЫ ПРАВОВЫХ ПРИЕМНЫХ ПО ВОПРОСАМ БЕЗГРАЖДАНСТВА:

г. Котовск, 66300, пр-т Котовского, 16 (в помещении Котовского межрайонного управления юстиции), тел. (04862) 2-36-52, zuevvictor@ukr.net

г. Одесса, 65091, ул. Садиковская, 25 (в офисе Одесской областной организации Комитета избирателей Украины), тел. (048)716-46-83, odesakvu@ukr.net

г. Татарбунары, 68100, ул. В.Тура, 48 (в помещении Татарбунарского районного управления юстиции), тел. (04844) 3-37-74, l.semenenko@ukr.net

Проект по сокращению безгражданства, вызванного распадом СССР, реализуется Одесской областной организацией ВОО «Комитет избирателей Украины» и Всеукраинским общественным партнерством «Инициатива по преодолению безгражданства в Украине», при финансовой поддержке Европейского Союза.

Одеські правники потребують навчання щодо стратегічного судового захисту та зацікавилися pro-bono

14 березня 2015 року в м. Одесі для 20 відібраних адвокатів та юристів відбувся семінар-тренінг з питань стратегічного судового захисту в Європейському суді з прав людини, а також застосування в своїй роботі принципів pro bono. Проведений захід продемонстрував величезну потребу юридичної спільноти в практичних аспектах роботи не лише з Європейським судом з прав людини, але і використання відповідних інструментів ООН. Також більшість правників висловила зацікавленість у використанні принципів pro bono в своїй повсякденній роботі та інституційному розвитку pro bono в Україні.

Необхідно відмітити, що тематика заходу викликала значну зацікавленість серед юридичної спільноти Одещини, організаторам заходу прийшлося вибрати учасників серед більше 40 поданих заявок. Кандидатів відбирали таким чином, щоб в приблизно рівних частинах були представлені як адвокати, так і правозахисники, представники установ з надання безоплатної правової допомоги та міжнародних організацій.

Напочатку семінару практичну сесію щодо використання механізмів ООН в сфері захисту прав людини провела Александра Худокормофф, голова Представництва Місії ООН з прав людини в Україні в Південному регіоні. Увагу адвокатів та правозахисників було акцентовано на використанні потенціалу тематичних мандатів та спеціальних доповідачів ООН, наведено конкретні приклади ефективного використання цих інструментів як в Україні, так і в інших державах. Спілкування з учасниками продемонструвало практично повну відсутність інформації серед юридичної спільноти про такі можливості, що в значній мірі пояснює низький рівень використання в Україні механізмів ООН в сфері захисту прав людини.

Також представниками Місії ООН з прав людини були передані зацікавленим адвокатам моніторингові звіти організації, поширено контакти Представництва та обговорено варіанти співпраці.

Більшу частину тренінгу було присвячено теоретичним та практичним аспектам стратегічного захисту в Європейському суді з прав людини — базові поняття стратегічного судового захисту в сфері захисту прав людини; критерії прийнятності заяв до ЄСПЛ; право на справедливий суд у контексті Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод; порушення статей 3, 5, 8, 10 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод як предмет звернень до Європейського суду з прав людини. Учасники мали змогу працювати з конкретними практичними кейсами, а також обговорити низку моментів застосування практики ЄСПЛ в Україні. Дуже корисним та актуальним виявився досвід Андрія Лещенко, одного з учасників тренінгу, адвоката та партнера юридичної фірми "Прайм Юріс". Зокрема, це була практика роботи з Європейським судом з прав людини щодо захисту прав полонених, котрі утримуються на Донбасі.

Заступник голови Одеської обласної організації Комітету виборців України Ігор Бринош презентував можливості впровадження pro bono в Україні як прояву соціальної відповідальності юридичного бізнесу, а також представив функціонуючу Біржу про боно <http://pro-bono.in.ua/>. Протягом цієї сесії було наголошено на надзвичайній актуальності застосування pro bono саме зараз, в період швидкого зuboжіння значної частини населення та збільшення пра-

вових проблем та фактів порушення прав людини. Адвокати та юристи мали змогу висловити свою позицію щодо можливостей та шляхів впровадження принципів pro bono в діяльність українських правників. Спільною була думка щодо уникання спекуляцій на цій темі та підміни понять. Особливо це торкається випадків надання безоплатних послуг адвокатами та юристами з метою отримання подальшої винагороди від клієнта, або випадків оплати з боку держави чи неурядових організацій роботи адвоката, яка для клієнта залишається безкоштовною.

Окрім отримання адвокатами та юристами практичних знань та навичок роботи зі стратегічними судовими

справами в Європейському суді з прав людини та механізмами захисту прав людини ООН, а також інформації щодо pro bono та підвищення мотивації цим займатися, проведений захід дав ще один важливий результат. А саме, вдалося певним чином згуртувати учасників навколо захисту прав людини, а також більш предметно сформулювати потреби правників в цій сфері. Зокрема, в першу чергу

мова йде про проведення більш тривалого навчання щодо стратегічного судового захисту, експертної підтримки та менторства щодо просування окремих стратегічних справ, а також координації та об'єднання зусиль юридичного бізнесу та правозахисників.

Ігор Бринош, Одеська обласна організація ВГО "Комітет виборців України"

Захід проведено за фінансової підтримки Посольства Королівства Нідерландів в Україні (Human Rights Fund Programme) та в рамках ініціативи Української Гельсінської спілки з прав людини, за фінансової підтримки Шведського агентства міжнародного розвитку SIDA.

«Безвихідь» та «неповноцінність»: так особи без громадянства сприймають свій статус

Протягом березня 2015 року представники Одеської обласної організації Комітету виборців України та Котовського міжрайонного управління юстиції продовжили здійснення виїзних прийомів з питань безгромадянства. За сприяння відповідних сільських рад, такі правові прийоми було організовано у восьми населених пунктах Півночі Одещини. За правовою допомогою звернулося 59 осіб без громадянства, переважно з незадокументованим або частково задокументованим статусом.

У більшості звернень ситуація є критичною, оскільки на руках у людей паспорти колишнього СРСР, які своєчасно не були обміняні. Таких випадків у Красноокнянському районі виявлено 22, у Котовському — 11. Ще більші проблеми виникають у дітей, батьки яких живуть з паспортами громадян колишнього СРСР. Де-юре їх не існує, оскільки свідоцтва про народження вони не мають. Після закінчення школи, такі особи документів про освіту отримати не можуть. Закритий для таких дітей шлях до вищої освіти, офіційного працевлаштування, оформлення шлюбних відносин, отримання соціальної допомоги тощо. По суті, діти стають заручниками бюрократичної державної машини, система якої не дає шансів цим людям узаконити свій статус.

Велике питання до органів державної влади, чому десятки років життя цих людей приречене на жалюгідне безправне існування. Проблема не тільки в прискіпливому відношенні посадових осіб територіальних органів ДМСУ чи не бажанню допомогти, а й в недосконалому чинному законодавстві.

Показовим прикладом та ілюстрацією проблеми може стати життєва історія трьох сестер з села Топали Красноокнянського району Одеської

області. Батьки Світлани, Олени та Надії приїхали з Молдови на територію України в далекому 1994 році, після розпаду Союзу. З об'єктивних причин, паспорт не встигли обміняти. Дівчата народилися на території України, проте документування народження здійснювалося в ПМР, оскільки за паспортом СРСР у відділі РАЦС за місцем мешкання видати свідоцтво про народження дітей відмовилися. Зараз батьків уже немає в живих, сестри живуть в Україні маючи на руках лише свідоцтва про народження зразка невизнаної Придністровської Молдавської Республіки. Через відсутність задокументованого статусу, своїх дітей сестри також не можуть оформити, соціальну допомогу на дітей не отримують...

Руки давно вже опустилися, неодноразові звернення до органів ДМСУ закінчувалися нічим. Чинники надавали перелік необхідних для подання документів, самі розуміючи що практично такі вимоги виконати неможливо. Схожу ситуацію щодо власного безгромадянства повідали на прийомі ще 7 осіб з села Чорна, 3 людини з села Нестоїта, 4 особи з села Гонората.

Паралельно з наданням правової допомоги, з метою ідентифікації проблем безгромадянства, фахівці проводять

з людьми інтерв'ювання та заповнюють спеціальну анкету. Характерно, що жоден з опитаних не виявив бажання покинути територію України для отримання громадянства іншої держави. На питання що для Вас означає безгромадянство, багато відповідали — «ти ніхто», «безвихідь», «неповноцінність». Також люди приходили на виїзні прийоми із неприхованим здивуванням: «Невже комусь до них є діло та хтось дійсно хоче допомогти, і нарешті держава Україна готова прийняти їх в свою родину, після стількох років потурань та невизнання?».

Віктор Зуєв, координатор ініціативи зі скорочення безгромадянства в північних районах Одещини

Проект зі скорочення безгромадянства осіб молдавської національності, спричиненого розпадом СРСР, здійснюється Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» за фінансування Європейського союзу.

С начала года возросло число обращений за правовой помощью по вопросам возврата депозитов

За первый квартал 2015 года в юридическую приемную Одесской областной организации Комитета избирателей Украины обратились за правовой помощью 329 клиентов. Основная часть обратившихся относится к категории социально незащищенных граждан. По сравнению с предыдущим периодом, возросло количество обращений с жалобами на невозможность вернуть свои депозитные вклады.

Из обратившихся 51% являются пенсионерами, 15% — не работающие люди, 12% — переселенцы из зоны АТО, 10% — одинокие матери и многодетные семьи, 8% — призывники, мобилизованные и их родственники, 4% составляют инвалиды.

Наибольшее количество обратившихся в приемную (45% от общего числа) интересовались вопросами пенсионного обеспечения и социальных выплат. Второе место по количеству обращений — консультации по жилищным вопросам (19% от всего количества). На третьем месте по количеству посещений клиентов — это консультации по вопросам наследства и обращения граждан, спорящих о праве собственно-

сти 15%. На четвертом месте по количеству посещений клиентов — споры, связанные с семейным правом (12%). Причем, основными вопросами были оформление развода, назначение алиментов и жалобы на то, что алименты не платятся.

По сравнению с предыдущими периодами работы приемной значительно возросло количество обращений с жалобами на Государственную исполнительную службу по поводу неисполнения судебных решений и на банковские учреждения по поводу невозможности получить свои средства (депозиты).

продолжение на стр. 31

« 30

Таких обращений за квартал было 9%.

Хотя клиентов, обеспокоенных взысканием морального и материального ущерба вследствие нарушения их прав в первом квартале 2015 года было относительно немного, но все же самыми распространенными конфликтными ситуациями были заливы квартир, нарушение шумового режима и споры о чистоте содержания общих помещений в многоквартирных домах.

В январе 2015 года в юридическую приемную, по рекомендации руководителя одного из отделов КУ «Специализированное учреждение по предоставлению бесплатной первичной правовой помощи в г. Одессе», обратилась одинокая пенсионерка. В предварительном телефонном разговоре женщина

указала, что нуждается в консультации юриста по вопросу взаимоотношений с соседями. По словам клиентки, разобраться самостоятельно в проблеме она уже не может, устала от скандалов и опасается непредвиденных последствий происходящего.

Ситуация заключалась в том, что в 2014 году, по вине соседей с верхнего этажа, квартира пенсионерки была затоплена. Вследствие затопления была повреждена электрическая проводка и внешний вид кухни, в связи с чем требовался ремонт жилища, являющийся для пенсионерки дорогостоящим и хлопотным. На момент составления акта, присутствии комиссии ЖКС, виновный в затоплении пообещал пенсионерке, что за собственный счет сделает ей ремонт и возместит нанесенный моральный ущерб, т. к. душевные страдания пострадавшей повлекли за собой ухудшение здоровья.

Но спустя 4 месяца женщина поняла, что решить проблему «мирным» путем не получится. Добровольно сосед не собирался идти на контакт с пострадавшей, на телефонные звонки и визиты пенсионерки реагировал агрессивно, а затем перешел и на угрозы. По мнению заявительницы, она оказалась в запутанной и сложной ситуации. При очередном напоминании об обещанном ремонте, сосед похвастался своими «хорошими связями» и материальным положением, что по его словам дает возможность решить любую проблему и оставить одинокую пенсионерку даже без жилья.

Изучив документы заявительницы, юристом приемной было подготовлено исковое заявление о возмещении материального и морального ущерба, нанесенного вследствие затопления квартиры. И уже на третьем су-

дебном заседании, в марте 2015 года, Приморский районный суд г. Одессы вынес решение, которым требования пенсионерки удовлетворил в полном объеме. Возможно, для двух сторон было лучше решить конфликт без обращения в суд, т. к. пенсионерка потеряла время и усилия, а ее сосед, помимо компенсации за ремонт, понес дополнительные расходы в виде морального ущерба, судебного сбора и прочих затрат, связанных с рассмотрением дела. Однако, данная ситуация показала ответчику, что «хорошие связи» на вынесения справедливого решения суда не влияют и такого не может быть в принципе в правовом государстве, к чему мы стремимся.

Кристина Кабакова,
юрист общественной приемной Одесской областной организации ВОО «Комитет избирателей Украины»

Общественная приемная Одесской областной организации ВОО «Комитет избирателей Украины» находится по адресу г. Одесса, ул. Садиловская, 25, предварительная запись по телефону (048)716-46-83. Деятельность приемной осуществляется в рамках инициативы Украинского Хельсинского Союза по правам человека, при финансовой поддержке Шведского агентства международного развития SIDA.

УВКБ ООН начало глобальную кампанию по ликвидации безгражданства в течение ближайших 10 лет

УВКБ ООН начало глобальную кампанию «#IBELONG» (#ЯЖИВУ) по ликвидации в течение ближайших 10 лет безгражданства – разрушительной юридической коллизии, в которую вовлечены миллионы людей во всем мире, не имеющих национальной принадлежности, чьи права человека не защищены.

В настоящее время, по меньшей мере 10 миллионов человек во всем мире не имеют гражданства, и каждые 10 минут рождается ребенок без гражданства. Не имея национальной принадлежности, они часто получают отказ в правах и услугах, которые государство предоставляет своим гражданам.

Верховный комиссар ООН по делам беженцев Антониу Гутерриш, Специальный посланник УВКБ ООН Анджелина Джоли, более 20 общественных деятелей и знаменитостей всего мира обнародовали в ноябре 2014 года Открытое письмо. В нем отмечается, что через 60 лет после того, как ООН впервые согласилась предоставить защиту лицам без гражданства, «настало время покончить с безграж-

данством как явлением». «Безгражданство заставляет людей чувствовать себя так, как будто само их существование является преступлением», — сказал Гутерриш. «У нас есть исторический шанс ликвидировать бич безгражданства в течение 10 лет и вернуть надежду миллионам людей. Мы не имеем права упустить этот шанс». УВКБ ООН совместно с компаний United Colors of Benetton инициировало информационную кампанию под названием «Я тоже являюсь частью мира», цель которой — привлечь внимание людей во всем мире к сокрушительным последствиям безгражданства.

Международная организация «Европейская сеть по безгражданству» также призвала европейские страны решить вопрос

с правовым статусом людей без гражданства, которых в Европе насчитывается около 600 000. «Слишком долго Европа позволяла лицам без гражданства существовать как "юридическим призракам", чьи права нарушаются и которые не имеют доступа к правосудию. Пришло время решить эту проблему раз и навсегда», — заявил Крис Нэш, директор организации в Европе.

По заключению УВКБ ООН, по состоянию на январь 2014 года, в Украине более 33 тыс. человек считаются лицами без гражданства (значительная часть из них связывает свой статус с распадом СССР). Большое количество таких людей никогда не имела какого-либо документа, удостоверяющего личность и подтверждающего безграж-

данство. По предварительным оценкам Одесской областной организации Комитета избирателей Украины, только на территории Одесской, Винницкой и Черновицкой областей может проживать около 3000 де-факто лиц без гражданства молдавской национальности. Как показала практика, самостоятельно решить проблему безгражданства такие лица не могут, здесь нужно вмешательство государства и применение упрощенных юридических и административных процедур. Именно на преодоление безгражданства, вызванного распадом СССР и направлена деятельность созданного в 2014 году Всеукраинского общественного партнерства «Инициатива по преодолению безгражданства», в которое входит более 30 неправительственных организаций.

Проект по сокращению безгражданства, вызванного распадом СССР, реализуется Одесской областной организацией ВОО «Комитет избирателей Украины» и Всеукраинским общественным партнерством «Инициатива по преодолению безгражданства в Украине», при финансовой поддержке Европейского Союза.

Самый богатый бизнесмен Румынии получил срок за финансирование выборов

Самый богатый человек Румынии, миллиардер Иоан Никулаэ, приговорен к двум годам и шести месяцам тюрьмы за незаконное финансирование кандидата в президенты Мирчи Джоанэ в 2009 году. Такое решение принял Апелляционный суд Бухареста, сообщает evz.ro.

Никулаэ также был оштрафован на 640 тысяч леев (около 145 тысяч евро). Кроме того, на три года осужден и бывший функционер Социал-демократической партии (PSD) Румынии Буня Станку.

По данным следствия, Станку получил от Никулаэ миллион евро для избирательной кампании лидера PSD Мирчи Джоанэ, который в итоге проиграл выборы Траяну Бэсеску.

В обмен на финансовую поддержку Джоанэ в случае своей победы должен был назначить в министерство экономики людей, близких к Никулаэ, для лоббирования проектов бизнесмена.

Никулаэ владеет агропромышленной группой InterAgro, его состояние оценивается в \$1,25 миллиарда. В прошлом году холдинг закрыл сеть заводов в Румынии по производству удобрений из-за роста цен на газ.

Как сообщалось, Верховный суд кассации и юстиции Румынии арестовал по подозрению в коррупции бывшего министра финансов страны Дария Валкова.

Европейская правда

ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА «ИЗБИРКОМ»

Основатель – Одесская областная организация
Всеукраинской общественной организации
«Комитет избирателей Украины»

Свидетельство № ОД 1413-284-Р

Главный редактор: Бондаренко Н. А.
Выпускающий редактор: Дроздова Е.А.

Адрес редакции:
65091, г. Одесса, ул. Садиловская, 25
Телефоны: (048) 716 - 40 - 18
Электронная почта: odesakvu@ukr.net
www.cvu.od.ua, www.izbirkom.od.ua, www.dep.od.ua

Отпечатано «ООО КК Холдинг-кэпитал»,
заказ №

Тираж - 8 000 экз.

**ХОТИТЕ УЗНАТЬ
БОЛЬШЕ?
ЗАХОДИТЕ НА НАШ САЙТ:**

www.izbirkom.org.ua

Уважаемые читатели!
Если Вы хотите оказать добровольную
материальную помощь газете
«ИзбирКом», то можете перечислять
средства по указанным реквизитам:

Одесская областная организация Всеукраинской
громадської організації
"Комітет виборців України"
65091, м.Одеса, вул. Садиловська, 25
р/р 26009054401290
в ЮГРУ ПриватБанк м. Одеса
МФО 328704, код ЄДРПОУ 33139450
Тел.: 8048 716-18-40

Назначение платежа:
Добровольное пожертвование без НДС

NED National Endowment
for Democracy
Supporting freedom around the world

Данная газета издана Одесской областной организацией
"Комитет избирателей Украины" в рамках проекта
"Содействие подотчетности и прозрачности в Южной Украине"
при поддержке Национального Фонда Демократии (NED, США)